

ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา
กับแนวทางการพัฒนากองทัพอไทย

โดย

พลตรี พิธิษฐ์ ลิขิตสุภิน
รองเสนาธิการ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
กองบัญชาการกองทัพอไทย

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๕
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

หนังสือรับรอง

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง “ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติของสหรัฐฯ กับแนวทางในการพัฒนากองทัพอไทย” ลักษณะวิชา ยุทธศาสตร์ ของ พลตรี พิสิษฐ์ ลิขิตสุภิน เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๕ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

พลโท

(ชาติชาย ชัยเกษม)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทคัดย่อ

เรื่อง ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติ ของสหรัฐฯ กับแนวทางการพัฒนา
กองทัพไทย

ลักษณะวิชา ยุทธศาสตร์

ผู้วิจัย พลตรี พิสิษฐ์ ลิขิตสุภิน **หลักสูตร** วปอ. รุ่นที่ ๖๕

การวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติของสหรัฐฯ กับแนวทางการพัฒนา
กองทัพไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ทางทหาร ยุทธศาสตร์ และนโยบายของกองทัพสหรัฐฯ
และแนวทางการสนับสนุนงบประมาณทางทหารของสหรัฐฯ ที่มีต่อภูมิภาค และกองทัพไทย วิเคราะห์ปัญหา
การดำเนินการความร่วมมือ และความสัมพันธ์ของกองทัพสหรัฐฯ ที่มีกับกองทัพไทย และวิเคราะห์แนว
ทางการพัฒนาความร่วมมือ ความสัมพันธ์ทางทหารของกองทัพไทย กับกองทัพสหรัฐฯ โดยมีขอบเขต
การศึกษาเฉพาะมุมมองของสหรัฐฯ ที่มีผลต่อแนวทางและกรอบกิจกรรมความร่วมมือในภาพรวมระหว่าง
กองทัพสหรัฐฯ กับกองทัพไทย

การวิจัยนี้ใช้การรวบรวมจากข้อมูลปฐมภูมิ จากเอกสารยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ และ
ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติ ของสหรัฐฯ และข้อมูลทุติยภูมิ จากแนวทางการใช้งบประมาณของ
กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคและกองทัพไทย โดยใช้ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้นำทางทหารของ
สหรัฐฯ รวมทั้งข้อมูลการช่วยเหลือของรัฐบาลสหรัฐฯ ที่หน่วยงานสหรัฐฯ เผยแพร่ ข้อมูลกิจกรรมความ
ร่วมมือ ความสัมพันธ์ ระหว่างกองทัพไทยและกองทัพสหรัฐฯ ที่เผยแพร่ตามแหล่งข้อมูลต่างๆ และข้อมูลจาก
แบบสอบถาม ผู้บริหาร/อดีตผู้บริหาร หน่วยงานที่ ข ้องกับความร่วมมือ ความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทย
และกองทัพสหรัฐฯ

จากการศึกษาพบว่า กองทัพสหรัฐฯ กำหนดยุทธศาสตร์โดยให้ความสำคัญต่อการเอาชนะจีน
และควบคุมรัสเซีย โดยใช้ศักยภาพและกลไกต่างๆ ของภาครัฐในทุกมิติ เพื่อพัฒนาวิธีการในการปฏิสัมพันธ์ใน
ลักษณะที่สอดคล้องกับผลประโยชน์และคุณค่าของสหรัฐฯ โดยพัฒนากองทัพและเทคโนโลยีให้ทันสมัย เน้น
การพัฒนาขีดความสามารถให้ปฏิบัติการได้ในทุกมิติ มีความพร้อมในการปฏิบัติการ ให้ความสำคัญต่อการ
สร้างเครือข่ายพันธมิตรที่เข้มแข็ง ที่มองผลประโยชน์แห่งชาติเหมือนสหรัฐฯ ให้ความสำคัญกับประชาธิปไตย
และความมั่นคงของประเทศตะวันตก สนับสนุนแนวคิด โลกที่มีเสรีภาพ เปิดกว้าง มั่นคง ปลอดภัย เคารพกฎ
และกติการะหว่างประเทศ ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับอาเซียน พยายามผลักดันให้เป็นดินแดนที่เสรีและเปิด
กว้าง ช่วยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะเศรษฐกิจดิจิทัล สนับสนุนการมีมาตรฐานทาง
เทคโนโลยีร่วมกัน สร้างกรอบความรับผิดชอบในมิติไซเบอร์ โดยกับประเทศไทยในฐานะประเทศพันธมิตร
สหรัฐฯ ยังคงสร้างเครือข่าย ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง และยืนยันการเป็นพันธมิตรที่ดี ส่วนกองทัพไทยกำหนด
ยุทธศาสตร์ในการดำเนินการความร่วมมือ และความสัมพันธ์อย่างมีดุลยภาพระหว่างมหาอำนาจ กำหนดเป้าหมาย
ให้กองทัพมีความพร้อมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคง มีนโยบายในการปรับปรุงการฝึกร่วม
พัฒนาด้านสารสนเทศเชื่อมโยงข้อมูล ด้านแผนที่ทหาร ด้านอวกาศ ด้านไซเบอร์ ส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกัน
ประเทศ การรักษาผลประโยชน์ชาติทางทะเล การช่วยเหลือประชาชน และบรรเทาภัยพิบัติ ตลอดจนการ
พัฒนากำลังพลด้านการฝึกศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น การวิจัยนี้ มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ ให้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ใน
การพัฒนาความร่วมมือ ความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ พัฒนากำลังพลให้มีความเข้าใจการจัดทำและการ

ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ขององค์กร บูรณาการข้อมูลความต้องการ วัตถุประสงค์ วิธีการในการดำเนินความร่วมมือความสัมพันธ์ของประเทศต่างๆ และพิจารณาแนวทางของไทยในการดำเนินความร่วมมือให้เป็นประโยชน์ต่อกองทัพไทยมากที่สุด โดยมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ งบประมาณ กติกา มาตรฐานสากล โดยดำรงไว้ซึ่งภูมิภาคที่เสรี และเปิดกว้าง มีความปลอดภัย และมั่นคง ส่งเสริมความร่วมมือในการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ภัยพิบัติ โรคระบาด ฯลฯ โดยการประชุม/สัมมนาของผู้บังคับบัญชาาระดับสูง ระหว่างฝ่ายอำนวยการ การเยือนระหว่างผู้บังคับบัญชาาระดับสูง ควรดำเนินการอย่างมีคุณภาพ ให้มีความสำคัญเร่งด่วนกับกลุ่มประเทศอาเซียน และควรใช้ประโยชน์จากการที่สหรัฐฯ กำหนดยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการสร้างเครือข่าย เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียนให้เข้มแข็ง ส่งเสริมการมีบทบาทนำของกองทัพไทย และควรมีการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ แลกเปลี่ยนหลักสูตรการศึกษา จัดหาและร่วมมือด้านยุทธโศปกรณ์ โดยเน้นในมิติด้านเทคโนโลยี และความมั่นคง

Abstract

Title US National Defense Strategy and Development Plan for the Royal Thai Armed Forces
Field Strategy
Name Major General Phisit Likitsupin Course NDC Class 65

Purposes of this Research topic “US National Defense Strategy and Development Plan for the Royal Thai Armed Forces” are to study the relationship between US military relation, strategy and policy and budget request that effects regional and the Royal Thai Armed Forces, to analyze issues related to military relations and to analyze ways to promote US-Thai military relation. This study is limited to only the view of the United States that effects the overall cooperation between the Royal Thai Armed Forces and the United States Armed Forces.

This research gathers primary data information from the US National Security Strategy and the US National Defense Strategy. Secondary data are from the US Senate Armed Services Committee US Department of Defense budget request hearing, from the US-Thai military cooperation activities and from questionnaire from current and former related organization executives and experts, etc.

This study found that the US Armed Forces strategy place the importance on “outcompeting” China and “constraining” Russia by using all government resources and mechanisms to develop ways and build alliances according to the US interests and values: To build better Forces using advance technology emphasis on multi-domain operation, To be ready for operation by building stronger alliances and partners that have same view on national interests as the US and supporting western democracy and prosperity, supporting free and open ideology, creating safe and secure regions and international rules based orders. Supporting stronger free and open region in ASEAN to catch up with technology disruption especially digital technology. Supporting cooperative technology standard and Cyber responsibility.

The US will deepen relation and network with Thailand as the US alliance. Thailand will balance relation with major power in order to solve national security issues and defending the nation. Having policy to push for advancing in all areas including joint training, connecting information technology data, advancing military mapping, space, cyber, defense industrial, national maritime interests, humanitarian and disaster relieve and human resource and education management.

From above information, this research would like to recommend as follows: developing national international relation strategy, increase personnel with knowledge to draft organization strategy and also effectively drive the strategy. Integrating needed, purpose

and ways for international cooperation and relations from related agencies and creating Thailand Strategy to be beneficial for interests of the Royal Thai Armed Forces. The strategy should be in line with current situation, timeframe and supporting rule based and international order to create free and open, secure and stable region. Supporting co-operable activities with the US in the area of Humanitarian and disaster relieve, pandemic disease, etc. High levels and staffs meeting and engagement should be balanced between major power, but place more emphasis on ASEAN. Using the US placing importance of ASEAN to support Thailand role as the leader of ASEAN to create peace and prosperity in the region. The Royal Thai Armed Forces also should have activities in the area of experts exchange, military education, equipment procurement and cooperation with the US with emphasis on technology and security.

คำนำ

งานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษายุทธศาสตร์แห่งชาติของสหรัฐฯ ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติของกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ และยุทธศาสตร์เฉพาะภูมิภาค ได้แก่ ยุทธศาสตร์อินโดแปซิฟิก และศึกษารอบงบประมาณในด้านต่างๆ ที่สนับสนุนโดยรัฐบาลสหรัฐฯ นอกจากนี้ยังศึกษาข้อตกลงระหว่างไทย-สหรัฐฯ ที่มีอยู่ กิจกรรมระหว่างทั้งสองประเทศในด้านต่างๆ ที่ดำเนินการอยู่ และแนวทางการพัฒนาการพัฒนากองทัพไทย ซึ่งการศึกษาดังกล่าว ช่วยให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และเสนอแนะแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสมได้

การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารองค์กรในปัจจุบัน และอดีตผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องที่มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ และความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยและกองทัพสหรัฐฯ โดยแบบสอบถามได้กำหนดคำถามให้ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระหว่างกองบัญชาการกองทัพไทยกับกองทัพสหรัฐฯ

ผู้วิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นประโยชน์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยและกองทัพสหรัฐฯ รวมทั้งเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศและกองทัพไทย

พลตรี

(พิสิษฐ์ ลิขิตสุภิน)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๕

ผู้วิจัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัย ขอกราบขอบคุณ พลโท ไสภณ ศิริงาม พลโท กิตติ คงสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษา พลตรี อรรคเดช ประทีปอุษานนท์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้แนวคิด คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาในการศึกษาวิจัย ขอขอบคุณผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม ตลอดจนให้แง่คิดต่างๆ จนทำให้งานวิจัยนี้ มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้ จะมีประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปพัฒนาความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพสหรัฐฯ เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อต่อประเทศไทย และกองทัพไทย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณกองบัญชาการกองทัพไทย สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ที่ให้โอกาสในการเข้ามาศึกษาในหลักสูตรป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๕ หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยในโอกาสต่อไป

พลตรี

(พิสิษฐ์ ลิขิตสุภิน)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๕

ผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
Abstract	ค
คำนำ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภาพ	ญ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๔
ข้อจำกัดของการวิจัย	๕
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	๕
บทที่ ๒ การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
การจัดทำยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ ของสหรัฐฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๖
ผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของสหรัฐฯ	๗
การประเมินภัยคุกคามของสหรัฐฯ	๗
การเข้าสู่ยุคแข่งขันของมหาอำนาจ (Great Power Competition)	๙
ความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างจีน-รัสเซีย	๑๐
ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ ปี พ.ศ.๒๕๖๕	๑๐
ยุทธศาสตร์ภูมิภาคอินโดแปซิฟิกของสหรัฐฯ	๑๖
ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติของสหรัฐฯ ปี พ.ศ.๒๕๖๕	๑๙
การสนับสนุนงบประมาณตามยุทธศาสตร์ของกองทัพสหรัฐฯ	๒๒
ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	๒๗
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๘
กรอบแนวคิดของการวิจัย	๓๐
สรุป	๓๐

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ ๓ ความร่วมมือความสัมพันธ์กองทัพไทย-กองทัพสหรัฐฯ กับการพัฒนา	๓๒
--	-----------

	กองทัพไทย	
	ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐฯ	๓๒
	ความร่วมมือด้านการทหารและความมั่นคง	๓๓
	ความตกลงที่สำคัญระหว่างไทยกับสหรัฐฯ	๓๕
	ความร่วมมือและความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างไทยกับสหรัฐฯ	๓๘
	การพัฒนากองทัพไทย	๔๓
	สรุป	๔๖
บทที่ ๔	แนวทางการดำเนินความร่วมมือความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทย-กองทัพสหรัฐฯ	๔๘
	แนวทางการดำเนินความร่วมมือด้านความมั่นคงของไทย	๔๘
	การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนในการดำเนินความร่วมมือ/ความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพสหรัฐฯ	๕๐
	การดำเนินวิธีวิจัย	๕๑
	สรุปผลการวิจัย	๖๐
บทที่ ๕	สรุปและข้อเสนอแนะ	๖๒
	ถอดบทเรียนการจัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติของสหรัฐฯ	๖๒
	สรุป	๖๔
	ข้อเสนอแนะ	๖๗
	บรรณานุกรม	๗๑
	ภาคผนวก	๗๕
	ประวัติย่อผู้วิจัย ๘๒	

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

๒-๑ ความต้องการงบประมาณตาม โครงการ PDI ปีงบประมาณ ๖๖-๗๐

๒๕

๒-๒ งบประมาณแบ่งตามการจัดสรร

๒๖

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่

๔-๑ ระดับตำแหน่งกลุ่มตัวอย่าง	๕๑
๔-๒ ประเภทหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่าง	๕๒
๔-๓ ข้อมูลความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมความร่วมมือความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง	๕๒
๔-๔ ความเห็นต่อผลกระทบความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพสหรัฐฯ	๕๓
๔-๕ ความเห็นต่อวัตถุประสงค์กิจกรรมความสัมพันธ์กองทัพไทยกับกองทัพสหรัฐฯ	๕๔
๔-๖ ความเห็นต่อแนวทางการประชุมสัมมนาระหว่างผู้บังคับบัญชาาระดับสูง	๕๔
๔-๗ ความเห็นต่อแนวทางการประชุมสัมมนาระดับฝ่ายอำนวยการ	๕๕
๔-๘ ความเห็นต่อแนวทางการเยือนของผู้บังคับบัญชาาระดับสูง	๕๕
๔-๙ ความเห็นต่อแนวทางการฝึกร่วมผสม	๕๖
๔-๑๐ ความเห็นต่อแนวทางการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ	๕๖
๔-๑๑ ความเห็นต่อแนวทางการแลกเปลี่ยนหลักสูตรการศึกษา	๕๗
๔-๑๒ ความเห็นต่อแนวทางการร่วมมือด้านยุทธโศปกรณ์	๕๗
๔-๑๓ ความเห็นต่อการเปรียบเทียบแนวทางการร่วมมือความสัมพันธ์	๕๘
๔-๑๔ ความเห็นต่อระดับความร่วมมือความสัมพันธ์	๕๘

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ ทางทหารอย่างต่อเนื่องทางไทยในปี พ.ศ. ๒๓๗๖ ด้วยสนธิสัญญาไมตรีและพาณิชย์ และในช่วงสงครามเย็น เป็นช่วงที่มีความตึงเครียดระหว่างประเทศสหภาพโซเวียต และประเทศสหรัฐฯ แม้ไม่มีการสู้รบขนาดใหญ่ แต่ทั้งสองฝ่ายมีการให้การสนับสนุนตัวแทน หรือ สงครามตัวแทน โดยรัฐบาลสหรัฐฯ มีนโยบายในการจำกัดการแพร่ขยายของแนวคิดคอมมิวนิสต์ ให้ความสำคัญต่อการปิดล้อม ป้องกันแนวคิดคอมมิวนิสต์มิให้ขยายตัวไปในภูมิภาคต่างๆ รัฐบาลสหรัฐฯ จึงได้ขยายความช่วยเหลือทางทหาร และการเงินไปยังประเทศต่างๆ ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยก็ตระหนักถึงการแพร่ขยายอิทธิพลของแนวคิดคอมมิวนิสต์ที่มีเข้ามาในภูมิภาค และจากความขัดแย้งระหว่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (ได้รับการสนับสนุนจากจีน และสหภาพโซเวียต) และสาธารณรัฐเกาหลี (ได้รับการสนับสนุนจากสหประชาชาติ) รัฐบาลไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียที่ส่งความช่วยเหลือไปยังสาธารณรัฐเกาหลี และยังสามารถส่งทหารราบหนึ่งกองพันจากกรมพลที่ ๒๑ และเรือรบรวมทั้งอากาศยานอีกหลายลำไปเข้าร่วมการรบดังกล่าว

จากการที่รัฐบาลสหรัฐฯ และรัฐบาลไทยมีแนวคิดที่สอดคล้องกันดังกล่าว ทำให้รัฐบาลสหรัฐฯ และรัฐบาลไทยเป็นพันธมิตรที่ดีต่อกัน โดยในปี ๒๔๙๓ รัฐบาลไทย กับรัฐบาลสหรัฐฯ ได้ลงนามใน Agreement Respecting Military Assistance between the Government of Thailand and the Government of the United States of America (1950) ซึ่งกำหนดให้แต่ละฝ่ายจัดบริการ วัสดุ บริการต่างๆ หรือความช่วยเหลือทางทหารอย่างอื่น ตามที่รัฐบาลผู้ให้ความช่วยเหลือจะอนุมัติ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการช่วยเหลือทางทหารของสหรัฐฯ กับกองทัพไทย เช่น การจัดซื้อยุทโธปกรณ์โดยวิธี FMS การให้เปล่ายุทโธปกรณ์ ฯลฯ และในปี ๒๔๙๗ รัฐบาลสหรัฐฯ ได้ลงนามใน 1954 Manila Pact (The Southeast Asia Collective Defense Treaty) สอดคล้องนโยบายในการป้องกันการแพร่ขยายของระบอบคอมมิวนิสต์ โดยมีสมาชิก ๘ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย และก่อตั้งองค์การ SEATO (The Southeast Asia Treaty Organization) โดยประเทศสมาชิกจะพยายามป้องกันร่วมกัน เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคง โดยเฉพาะข้อ ๔ ระบุว่าแต่ละประเทศภาคี ตกลงกันว่า หากดินแดนประเทศใดถูกรุกรานจากการโจมตีด้วยกำลังอาวุธ จะถือว่าเป็นอันตรายร่วมกัน และจะปฏิบัติการเพื่อเผชิญหน้ากับอันตรายร่วมกัน และในปี ๒๕๐๕ รัฐบาลไทยและรัฐบาลสหรัฐฯ ได้ลงนามใน Thanat Rusk Communique โดยรัฐบาลสหรัฐฯ จะรักษาอิสรภาพและบูรณภาพของไทย ซึ่งมีความสำคัญต่อผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ และสันติภาพของโลก โดยสหรัฐฯ จะช่วยไทยในการต่อต้านการรุกรานของระบอบคอมมิวนิสต์ อย่างไรก็ตามองค์การ SEATO ได้ยกเลิกไปใน ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๐

จะเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยและกองทัพสหรัฐฯ มีพื้นฐานมาจากการป้องกันการเผยแพร่แนวคิดคอมมิวนิสต์ในภูมิภาค โดยหลังจากช่วงสงครามเย็น จะเป็นการเข้าสู่ช่วงการแข่งขันของมหาอำนาจ (Great Power Competition) เป็นช่วงของการแข่งขันระหว่างสหรัฐฯ กับสาธารณประชาชนจีน รวมถึงรัสเซีย โดยในช่วงรัฐบาลประธานาธิบดี บารัค โอบามา ให้ความสำคัญต่อความท้าทายจาก สาธารณรัฐประชาชนจีน รัสเซีย อิหร่าน เกาหลีเหนือ และภัยคุกคามจากการก่อการร้าย โดยเป็นช่วงที่เกิดเหตุการณ์ ๙/๑๑ ทำให้รัฐบาลสหรัฐฯ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนากองทัพ ให้พร้อมกับการเผชิญภัยคุกคามจากการก่อการร้าย ต่อมาในช่วงของรัฐบาลประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ มองว่าเป็นช่วงของโลกแห่งการแข่งขันจาก จีน รัสเซีย นอกจากนี้ยังมีเกาหลีเหนือ และอิหร่านที่เป็นภัยคุกคามต่อสหรัฐฯ รวมทั้งยังมีกลุ่มก่อการร้ายจีฮาด จนถึงกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติ ที่คอยมุ่งร้ายต่อสหรัฐฯ

ต่อมาในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ รัฐบาลสหรัฐฯ ภายใต้การนำของประธานาธิบดี โจ ไบเดน ได้ประกาศยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับใหม่ โดยมองว่าหลังจากช่วงสงครามเย็นสหรัฐฯ เผชิญกับความท้าทายสองประการ ประกอบด้วย หนึ่ง การแข่งขันระหว่างประเทศมหาอำนาจ และ สอง การเผชิญกับความท้าทายที่ข้ามพรมแดน ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศโลก ความมั่นคงทางอาหาร โรคติดต่อ การก่อการร้าย การขาดแคลนพลังงาน หรือภาวะเงินเฟ้อ เป็นต้น โดยในส่วนของ กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ได้ประกาศยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติ ของกระทรวงกลาโหม เมื่อ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ เพื่อรองรับความท้าทายและความเร่งด่วนดังกล่าว โดยกำหนดความเร่งด่วนในการป้องกันประเทศไว้ ๔ ประการ ประกอบด้วย

๑. การป้องกันมาตุภูมิ โดยมีภัยคุกคามในหลากหลายมิติ จากกองทัพปลดปล่อยประชาชนจีน
๒. การป้องกันการโจมตีทางยุทธศาสตร์ต่อสหรัฐฯ ประเทศพันธมิตร และประเทศหุ้นส่วน
๓. การป้องกันการรุกราน ในขณะเดียวกันก็เตรียมพร้อมในการเอาชนะเมื่อจำเป็น โดยให้ความเร่งด่วนกับความท้าทาย จากสาธารณรัฐประชาชนจีนในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก แล้วจึงเป็นประเทศรัสเซียในภูมิภาคยุโรป

๔. การสร้างกองทัพที่ฟื้นตัวได้เร็ว และสามารถปกป้องระบบนิเวศได้

จะเห็นได้ว่ากองทัพสหรัฐฯ ให้ความสำคัญกับความท้าทายจากกองทัพปลดปล่อยประชาชนจีนเป็นลำดับแรก โดยกองทัพสหรัฐฯ ใช้แนวทางในการขยายความร่วมมือกับพันธมิตร และหุ้นส่วน ปรับปรุงแนวคิดทางยุทธการใหม่ พัฒนาขีดความสามารถในการรบ ความร่วมมือกับประเทศพันธมิตร และประเทศหุ้นส่วน ซึ่งจะช่วยให้มีขีดความสามารถในการรบร่วมกันได้ดีขึ้น โดยใช้การฝึกร่วมผสม การพัฒนาเทคโนโลยีทางทหารร่วมกัน การแลกเปลี่ยนข่าวสารและข่าวกรอง และการวางแผนร่วมกันในการเผชิญกับความท้าทายต่างๆ

รัฐบาล ประธานาธิบดี โจ ไบเดน ได้ให้ความสำคัญกับภูมิภาคอินโดแปซิฟิก โดยในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ได้ประกาศในการที่จะหาแนวทางในการเข้ามาในภูมิภาคมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างกิจกรรมทางทหารร่วมกับมิตรประเทศ การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในกวม และออสเตรเลีย และการให้ความเร่งด่วนกับงานก่อสร้างทางทหารตามหมู่เกาะใน

แปซิฟิก รวมทั้งมีการส่งอากาศยานมาหมุนเวียนและมีความร่วมมือในการส่งกำลังบำรุงที่ออสเตรเลีย ทั้งนี้การดำเนินส่วนใหญ่ในภูมิภาคจะเป็นข้อมูลที่ไม่เปิดเผย

ความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทย และกองทัพสหรัฐฯ จากอดีตมีพื้นฐานมาจากการป้องกันการเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สอดคล้องกันระหว่างรัฐบาลสหรัฐฯ และรัฐบาลไทยทำให้มีการส่งเสริมความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นในด้านต่างๆ โดยสหรัฐฯ สนับสนุนการพัฒนาให้กองทัพไทยในทุกๆ ด้านให้มีความเข้มแข็งในการเผชิญต่อภัยคุกคามดังกล่าว อย่างไรก็ตาม จากสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รัฐบาล และกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญต่อการแข่งขันทางยุทธศาสตร์ของมหาอำนาจและมองจีนเป็นความท้าทายที่สำคัญที่สุด รวมทั้งได้กำหนดให้ภูมิภาคอินโดแปซิฟิกเป็นภูมิภาคที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรก โดยที่ไทยมีความสัมพันธ์ในทางเศรษฐกิจ ทางทหาร ทางสังคมจิตวิทยา ที่ดีกับทั้งสหรัฐฯ และจีน นอกจากนี้ รัฐบาลไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์ให้รักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ โดยเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ โดยพิจารณาความร่วมมือและความสัมพันธ์ในลักษณะเป็นประเด็นๆ ให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์มุมมองของสหรัฐฯ ที่ถ่ายทอดจากรัฐบาลสู่กองทัพสหรัฐฯ และแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ และการพิจารณาแนวทางการดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์ดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกองทัพไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางทหาร ยุทธศาสตร์ และนโยบายของกองทัพสหรัฐฯ และแนวทางการสนับสนุนงบประมาณทางทหารของสหรัฐฯ ที่มีต่อภูมิภาค และกองทัพไทย
๒. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินการความร่วมมือ และความสัมพันธ์ของกองทัพสหรัฐฯ ที่มีกับกองทัพไทย
๓. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาความร่วมมือ ความสัมพันธ์ทางทหารของกองทัพไทย กับกองทัพสหรัฐฯ

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้ จะศึกษาเนื้อหาในยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ และยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติของสหรัฐฯ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคและกองทัพไทย และศึกษาแนวทางการใช้งบประมาณในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว ของสหรัฐฯ และพิจารณาข้อมูลกิจกรรมที่กองทัพไทยและกองทัพสหรัฐฯ มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์ในอนาคตต่อไป โดยผู้วิจัยจะศึกษาแนวคิดเพิ่มเติม จากผู้ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือ และความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยและกองทัพสหรัฐฯ

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

๑. วิธีการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเป็นการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ นำมาวิเคราะห์และสรุปเป็นความคิดเห็น

๒. การรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

๒.๑ การรวบรวมจากข้อมูลปฐมภูมิ จากเอกสารยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ และยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติ ของสหรัฐฯ ซึ่งเผยแพร่ในเว็บไซต์ของรัฐบาลสหรัฐฯ และหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ

๒.๒ การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ดังนี้

๒.๒.๑ ข้อมูลแนวทางการใช้งบประมาณ ของกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคและกองทัพไทย โดยใช้ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้นำทางทหารของสหรัฐฯ รวมทั้งข้อมูลการช่วยเหลือของรัฐบาลสหรัฐฯ ที่หน่วยงานสหรัฐฯ เผยแพร่

๒.๒.๒ ข้อมูลกิจกรรม ความร่วมมือ ความสัมพันธ์ ระหว่างกองทัพไทยและกองทัพสหรัฐฯ ที่เผยแพร่ตามแหล่งข้อมูลต่างๆ

๒.๒.๓ ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้บริหาร/อดีตผู้บริหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือ ความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยและกองทัพสหรัฐฯ

๓. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การหาจากแหล่งข้อมูลที่เผยแพร่ทั่วไป และการตอบแบบสอบถามผู้บริหาร/อดีตผู้บริหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือ ความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยและกองทัพสหรัฐฯ

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล รวบรวมข้อมูลยุทธศาสตร์ ข้อมูลแนวทางการใช้งบประมาณ ของกองทัพสหรัฐฯ ที่มีผลเกี่ยวข้องกับกองทัพไทย ที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่างๆ และตรวจสอบข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ จากนั้นจึงวิเคราะห์หัวข้อเนื้อหาที่เหมาะสมในการจัดทำแบบสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง และเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อสรุป และให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือและความสัมพันธ์ต่อไป

๕. การวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นต้นเป็นการรวบรวมแนวคิดทางยุทธศาสตร์ที่ถ่ายทอดลงมาในระดับต่างๆ และจะวิเคราะห์ประเด็นที่มีผลเกี่ยวข้องกับกองทัพไทยแล้ว ใช้การรวบรวมข้อมูลแนวทางการใช้งบประมาณโดยพิจารณาจากข้อมูลการแบบสอบถาม โดยตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมจากโครงการสำคัญๆ ที่สหรัฐฯ ดำเนินการอยู่ แล้วจึงพิจารณากิจกรรมทางทหารระหว่างกองทัพไทยและกองทัพสหรัฐฯ ที่มีอยู่ เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ นโยบายของสหรัฐฯ ที่มีอยู่ และทำการเก็บข้อมูลผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมความร่วมมือและความสัมพันธ์ เพื่อวิเคราะห์แนวทาง/ข้อเสนอแนะ เพื่อให้กองทัพไทยได้รับประโยชน์สูงสุด

ข้อจำกัดของการวิจัย

ข้อมูลด้านยุทธศาสตร์ จะสามารถทำการศึกษาได้จากข้อมูลแหล่งข้อมูลเปิด ซึ่งบางส่วนมีการจัดทำแบบไม่เปิดเผย และข้อมูลการเคลื่อนย้ายกำลังบางส่วนไม่มีการเปิดเผย จึงสามารถทำการวิเคราะห์เพิ่มเติมได้จากสถานะแวดล้อมเท่านั้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ทำให้ทราบยุทธศาสตร์ทางทหารของกองทัพสหรัฐฯ ต่อกองทัพไทย
๒. ทำให้ทราบแนวทางในการสนับสนุนงบประมาณทางทหารของสหรัฐฯ ที่เกี่ยวข้องกับกองทัพไทย
๓. ผลการวิจัยจะช่วยในการกำหนดแนวทางการพัฒนาความร่วมมือความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยและกองทัพสหรัฐฯ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กับความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทย และกองทัพสหรัฐฯ มีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของสหรัฐฯ และสามารถนำไปพิจารณาวิเคราะห์ควบคู่ไปกับความต้องการของกองทัพไทย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อกองทัพไทยสูงสุด

บทที่ ๒

การทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ ของสหรัฐฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ (National Security Strategy) กำหนดให้จัดทำขึ้นโดย Section 603 ของ Goldwater-Nichols Department of Defense Reorganization Act of 1986 (Public Law 99-433) โดยประธานาธิบดีจัดทำยุทธศาสตร์ดังกล่าวเสนอเข้าสภาองเกรส เพื่อเป็นการสื่อสาร วิสัยทัศน์ของฝ่ายบริหารสู่ฝ่ายนิติบัญญัติ มีการกล่าวถึงการใช้พลังอำนาจของชาติในทุกด้านเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของชาติ มีการกำหนดผลประโยชน์แห่งชาติ ความมุ่งประสงค์ เป้าหมาย และนโยบาย รวมถึงความสามารถในการป้องกันประเทศที่จำเป็นในการเผชิญกับความท้าทาย และแผนความมั่นคงที่จะนำไปบังคับใช้

๒. ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของสหรัฐฯ (National Defense Strategy) เน้นบทบาทของกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ในการนำยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ มาทำให้เป็นผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดใน Section 941 ของ National Defense Authorization Act (Public Law 114-328) ซึ่งสอดคล้องกับ National Security Act ปี ค.ศ.2017 โดยจัดทำทุกๆ สี่ปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติฉบับล่าสุด กำหนดภารกิจเร่งด่วนของกระทรวงกลาโหม วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ รวมถึงภัยคุกคามที่สำคัญ และยุทธศาสตร์ในการดำเนินการต่อภัยคุกคามดังกล่าว มีการกำหนดความเร่งด่วนความท้าทายที่ต้องเผชิญ การวางแผน และเตรียมกำลัง

๓. ยุทธศาสตร์ทหารแห่งชาติของสหรัฐฯ (National Military Strategy) กำหนดให้จัดทำขึ้นตาม Goldwater-Nichols Department of Defense Reorganization Act ปี ค.ศ.1986 (Public Law 99-433) โดยให้ผู้บัญชาการทหารสูงสุดของสหรัฐฯ ผ่านการหารือกับผู้บัญชาการทหารภาคพื้น และสมาชิกของคณะผู้บัญชาการทหาร กำหนดแนวทางดำเนินการทางทหารในการสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติฉบับล่าสุด ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติฉบับล่าสุด และยุทธศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยอย่างน้อยจะต้องประเมินสภาวะแวดล้อม ภัยคุกคาม โอกาส ความท้าทายที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ประเมินวัตถุประสงค์ทางทหาร วิธีการ และทรัพยากรที่จะสนับสนุน กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการประเมินความเสี่ยงทางยุทธศาสตร์และปฏิบัติการ และพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง ทางเลือกทางทหารต่อภัยคุกคามและโอกาส ประเมินขีดความสามารถและทรัพยากรร่วมทางทหาร และกำหนดนโยบายในการพัฒนากองทัพ

ผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของสหรัฐฯ

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ ในสมัยประธานาธิบดี บารัค โอบามา พ.ศ.๒๕๕๓ และ พ.ศ.๒๕๕๘ กำหนดผลประโยชน์ของชาติประกอบด้วย

๑. ความมั่นคงของสหรัฐฯ ประชาชน และพันธมิตรและหุ้นส่วนของสหรัฐฯ
๒. เศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง ล้ำสมัย และรุ่งเรือง ในระบบระหว่างประเทศที่เปิดกว้างที่ส่งเสริมโอกาสและความมั่งคั่ง
๓. การเคารพคุณค่านิยมสากลของสหรัฐฯ และประชาคมโลก
๔. การจัดระเบียบนานาชาติโดยสหรัฐฯ เพื่อส่งเสริมสันติภาพ ความมั่นคง และโอกาสผ่านความร่วมมือในการเผชิญความท้าทายของโลก

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ ในสมัยประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ พ.ศ.๒๕๖๐ กำหนดผลประโยชน์ของชาติประกอบด้วย

๑. การปกป้องประชาชนสหรัฐฯ มาตุภูมิ และวิถีชีวิตชาวสหรัฐฯ
๒. การขยายส่งเสริมความมั่งคั่งของสหรัฐฯ
๓. การรักษาสันติภาพโดยใช้ความเข้มแข็ง
๔. การขยายอิทธิพลของสหรัฐฯ

ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติของสหรัฐฯ (สมัยประธานาธิบดี โจ ไบเดน) พ.ศ.๒๕๖๕ กล่าวถึงผลประโยชน์ของชาติ ๓ ประการประกอบด้วย

๑. การปกป้องความมั่นคงของประชาชนสหรัฐฯ
๒. การขยายความมั่งคั่งและโอกาสทางเศรษฐกิจ
๓. การเข้าใจและปกป้องค่านิยมประชาธิปไตย ซึ่งเป็นหัวใจของวิถีชีวิตคนสหรัฐฯ

ซึ่งการกำหนดผลประโยชน์ของชาติในสมัยประธานาธิบดี บารัค โอบามา นอกจากผลประโยชน์ด้านความมั่นคง มั่งคั่ง และค่านิยมภายในประเทศแล้ว ยังครอบคลุมถึงประเทศพันธมิตรและหุ้นส่วน และการมีค่านิยมสากลเป็นหลักในการพิจารณาว่าเป็นผลประโยชน์ของชาติ สำหรับสมัยประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ กำหนดผลประโยชน์ของชาติเป็นด้านความมั่นคง และมั่งคั่งภายในประเทศเป็นหลัก โดยรวมการขยายอิทธิพลไปสู่สังคมโลก โดยใช้ความเข้มแข็งของสหรัฐฯ ในการทำให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ส่วนในสมัยประธานาธิบดี โจ ไบเดน กำหนดผลประโยชน์ของชาติเป็นด้านความมั่นคง มั่งคั่ง และค่านิยมของสหรัฐฯ ซึ่งจะเห็นว่าเป็นมุมมองผลประโยชน์เพื่อคนสหรัฐฯ เป็นหลัก และเห็นว่าประเทศส่วนใหญ่ในประชาคมโลกก็กำหนดผลประโยชน์ของชาติในลักษณะที่สอดคล้องกับของสหรัฐฯ โดยสหรัฐฯ จะสร้างและขยายความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ให้มีความเข้มแข็ง

การประเมินภัยคุกคามของสหรัฐฯ

หน่วยงานด้านข่าวกรองของสหรัฐฯ ได้ประเมินภัยคุกคามที่สำคัญของสหรัฐฯ ประกอบด้วยรัฐชาติที่เป็นคู่แข่ง และมีแนวโน้มที่จะเกิดความขัดแย้ง ประกอบด้วย จีน รัสเซีย อิหร่าน และเกาหลีเหนือ โดยยังคงได้รับผลกระทบจากโรคระบาด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

และความท้าทายข้ามเขตแดนอื่นๆ รวมทั้งปัญหาความขัดแย้งและความไม่มั่นคงในภูมิภาคต่างๆ ที่ยังคงมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของสหรัฐฯ โดยในภูมิภาคอินโดแปซิฟิกเป็นที่อยู่ของภัยคุกคาม ๔ ใน ๕ ภัยคุกคามของสหรัฐฯ ได้แก่ จีน รัสเซีย เกาหลีเหนือ และกลุ่มหัวรุนแรง โดยได้ประเมินว่า

จีน มี *เป้าหมาย* ในการมีอิทธิพลในเอเชียตะวันออกเฉียง และเป้าหมายอำนาจของโลก และพยายามรวมไต้หวันให้เป็นจีนเดียว มีนโยบายที่จะลดการพึ่งพาเทคโนโลยีต่างชาติ พัฒนากองทัพให้ทันสมัย และผลักดันการเติบโตทางเศรษฐกิจ จีนมองว่าการแข่งขันระหว่างสหรัฐฯ กับจีนจะสูงขึ้น โดยสหรัฐฯ มีความพยายามในการป้องกันไม่ให้จีนเติบโต โดยรัฐบาลจีนได้เพิ่มการวิจารณ์ความล้มเหลวของสหรัฐฯ เช่น การเหยียดผิวในสหรัฐฯ เป็นต้น มีความพยายามในการขยายอิทธิพล ทั้งทางทหาร เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการทูต อย่างไรก็ตาม จีนก็ประสบกับความท้าทายทั้งภายใน และภายนอก เช่น ประชากรสูงวัย ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ การต่อต้านการใช้มาตรการแข็งกร้าวกับไต้หวัน และประเทศอื่นๆ โดยจีนมีการใช้เครื่องมือจากทุกภาคส่วนในการแสดงอำนาจ และบังคับเพื่อนบ้านให้ยอมตามจีน รวมถึงการอ้างสิทธิทางทะเล การครอบครองไต้หวัน และเป็นภัยคุกคามจากการแข่งขันทางเทคโนโลยีกับสหรัฐฯ โดยใช้เครื่องมือในทุกด้าน ตั้งแต่การลงทุนในภาคเอกชน การจารกรรม รวมถึงการใช้นโยบายการอุดหนุนและการค้า

ขีดความสามารถทางทหาร จีนยังคงพัฒนากองทัพอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นกองทัพชั้นนำของโลกที่จะสามารถรักษาสิทธิทางอาณาเขต สร้างความโดดเด่นในเวทีนานาชาติ และแผ่ขยายกำลังไปทั่วโลก เพื่อขัดขวางขีดความสามารถทางทหารของสหรัฐฯ ที่เหนือกว่า โดยจีนเชื่อว่ากองทัพปลดปล่อยประชาชนจีนจะมีความขัดแย้งกับสหรัฐฯ โดยกองทัพอากาศและกองทัพเรือจีน มีกำลังมากที่สุดในภูมิภาค และยังคงพัฒนาความทันสมัยอย่างต่อเนื่อง กองกำลังขีปนาวุธมีทั้งระยะใกล้ ระยะกลาง ทำให้กำลังและฐานทัพสหรัฐฯ มีความเสี่ยงจากการถูกโจมตี โดยในปี ๖๓ ได้ประจำการระบบอาวุธไฮเปอร์โซนิกระบบแรก (ขีปนาวุธนำวิถีระยะปานกลางไฮเปอร์โซนิก DF-17) สำหรับ อาวุธนิวเคลียร์ จีนยังคงขยายกำลังนิวเคลียร์และเพิ่มประเภทอาวุธนิวเคลียร์มากที่สุดในประวัติศาสตร์จีน โดยมีการสร้างโรงเก็บขีปนาวุธระยะปานกลางข้ามทวีปใหม่หลายร้อยโรงเก็บ ในปี ๖๓ ประจำการเครื่องบินทิ้งระเบิด H-6N มีการทดลองบิน Hypersonic Glide Vehicle ครั้งแรก ด้านอวกาศ เริ่มสร้างสถานีอวกาศในปี ๖๔ คาดว่าจะเริ่มใช้งานในห้วงปี ๖๕-๖๗ เพิ่มภารกิจสำรวจดวงจันทร์ ต้องการสร้างสถานีทดลองหุ่นยนต์ และผสานการบริการต่างๆ ในอวกาศ เช่น ดาวเทียมสื่อสาร ดาวเทียมเฝ้าตรวจ ฯลฯ รวมถึงมีอาวุธที่มีขีดความสามารถในการต่อต้านทางอวกาศ โดยจะประจำการอาวุธทำลายภาคพื้นและอาวุธต่อต้านดาวเทียม ด้านไซเบอร์ เป็นภัยคุกคามโดยมีการจารกรรมทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นมากที่สุด การพัฒนาและมีการส่งออกเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องทางไซเบอร์ เป็นการเพิ่มภัยคุกคามต่อสหรัฐฯ โดยจีนมีขีดความสามารถในการโจมตีทางไซเบอร์ต่อระบบการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานของสหรัฐฯ มีการใช้ระบบสอดแนมประชาชนและชนกลุ่มน้อยของจีน โดยปฏิบัติการจารกรรมรวมถึงการใช้บริษัทโทรคมนาคม ผู้ให้บริการ ซอฟต์แวร์ และอื่นๆ ในปฏิบัติการหาข่าว โจมตี และโน้มน้าว การมุ่งร้าย จีนขยายงานข่าวและปฏิบัติการลับ เพื่อเป้าหมายทางการเมือง เศรษฐกิจและความมั่นคง โดยทำให้เกิดความลังเลต่อการเป็นผู้นำของสหรัฐฯ ระบอบประชาธิปไตย และเพื่อขยายอิทธิพลของจีน โดยยังคงให้ข่าวสารพัดๆ เกี่ยวกับ COVID-19 ศึกษาปฏิบัติการของ

รัสเซียและใช้ประสบการณ์จากการใช้ไซเบอร์โจมตีและเทคโนโลยีอื่นๆ รวมทั้งพยายามสร้างกลุ่มต่อต้านวิจารณ์พฤติกรรมของสหรัฐฯ

การเข้าสู่ยุคแข่งขันของมหาอำนาจ (Great Power Competition)

ยุทธศาสตร์ทางทหารของสหรัฐฯ ฉบับ พ.ศ.๒๕๕๘ ช่วงสมัยประธานาธิบดี บารัค โอบามา ยังคงให้ความสำคัญต่อการต่อสู้กับองค์กรความคิดหัวรุนแรง (Violent Extremist Organization) อย่างไรก็ตาม การพิจารณาภาวะแวดล้อม นอกจากการพัฒนาสู่โลกาภิวัตน์ การพัฒนาใช้งานเทคโนโลยี และการเพิ่มของกลุ่มวัยรุ่น (Youth) แล้ว ประเทศต่างๆ ยังคงเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ โดยกล่าวถึง การกระทำของรัสเซียที่ไม่เคารพบูรณภาพแห่งดินแดน อิหร่านที่มีความพยายามพัฒนาขีดความสามารถขีปนาวุธและนิวเคลียร์ และเกาหลีเหนือที่พยายามพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์และขีปนาวุธข้ามทวีป รวมถึงการกระทำของจีนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่ทำให้เกิดความตึงเครียดมากขึ้น และในการวิเคราะห์ภาวะแวดล้อมทางทหาร ระบุว่า “สหรัฐฯ เป็นชาติที่แข็งแกร่งที่สุดในโลก โดยมีความได้เปรียบทางด้านเทคโนโลยีพลังงาน มิตรประเทศและหุ้นส่วน และอัตราส่วนประชากร อย่างไรก็ตามความได้เปรียบดังกล่าวกำลังถูกท้าทาย ... โดยในปัจจุบัน และในอนาคตอันใกล้ เราต้องให้ความสนใจกับความท้าทายจากรัฐมากขึ้น”

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ ฉบับ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๐ มองว่าปัจจุบันเป็นโลกของการแข่งขัน จาก จีน รัสเซีย นอกจากนี้ยังมีเกาหลีเหนือ และอิหร่านที่เป็นภัยคุกคามต่อสหรัฐฯ รวมทั้งยังมีกลุ่มก่อการร้ายจihadจนถึงกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติ โดยในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก สหรัฐฯ เห็นว่าจีนเป็นคู่แข่ง โดยจีนใช้พลังอำนาจทางเศรษฐกิจ และทางทหารในการทำให้ประเทศต่างๆ โน้มเอียงเข้าหา ตามประเด็นการเมืองและความมั่นคงของจีน และในการชี้แจงแนวคิดด้านความมั่นคงของ พล.อ. Mattis ต่อคณะกรรมการทหารวุฒิสภา ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เมื่อ ๑๒ ม.ค.๖๐ ได้กล่าวถึง สิ่งท้าทายหลักด้านความมั่นคงของสหรัฐฯ ประกอบด้วย ประเทศที่เลือกเป็นคู่แข่งทางยุทธศาสตร์กับสหรัฐฯ เช่น รัสเซีย และจีน ประเทศอื่นๆ ที่สนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย หรือละเมิดข้อตกลงป้องกันการเผยแพร่นิวเคลียร์ และภัยคุกคามที่เกิดจากกลุ่มก่อการร้าย เช่น ISIS โดยสหรัฐฯ มีความเสี่ยงจากธรรมชาติของภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงไป และข้อจำกัดด้านงบประมาณของสหรัฐฯ

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ ปี พ.ศ.๒๕๖๕ สมัยประธานาธิบดี โจ ไบเดนของสหรัฐฯ ระบุว่า “เราเผชิญหน้ากับความท้าทายทางยุทธศาสตร์ ๒ ประการ ประการแรก ในยุคหลังสงครามเย็นสิ้นสุดลง และเข้าสู่ยุคของการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจในการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไป ... และประการที่สอง ในขณะที่มีการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจ ประชาชนทั่วโลกประสบปัญหาจากผลกระทบของความท้าทายร่วมกันที่ข้ามพรมแดน ไม่ว่าจะเป็นสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงทางอาหาร โรคติดต่อ การก่อการร้าย ความขาดแคลนพลังงาน หรือภาวะเงินเฟ้อ” โดยมองว่า ความเสี่ยงในการเกิดความขัดแย้งระหว่างมหาอำนาจมีสูงขึ้น ประชาธิปไตยกำลังแข่งขันกับอำนาจนิยมเพื่อเป็นระบอบที่ดีกว่า แม้ว่าประเทศส่วนใหญ่สนับสนุนแนวคิด “โลกที่มีเสรีภาพ เปิดกว้าง มั่งคั่ง และปลอดภัย” และทั้งประเทศที่เป็นประชาธิปไตย และไม่เป็นประชาธิปไตย ยังคงพึงพิง

และสนับสนุนระบบที่เคารพกฎกติการะหว่างประเทศ (Rule-Based International System) แต่ตอนนี้ มีรัสเซียเป็นภัยคุกคามต่อระบบเสรีภาพ และการเปิดกว้าง โดยไม่เคารพกฎกติกาพื้นฐานระหว่างประเทศ และจีน ที่มีความตั้งใจที่จะเปลี่ยนกฎกติการะหว่างประเทศ และใช้พลังอำนาจทางเศรษฐกิจ การทูต การทหาร และเทคโนโลยี เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สถานะการแข่งขันดังกล่าวทำให้การแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศต่อความท้าทายข้ามเขตแดนมีความยุ่งยากมากยิ่งขึ้น เช่น โรคอุบัติใหม่ ภาวะโลกร้อน และอื่นๆ โดยผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศถือเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ในการแก้ไขปัญหาความร่วมมือโดยต้องใช้ความร่วมมือของนานาประเทศ จากนโยบายในการแก้ปัญหาที่อาจมีความแตกต่างกัน และจากสถานะการแข่งขันในการขยายอิทธิพลของมหาอำนาจ เช่น กรณีการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่จีนและสหรัฐฯ มีนโยบายและวิสัยทัศน์ในการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันในช่วงต่างๆ ในการปิด และการเปิดประเทศ จึงทำให้การแข่งขันมีผลกระทบต่อความร่วมมือ และความจำเป็นในการร่วมมือระหว่างกัน และจะขยายไปสู่การแบ่งกลุ่มนโยบายในการแก้ปัญหาที่มีผลกระทบระหว่างประเทศ

ความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างจีน-รัสเซีย

ยุทธศาสตร์ของจีนกับรัสเซียเป็นไปในแนวทางเดียวกันมากขึ้น โดยในการพบปะระหว่างประธานาธิบดี Xi และประธานาธิบดี Putin ก่อนการแข่งขันโอลิมปิกฤดูหนาว ผู้นำทั้งสองได้ลงนามข้อตกลงทวิภาคี ๑๕ ฉบับ และแถลงการณ์ร่วมว่า ไม่เห็นด้วยกับหลายๆ ความริเริ่มด้านความมั่นคงของชาติตะวันตก ได้แก่ ยุทธศาสตร์อินโดแปซิฟิกของสหรัฐฯ และความเป็นพันธมิตรสามฝ่ายของออสเตรเลีย สหรัฐฯ และอังกฤษ และประณามแนวคิดสงครามเย็นขององค์การนาโต และเรียกร้องให้ “ไม่ยุ่งกับปัญหาภายในของประเทศอื่น” และถึงแม้ภายหลังการบุกยูเครนของรัสเซีย จีนยังคงมองว่าการบุกของรัสเซียเกิดจากสหรัฐฯ สนับสนุนการขยายองค์การนาโต โดยไม่สนใจผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของรัสเซีย โดยจีนงดเว้นการออกเสียงประณามรัสเซียในการบุกยูเครนในที่ประชุมองค์การสหประชาชาติ อย่างไรก็ตามจีนยังคงไม่ต้องการแสดงการสนับสนุนรัสเซียอย่างเต็มตัว โดยน่าจะเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับยุโรปและสหรัฐฯ รัสเซียบกับจีนยังคงการติดต่อประสานงานในระดับสูงและเน้นความร่วมมือในด้านความมั่นคงและสุขภาพ โดยในห้วง ๓-๔ ปีที่ผ่านมา จีนเข้าร่วมการฝึกฝายเสนาธิการและการควบคุมบังคับบัญชาทางยุทธศาสตร์กับรัสเซีย โดยในปี ๖๔ เป็นครั้งแรกที่จีนเชิญรัสเซียเข้าร่วมการฝึกเตรียมปฏิบัติการทางยุทธศาสตร์ โดยจีนกับรัสเซียมีแนวโน้มที่จะร่วมมือทางทหารมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีทางทหาร การฝึก และการพัฒนากองทัพด้านต่างๆ แต่รัสเซียบกับจีนก็ปฏิเสธการเข้าร่วมเป็นพันธมิตรกันอย่างเป็นทางการ

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ ปี พ.ศ.๒๕๖๕

ประธานาธิบดี โจ ไบเดน ระบุว่า “โลกกำลังเปลี่ยนแปลง เราอยู่ในจุดเปลี่ยนที่สำคัญในประวัติศาสตร์โลก ประเทศและโลกของเรา - สหรัฐฯ สามารถที่จะกำหนดอนาคตในช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงมากๆ ได้เสมอ เราสามารถที่จะฟื้นฟูเราเองใหม่ได้ และในครั้งแล้วครั้งเล่า เราพิสูจน์ได้ว่าไม่มีสิ่งใดที่เราในฐานะประเทศสหรัฐฯ จะทำไม่ได้เมื่อเราร่วมมือกัน” โดยสหรัฐฯ มุ่งมั่นว่าสหรัฐฯ

พันธมิตรและหุ้นส่วนจะประสบความสำเร็จในการจัดระเบียบโลก ให้มีเสรี เปิดกว้าง มั่งคั่ง และมั่นคง เอาชนะคู่แข่งในการกำหนดกฎกติการะหว่างประเทศ ควบคู่ไปกับการแก้ปัญหาาร่วมกัน ประกอบด้วย ปัญหาสภาพภูมิอากาศ ความพร้อมรับมือกับโรคอุบัติใหม่ และความมั่นคงทางอาหาร และจะทำให้ ประชาธิปไตยและองค์กรต่างๆ มีความเข้มแข็ง ในการกำหนดกฎกติกาสำหรับเทคโนโลยีใหม่ๆ ความ มั่นคงทางไซเบอร์ และการค้าและเศรษฐกิจ ประกอบด้วย

๑. วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ ปี พ.ศ.๒๕๖๕ มี วัตถุประสงค์เพื่อ การมีเสรีภาพ เปิดกว้าง มั่งคั่ง และระเบียบโลกที่มีความมั่นคง โดยมีเสรีภาพจาก การที่ประชาชนมีอิสระและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน เปิดกว้างด้วยการที่ประเทศต่างๆ ยอมรับหลักการ และมีโอกาสในการมีส่วนร่วมที่จะกำหนดกฎกติกา มั่งคั่งด้วยการทำให้ประเทศต่างๆ ยกระดับความ เป็นอยู่ของตนเองอย่างต่อเนื่อง และปลอดภัยด้วยการมีเสรีภาพโดยปราศจากการถูกคุกคาม บีบ บังคับ และข่มขู่

๒. วิธีการและทรัพยากร การบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว สหรัฐฯ จะต้อง ลงทุน เครื่องมือและทรัพยากรที่เป็นพลังอำนาจ และที่เป็นอิทธิพลของสหรัฐฯ สร้างกลุ่มประเทศพันธมิตรที่ เข้มแข็งที่สุดที่จะสนับสนุนการขยายอิทธิพลในการกำหนดสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์และแก้ไข ปัญหาที่เกิดจากความท้าทายร่วมกัน และสร้างความแข็งแกร่งและความทันสมัยทางทหาร

๒.๑ การลงทุนในพลังอำนาจของชาติเพื่อรักษาความได้เปรียบด้านเทคโนโลยี ด้วย การทำให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีเกิดผลสำเร็จ การลงทุนในการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ การสร้างความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตย

การพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีให้เกิดผลสำเร็จ นอกจากพึ่งพา ภาคเอกชนและตลาดเสรีแล้ว การลงทุนโดยภาครัฐเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมและ นวัตกรรม ของเศรษฐกิจโลกในทศวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะการลงทุนในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของ ชาติ ซึ่งภาคเอกชนไม่ทำการลงทุน โดยเฉพาะการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ และการพัฒนา ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ในภาคส่วนวิกฤติ ตั้งแต่ท่อส่งต่างๆ จนถึงน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค ใช้ การปกป้องห่วงโซ่การผลิตผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน และการใช้การลงทุนของ ภาครัฐในตลาดที่สำคัญ เพื่อกระตุ้นความต้องการของตลาดเพื่อให้เกิดนวัตกรรม ในปี พ.ศ.๒๕๖๔ ทำ การลงทุนด้านการขนส่ง เทคโนโลยีการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง น้ำสะอาด และ โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน รวมทั้งเห็นความสำคัญของสายการผลิต Semiconductor โดย ผลักดันให้กลับมาผลิตในสหรัฐฯ ในปี พ.ศ.๒๕๖๕ ทำการลดภาวะเงินเฟ้อด้วยการลงทุน การผลิตพลังงานในประเทศ และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอน โดยให้ความสำคัญกับการเผชิญวิกฤติที่ เกิดจากสภาพอากาศ สนับสนุนความมั่นคงทางพลังงาน และเร่งการเปลี่ยนไปใช้พลังงานสะอาด ด้วย การพัฒนาเทคโนโลยีและวิธีการใหม่ๆ จะทำให้สหรัฐฯ เป็นผู้นำของโลกในขณะเดียวกันก็สร้างตลาด ใหม่

การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยการเพิ่มการเข้าถึงการรักษาพยาบาล และการดูแลเด็กที่เข้าถึงได้ มีการพัฒนาทักษะอาชีพ การฝึกและศึกษาที่มีคุณภาพ เพิ่มการเรียนรู้

ด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ (STEM) โดยเฉพาะกับสตรี เพื่อให้มั่นใจได้ว่าแรงงานจะได้รับการศึกษา มีสุขภาพ และทำการผลิตได้ดีขึ้น รวมทั้งยังคงทำให้สหรัฐฯ เป็นที่หมายสำหรับคนเก่งจากรอบโลก

การสร้างความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตย ในความเป็นสหรัฐฯ ต้องเคารพในเสียงของประชาชน โดยผลการเลือกตั้งต้องได้รับการยอมรับและปกป้อง และการปฏิรูปที่สำคัญคือการทำให้ระบบธรรมาภิบาลมีความเข้มแข็ง โดยการใช้อำนาจบริหารและนิติบัญญัติในการปกป้องและส่งเสริมสิทธิในการเลือกตั้ง และขยายการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย อย่างไรก็ตามในห้วงปีที่ผ่านมา ระบอบประชาธิปไตยของสหรัฐฯ ถูกทำลายจากภายใน โดยเฉพาะจากการก่อการร้ายภายในประเทศ โดยจัดทำยุทธศาสตร์แห่งชาติสำหรับการต่อต้านการก่อการร้ายภายในประเทศ และต่อสู้กับกำลังต่างชาติเป็นครั้งแรก ซึ่งใช้การทุจริตมาเป็นอาวุธ ใช้ปฏิบัติการซั้่นข้อมูลข่าวสาร การแทรกแซงทางการเมือง และการโจมตีกฎระเบียบตามกฎหมาย โดยสหรัฐฯ จะไม่ให้มีการแทรกแซงการเลือกตั้งจากต่างชาติ

๒.๒ การใช้การทูตเพื่อสร้างพันธมิตรที่เข้มแข็ง สหรัฐฯ จะรวมกลุ่มประเทศเพื่อผลักดันและปกป้องโลกให้มีเสรีภาพ เปิดกว้าง มั่งคั่ง และมั่นคง โดยแกนหลักจะเป็นประเทศประชาธิปไตยที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว รวมทั้งจะทำงานร่วมกับประเทศที่สนับสนุนกฎระเบียบสากล ในขณะที่เดียวกันก็ผลักดันให้ประเทศหุ้นส่วนเคารพและก้าวสู่การเป็นประชาธิปไตย และเคารพสิทธิมนุษยชน

ความร่วมมือที่เปลี่ยนแปลงได้ แกนหลักของความร่วมมือคือกลุ่มประเทศหุ้นส่วนที่มองผลประโยชน์แห่งชาติเหมือนกับสหรัฐฯ พันธมิตรตามข้อตกลงระหว่างประเทศ กับประเทศในกลุ่มประชาธิปไตย ซึ่งเป็นพื้นฐานในการดำเนินยุทธศาสตร์ของสหรัฐฯ ในทุกด้าน เพื่อให้โลกมีสันติภาพและมั่งคั่ง สหรัฐฯ จะต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับกลุ่มประเทศนาโต และกลุ่มพันธมิตรทวีปเอเชีย ให้มีความมั่นใจว่าสหรัฐฯ จะอยู่เคียงข้างเพื่อต่อสู้กับการรุกรานและข่มขู่ โดยสหรัฐฯ จะพัฒนากองทัพให้ทันสมัยและทำประชาธิปไตยภายในประเทศให้เข้มแข็ง โดยสหรัฐฯ จะเรียกร้องให้ประเทศพันธมิตรสหรัฐฯ ทำเช่นเดียวกัน โดยกลุ่มประเทศพันธมิตรและหุ้นส่วนที่สำคัญประกอบด้วยกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป (NATO) กลุ่ม AUKUS (สหรัฐฯ ออสเตรเลีย และอังกฤษ) กลุ่ม Five Eyes (สหรัฐฯ ออสเตรเลีย แคนาดา นิวซีแลนด์ และอังกฤษ) กลุ่ม QUAD (สหรัฐฯ ญี่ปุ่น อินเดีย และออสเตรเลีย) โดยจะยังคงให้ความเร่งด่วนในการหาแนวทางใหม่ๆ ในการประสานความร่วมมือกับพันธมิตรในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก และยุโรป โดยผลประโยชน์สหรัฐฯ จะประสบผลสำเร็จได้ดี หากพันธมิตรและหุ้นส่วนในยุโรปเข้ามามีบทบาทในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก ในทางกลับกัน ก็มีความต้องการให้พันธมิตรสหรัฐฯ ในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก ร่วมมือกับพันธมิตรสหรัฐฯ ในยุโรป สำหรับกลุ่มประเทศพันธมิตรและหุ้นส่วนประชาธิปไตย มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน

โลกของการมีส่วนร่วม สหรัฐฯ ใช้การสร้างความร่วมมือกับพันธมิตร และการสร้างความร่วมมือใหม่ๆ บนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน โดยประเทศส่วนใหญ่ต้องการการกฎกติการะเบียบระหว่างประเทศที่เปิดกว้างและมีเสถียรภาพ ซึ่งเคารพบูรณภาพแห่งดินแดน การค้าที่ไม่เอาเปรียบ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นประเทศประชาธิปไตย

โลกของความมั่งคั่ง สหรัฐฯ จะสร้างวิธีใหม่ๆ ที่จะสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรและหุ้นส่วนเพื่อพัฒนาและอยู่ร่วมกันอย่างมีศักดิ์ศรีจากความท้าทายที่ไร้พรมแดน เช่น จาก COVID-19 หรือผลกระทบจากสงครามระหว่างรัสเซีย-ยูเครน ไม่ว่าจะเป็ราคาพลังงานและอาหารที่สูงขึ้น โดยส่งเสริม เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) จากการใช้เครื่องมือต่างๆ ไม่ว่าจะเป็ด้านการเงิน การช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรม การพัฒนาและการรักษาสันติภาพ เช่น ด้านวิกฤติโลกร้อนผ่านโครงการ President’s Emergency Plan for Adaptation and Resilience (PREPARE) และการสนับสนุนประชาธิปไตยผ่านโครงการ Partnerships for Democratic Development (PDD) โดยสหรัฐฯ จะพยายามผลักดันให้พันธมิตร มีความน่าเชื่อถือและโปร่งใส มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สังคม แรงงานสูง เคารพสิทธิมนุษยชน และสนับสนุนพันธมิตรตามภูมิภาค

๒.๓ การพัฒนากองทัพให้ทันสมัยและเข้มแข็ง สหรัฐฯ ไม่ลังเลที่จะใช้กำลังเมื่อจำเป็น แต่จะใช้เป็นทางเลือกสุดท้าย และเมื่อภารกิจและเป้าหมายมีความชัดเจนและสามารถทำให้สำเร็จได้ โดยบทบาทของกองทัพ คือ รักษาและเพิ่มความได้เปรียบในการรบ และการยับยั้ง โดยบูรณาการในทุก มิติ ภูมิภาค ทุกรูปแบบความขัดแย้ง โดยทุกหน่วยงานของรัฐ ร่วมกับพันธมิตรและหุ้นส่วน สหรัฐฯ จะพัฒนากองทัพให้ทันสมัย รวมทั้งอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่สามารถผลิตได้รวดเร็วในยามคับขัน การลงทุนในเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้เกิดความได้เปรียบ รวมถึงในมิติของไซเบอร์และอวกาศ การป้องกันซีปนวิติ และระบบควอนตัมและปัญญาประดิษฐ์ โดยการดำรงความร่วมมือกับพันธมิตรและหุ้นส่วนในการวางแผนเป็สิ่งที่จำเป็น เพื่อพัฒนาความสามารถในการรวบรวมและปกป้องข้อมูลความได้เปรียบของเทคโนโลยีทางทหาร โดยการป้องกันภัยจากอาวุธนิวเคลียร์ เป็ความเร้่งคว้นสูงสุด

๓. ความเร้่งคว้น การสร้างความเข้มแข็งในประเทศด้วยการมีเทคโนโลยีที่นำสมัย การใช้พลังอำนาจทางการทูตในการสร้างเครือข่ายที่สนับสนุนสังคมโลกที่เสรี เปิดกว้าง มั่งคั่ง และปลอดภัย และการพัฒนากองทัพให้ทันสมัยและเข้มแข็ง โดยการดำเนินการทั้งสามส่วนมีความเชื่อมโยงกัน

๓.๑ เอาชนะเงินและควบคุมรัสเซีย จีนและรัสเซียมีแนวโน้มที่จะดำเนินนโยบายไป ในแนวทางเดียวกัน แต่ความท้าทายต่อสหรัฐฯ มีความแตกต่างกัน โดยสหรัฐฯ จะต้องรักษาความได้เปรียบเหนือจีนในขณะเดียวกันก็ควบคุมรัสเซีย จีนมีความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงกฎกติกาสากล โดยใช้พลังอำนาจทางเศรษฐกิจ การทูต การทหาร และเทคโนโลยี โดยเฉพาะในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก ซึ่งจีนได้รับประโยชน์จากตลาดที่เปิดกว้าง แต่กลับใช้การจำกัดนำเข้าสู่ตลาดของจีน พร้อมทั้งพยายามลดการพึ่งพิงจากนานาชาติ มีการพัฒนากองทัพให้ทันสมัย โดยเฉพาะเพิ่มขีดความสามารถในอินโดแปซิฟิก ขณะเดียวกัน จีนก็ได้รับผลกระทบจากความท้าทายร่วมกัน เช่น จากสภาวะโลกร้อน โรคติดต่อ จึงยังพอบีความเป็นไปได้ที่จีนและสหรัฐฯ จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติ โดยยุทธศาสตร์สหรัฐฯ ต่อจีนประกอบด้วย ๑) ลงทุนในพื้นที่ฐานของความเข้มแข็งในประเทศเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน นวัตกรรม ความสร้างสรรค์ และประชาธิปไตย ๒) ความพยายามของสหรัฐฯ มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเดียวกันกับเครือข่ายพันธมิตร ๓) แข่งขันกับจีนอย่างมีความรับผิดชอบ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของสหรัฐฯ และสร้างวิสัยทัศน์สำหรับอนาคต โดยในภูมิภาค

อินโดแปซิฟิก สหรัฐฯ อาจต้องสนับสนุนประเทศหุ้นส่วนในการพัฒนาประเทศ และเศรษฐกิจ ในประเด็นที่สำคัญ เช่น ความมั่นคงของโครงสร้างดิจิทัล แรงงานที่ถูกบังคับในสายการผลิต การประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดรายงาน การควบคุม เป็นต้น และสหรัฐฯ ยังคงให้ความเร่งด่วนกับการสนับสนุนการสร้างกองทัพที่เข้มแข็งในการปกป้องพันธมิตรและหุ้นส่วนในภูมิภาค โดยในประเด็นใต้หวัน สนับสนุนนโยบายจีนเดียว ไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนสถานะปัจจุบันไม่ว่าจะจากฝ่ายใด และไม่สนับสนุนการแยกตัวของใต้หวัน ในยังมีความท้าทายในการแข่งขัน สหรัฐฯ ยังคงให้ความสำคัญกับกลไกในการลดความเสี่ยงของการปะทะทางทหารอย่างไม่ตั้งใจ เช่น ช่องทางการสื่อสารในสภาวะการฉีกขาด การสร้างความโปร่งใสร่วมกัน และความพยายามสร้างความร่วมมือกับจีนในการควบคุมอาวุธ รวมทั้งร่วมมือในประเด็นที่ทั้งสองฝ่ายได้รับผลกระทบเหมือนกัน เช่น สภาพภูมิอากาศ โรคติดต่อ การจำกัดการขยายอาวุธนิวเคลียร์ ปัญหายาเสพติด วิกฤติขาดแคลนอาหาร และประเด็นอื่นๆ ในมิติเศรษฐกิจ **รัสเซีย** จากนโยบายต่างประเทศแบบจักรวรรดินิยมโดยมีเป้าหมายในการเปลี่ยนกฎกติการะหว่างประเทศ เช่น การบุกยูเครน การปฏิบัติการทางทหารในซีเรีย ความพยายามในการแทรกแซงเพื่อนบ้าน โดยใช้ความสามารถด้านการข่าวและไซเบอร์ รวมทั้งพยายามแทรกแซงกลไกประชาธิปไตย โดยสหรัฐฯ พร้อมด้วยพันธมิตรและหุ้นส่วน จะทำให้สงครามระหว่างรัสเซียและยูเครนเป็นความล้มเหลวทางยุทธศาสตร์ของรัสเซีย โดยจะยังคงควบคุมภาคเศรษฐกิจที่เป็นยุทธศาสตร์ของรัสเซีย เช่น ทางทหารและอวกาศ และยังคงต่อต้านความพยายามในการไม่เคารพอธิปไตยของประเทศ และทำให้อัณานิคมระหว่างประเทศอ่อนแอ โดย ๑) สหรัฐฯ จะยังคงสนับสนุนยูเครน และจะช่วยยูเครนในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และเห็นด้วยกับการรวมประเทศเข้าเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป ๒) สหรัฐฯ จะปกป้องดินแดนของสหภาพยุโรป และจะร่วมมือกับพันธมิตรและหุ้นส่วนในการป้องกันรัสเซีย ๓) สหรัฐฯ จะยับยั้งและตอบโต้การกระทำของรัสเซียที่กระทบต่อผลประโยชน์ของสหรัฐฯ ๔) จากการที่กองทัพรัสเซียอ่อนแอลง สหรัฐฯ จะไม่ให้รัสเซีย หรือประเทศอื่นบรรลุเป้าหมายโดยการใช้ หรือข่มขู่จะใช้อาวุธนิวเคลียร์

๓.๒ ร่วมมือในความท้าทายร่วมกัน สหรัฐฯ จะร่วมมือกับทุกประเทศและองค์กรที่จะเผชิญกับความท้าทาย ในขณะที่เดียวกันจะเพิ่มความพยายามในการสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรที่มีแนวคิดเหมือนกันให้มากขึ้นเป็นสองเท่าในเรื่องความมั่นคงทางพลังงาน และภูมิอากาศ โรคติดต่อ และการป้องกันอาวุธชีวภาพ ความมั่นคงทางอาหาร การควบคุมอาวุธและอาวุธนิวเคลียร์ และการก่อการร้าย

๓.๓ การบังคับทิศทางกฎกติกา สหรัฐฯ ให้ความสำคัญกับการสร้างองค์กรมาตรฐาน บรรทัดฐาน ในการบริหารจัดการการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ นโยบายเศรษฐกิจและเทคโนโลยี แต่กลไกเหล่านี้ไม่สามารถปรับได้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือเศรษฐกิจ โดยความท้าทาย มีตั้งแต่สายการผลิตที่ไม่มั่นคง จนถึงการขัดขวางกลไกตลาด โดยสหรัฐฯ จะพยายามทำให้อัณานิคมสหประชาชาติและองค์กรระหว่างประเทศเข้มแข็ง โดยเฉพาะการปรับปรุงกฎกติกาในด้านเทคโนโลยี ไซเบอร์ การค้า และเศรษฐกิจ โดยร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับพันธมิตรและหุ้นส่วน ประกอบด้วย ด้านเทคโนโลยี ยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีจะช่วยให้สหรัฐฯ และประเทศประชาธิปไตยริเริ่มทำงานร่วมกันในประเด็นใหม่ๆ เช่น ยารักษาโรคใหม่ เพิ่มการผลิตอาหารเพื่อสุขภาพ สายการผลิตที่หลากหลายและเข้มแข็ง และความมั่นคงทางพลังงานโดยไม่พึ่งพิงน้ำมัน เป็น

ต้น เพื่อสร้างงานใหม่ๆ ให้กับคนสหรัฐฯ และประเทศพันธมิตร โดยที่ผ่านมามีได้ลงทุนในพลังงานสะอาด การผลิตไมโครอิเล็กทรอนิกส์ การวิจัยและพัฒนา และเทคโนโลยีชีวภาพ และยังคงรักษายุทธศาสตร์ในการดึงดูดคนเก่งๆ จากทั่วโลก โดยเฉพาะคนเก่งในด้าน STEM (วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม อิเล็กทรอนิกส์ และคณิตศาสตร์) ด้านไซเบอร์ โครงสร้างพื้นฐานของสหรัฐฯ ตั้งแต่ไฟฟ้า จนถึงระบบท่อทาง ใช้ระบบดิจิทัลมากขึ้น จึงมีความเสี่ยงจากการโจมตีทางไซเบอร์ ซึ่งมีความเสี่ยงสูง เช่นรัสเซีย โดยสหรัฐฯ จะทำงานร่วมกับประเทศกลุ่ม QUAD โดยมีเป้าหมายในการป้องกันการโจมตี และจะตอบโต้โดยใช้พลังอำนาจของชาติที่มีอยู่ และจะสนับสนุนกรอบขององค์การสหประชาชาติในการเคารพกฎกติการะหว่างประเทศ ด้านการค้าและเศรษฐกิจ ความมั่งคั่งของสหรัฐฯ ขึ้นอยู่กับการค้าที่ยุติธรรม เปิดกว้าง และระบบเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยสหรัฐฯ พยายามก่อตั้ง IPEF (Indo-Pacific Economic Framework for Prosperity) และ Americans Prosperity for Economic Prosperity เพื่อปรับปรุงระบบการค้าปัจจุบันให้แข็งแกร่ง การต่อต้านการแข่งขัน เคารพข้อเรียกร้องของแรงงาน และมาตรฐานแรงงานและสิ่งแวดล้อมสูง และจะร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในการพัฒนาที่ยั่งยืน และจะเป็นผู้นำในการพัฒนาทรัพย์สินดิจิทัล รวมถึงการใช้ดิจิทัลดอลลาร์ การควบคุมตัวประกันแบบผิดๆ สหรัฐฯ จะร่วมมือกับมิตรประเทศ ในการป้องกันควบคุมตัวประกัน และการต่อต้านการคอร์รัปชัน

๔. ยุทธศาสตร์ภูมิภาค สหรัฐฯ จะดำเนินการดังนี้

๔.๑ ผลักดันให้อินโดแปซิฟิกเป็นดินแดนที่เสรีและเปิดกว้าง โดยอินโดแปซิฟิกถือเป็นศูนย์กลางของภูมิรัฐศาสตร์ในศตวรรษที่ ๒๑ และเป็นภูมิภาคที่สำคัญที่สุด โดยสหรัฐฯ จะร่วมมือกับประเทศต่างๆ เพื่อทำให้ภูมิภาคอินโดแปซิฟิกเปิดกว้างและเข้าถึงได้ และทำให้ประเทศต่างๆ เชื่อมมั่นว่าจะมีเสรีในการเลือกแนวทางด้วยตนเอง มีการเคารพกฎหมายระหว่างประเทศ โดยสนับสนุนการลงทุนในองค์กรประชาธิปไตย เสรี และภาคประชาสังคม โดยร่วมมือกับพันธมิตรในการต่อต้านปฏิบัติการข่าวสาร และการทุจริต โดยสหรัฐฯ ยืนยันที่จะเป็นพันธมิตรที่แข็งแกร่งในอินโดแปซิฟิก ประกอบด้วย ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฟิลิปปินส์ และไทย โดยจะยังคงสนับสนุนการทำให้องค์กรมีความทันสมัย รวมทั้งจะทำงานร่วมกับประเทศหุ้นส่วนในการเผชิญกับความท้าทายที่ไร้พรมแดน เช่น ความท้าทายจากสภาพภูมิอากาศและชีวภาพ โดยภูมิภาคอินโดแปซิฟิกเป็นศูนย์กลางของวิกฤติจากสภาพภูมิอากาศ

๔.๒ เป็นพันธมิตรที่แน่นแฟ้นกับยุโรป สหรัฐฯ ให้ความสำคัญกับการมีสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับสหภาพยุโรป เพื่อยกระดับความสัมพันธ์และยืนยันร่วมกับพันธมิตรและหุ้นส่วนสมาชิกสหภาพยุโรปในการป้องกันกฎกติการะหว่างประเทศ ซึ่งหนุนผลประโยชน์ทั้งในด้านความมั่งคั่ง มั่นคง และคุณค่าของสหรัฐฯ โดยสหรัฐฯ ยังยึดมั่นในหลักการป้องกันร่วมกัน (Collective Defense) ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๕ ของสหภาพยุโรป และจะทำงานร่วมกับสมาชิกสหภาพยุโรปในการป้องกันและปกป้องการรุกรานในทุกรูปแบบ อย่างไรก็ตามยังคงคาดหวังให้สมาชิกสหภาพยุโรปเพิ่มความรับผิดชอบด้วยการเพิ่มงบประมาณในการป้องกันประเทศ และจะเคียงข้างสหภาพยุโรปในการปรับตัว เพื่อสู้กับความท้าทายใหม่ๆ ในด้านไซเบอร์ ความมั่นคงจากสภาพภูมิอากาศ และความเสี่ยงที่เกิดจากนโยบายและการดำเนินการของจีน สหรัฐฯ ยังคงสนับสนุนยูเครน และร่วมมือกับพันธมิตรและหุ้นส่วนในการคว่ำบาตรและควบคุมการส่งออก เพื่อลดความสามารถของรัสเซียที่จะก่อสงคราม

รุกรานในอนาคต โดยจะร่วมมือกับสหภาพยุโรปในการลดการพึ่งพิงพลังงานจากรัสเซีย นอกจากนี้ยังสนับสนุนประเทศประชาธิปไตยอื่นๆ โดยจะสนับสนุนจอร์เจียและโมดอวาในการปรับองค์กรที่สำคัญเพื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป

๔.๓ ให้ความสำคัญกับประชาธิปไตยและความมั่นคงของประเทศตะวันตก สนับสนุนการสร้างหุ้นส่วน แนวร่วมพันธมิตรในตะวันออกกลาง เพื่อการป้องกันที่เข้มแข็ง ควบคู่ไปกับการใช้การทูต เพื่อลดความตึงเครียด ลดความเสี่ยงจากความขัดแย้ง

๔.๔ สร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างสหรัฐฯ กับแอฟริกา โดยถือว่าเป็นภูมิภาคที่มีสมาชิกอยู่ในองค์การระหว่างประเทศจำนวนมาก มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ มีการเติบโตของประชากร เป็นภูมิภาคที่มีเสรีในการค้า

๔.๕ รักษาสันติภาพในอาร์กติก และปกป้องมิติทางทะเล อากาศและอวกาศ

ยุทธศาสตร์ภูมิภาคอินโดแปซิฟิกของสหรัฐฯ

ประธานาธิบดี โจ ไบเดน กล่าวในระหว่างการประชุมผู้นำกลุ่ม QUAD เมื่อ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๔ ว่า “อนาคตของชาติต่างๆ และจริงๆ แล้วของโลก ขึ้นอยู่กับ ความยั่งยืนและรุ่งเรืองของภูมิภาคอินโดแปซิฟิกที่เสรีและเปิดกว้างในทศวรรษหน้า” ประกอบด้วย

๑. **ความสำคัญ** ประชากรมากกว่าครึ่งหนึ่งของโลกอาศัยอยู่ มีขนาดเศรษฐกิจรวมแล้วเกือบสองในสามของโลก มี ๗ กองทัพที่มีกำลังทหารมากสุดของโลก มีกำลังทหารสหรัฐฯ ประจำการมากที่สุด สร้างงานให้คนสหรัฐฯ มากกว่า ๓ ล้านคน เป็นแหล่งเงินทุนที่ลงทุนในสหรัฐฯ เกือบ ๙๐๐ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยในอนาคตจะเป็นภูมิภาคที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลกกว่า ๒ ใน ๓

๒. **ความท้าทาย** ภูมิภาคอินโดแปซิฟิกมีความท้าทายหลายอย่างโดยเฉพาะจากจีน โดยจีนใช้พลังอำนาจทางเศรษฐกิจ การทูต การทหาร และเทคโนโลยีในการขยายอิทธิพลในภูมิภาค และพยายามเป็นมหาอำนาจของโลก จากการบีบบังคับทางเศรษฐกิจกับออสเตรเลีย ความขัดแย้งเขตแดนกับอินเดีย การกดดันไต้หวัน และการใช้พฤติกรรมกลั่นแกล้งในพื้นที่ทะเลจีนใต้และจีนตะวันออก นอกจากนี้ภูมิภาคอินโดแปซิฟิกยังเผชิญกับความท้าทายของการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศจากการละลายของธารน้ำแข็งในเอเชียใต้ และการสูงขึ้นของระดับน้ำทะเล และยังได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 อยู่ เกาหลีเหนือยังคงขยายโครงการอาวุธนิวเคลียร์ และยังคงเผชิญกับภัยธรรมชาติ การขาดแคลนทรัพยากร ความขัดแย้งภายใน และการบริหารภาครัฐ

๓. **เป้าหมาย** ประกอบด้วย

๓.๑ ผลักดันภูมิภาคอินโดแปซิฟิกที่เสรีและเปิดกว้าง

๓.๒ สร้างเครือข่ายภายในอย่างลึกซึ้งในภูมิภาค

๓.๓ ส่งเสริมความมั่นคงในภูมิภาค

๓.๔ เสริมสร้างการเป็นภูมิภาคอินโดแปซิฟิกที่มั่นคง

๓.๕ สร้างความเข้มแข็งในการเผชิญกับภัยคุกคามข้ามเขตแดน

๔. **วิธีการ**

๔.๑ ผลักดันภูมิภาคอินโดแปซิฟิกที่เสรีและเปิดกว้าง ด้วยการสนับสนุนสังคมที่เปิดกว้าง ทำให้รัฐบาลประเทศต่างๆ ในภูมิภาคสามารถเลือกทิศทางการเมืองได้อย่างเสรีโดยปราศจากการถูกกดดัน ส่งเสริมเสรีภาพในการแสดงออกและการให้ข่าวสารต่อต้านการแทรกแซงของต่างชาติด้วยการสนับสนุนการสืบสวนของสื่อ การเข้าถึงสื่อ ความมีอิสระและการเสนอแง่มุมที่แตกต่างของสื่อ สร้างความร่วมมือให้เห็นความสำคัญของการบิดเบือนข่าวสาร และส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตและผลักดันให้มีการปฏิรูป จะทำงานร่วมกับหุ้นส่วนในการสนับสนุนการเคารพกฎระเบียบทางทะเล รวมถึงในทะเลจีนใต้และจีนตะวันออก ผลักดันการใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าใหม่ๆ ในทางเดียวกัน โดยสนับสนุนการใช้อินเทอร์เน็ตร่วมกันได้ เปิดกว้าง มีความปลอดภัย สนับสนุนการมีมาตรฐานเทคโนโลยีร่วมกัน ความร่วมมือในการเข้าถึงข้อมูลวิทยาศาสตร์ในการพัฒนาเทคโนโลยีอนาคต สร้างกรอบความรับผิดชอบในมิติไซเบอร์

๔.๒ สร้างเครือข่ายภายในอย่างลึกซึ้งในภูมิภาค สร้างความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งขึ้นกับประเทศพันธมิตร ๕ ประเทศที่สหรัฐฯ มีสนธิสัญญาด้วย ประกอบด้วย ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฟิลิปปินส์ และไทย และสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับประเทศหุ้นส่วนผู้นำในภูมิภาค ได้แก่ อินเดีย อินโดนีเซีย มาเลเซีย มองโกเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ ใต้หวัน เวียดนาม และประเทศหมู่เกาะแปซิฟิก และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกัน ส่งเสริมการเป็นผู้นำในภูมิภาค และความร่วมมือกับกลุ่มประเทศ QUAD (สหรัฐฯ ออสเตรเลีย อินเดีย ญี่ปุ่น) ในประเด็น สาธารณสุข การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ เทคโนโลยีเกิดใหม่ โครงสร้างพื้นฐาน ไซเบอร์ การศึกษา และพลังงานสะอาด สนับสนุนอาเซียนให้มีความเข้มแข็ง เป็นอิสระ เป็นศูนย์กลาง เป็นองค์กรนำในภูมิภาค ด้วยการร่วมมือในด้านต่างๆ โดยให้ความเร่งด่วนกับการช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรม ภัยพิบัติ ความมั่นคงทางทะเล การขาดแคลนน้ำ และการเผชิญกับโรคระบาด และสร้างโอกาสความร่วมมือระหว่างกลุ่ม QUAD กับอาเซียน และสนับสนุนความร่วมมือที่ใกล้ชิดขึ้นกับประเทศเอเชียใต้ สร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาคโดยเฉพาะในมิติดิจิทัล โดยสหรัฐฯ เป็นผู้นำในการสนับสนุนด้านการศึกษาในภูมิภาค นักศึกษาต่างประเทศเกือบร้อยละ ๖๘ เรียนในสหรัฐฯ โดยจะสนับสนุนผู้นำรุ่นเยาว์ การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญและการศึกษา และโครงการฝึกภาษาอังกฤษ

๔.๓ ส่งเสริมความมั่นคงในภูมิภาค สหรัฐฯ เป็นประเทศอันดับหนึ่งที่ลงทุนในอาเซียน (มากกว่าอีกสามลำดับรวมกัน) เป็นประเทศที่ส่งออกบริการหลักในภูมิภาค โดยสหรัฐฯ จะผลักดันกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ช่วยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว รวมถึงเศรษฐกิจดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงด้านพลังงานและสภาพอากาศ จะพัฒนาการค้าที่มีมาตรฐานด้านแรงงานและสิ่งแวดล้อม จะดูแลเศรษฐกิจดิจิทัลและการเคลื่อนย้ายข้อมูลโดยหลักการมีเสรี รวมถึงการมีกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจดิจิทัลใหม่ จะทำงานร่วมกับประเทศหุ้นส่วนในการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานที่มั่นคง จะร่วมกันลงทุนในพลังงานสะอาด การลดคาร์บอน และจะส่งเสริมประเทศหุ้นส่วนในภูมิภาคอินโดแปซิฟิกเพื่อลดช่องว่างของโครงสร้างพื้นฐาน โดยความร่วมมือกับกลุ่มประเทศ G7 และจะส่งเสริมการสื่อสารโทรคมนาคมที่ปลอดภัยโดยเน้นที่ระบบ 5G และเทคโนโลยี Open Radio Access Network (O-RAN)

๔.๔ เสริมสร้างการเป็นภูมิภาคอินโดแปซิฟิกที่มั่นคง โดยจะทำงานร่วมกับประเทศพันธมิตรและหุ้นส่วน ด้วยการปฏิบัติความร่วมมือ พัฒนา วางกำลังที่มีขีดความสามารถที่ทันสมัย

สนับสนุนการพัฒนากองทัพให้ทันสมัยกับประเทศพันธมิตรสนธิสัญญา ประกอบด้วยออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฟิลิปปินส์ และไทย พัฒนาการเป็นหุ้นส่วนทางทหารหลักกับอินเดีย และสนับสนุนการมีบทบาทเป็นผู้นำเครือข่ายความมั่นคง และสร้างความสามารถทางทหารให้กับประเทศหุ้นส่วนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียใต้ และหมู่เกาะแปซิฟิก สนับสนุนการรักษาสันติภาพและความมั่นคงในไต้หวัน โดยสนับสนุนขีดความสามารถในการป้องกันตนเองของไต้หวัน เพื่อให้มีสถานะแวดล้อมในการกำหนดอนาคตโดยสันติตามความประสงค์ของคนไต้หวัน โดยยังคงเป็นไปตามแนวทางนโยบายจีนเดียว กฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์กับไต้หวัน ความตกลงสามฝ่ายและหกหลักประกัน และสหรัฐฯ จะส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงกับพันธมิตรและหุ้นส่วนในภูมิภาค รวมถึงการสร้างโอกาสในการเชื่อมโยงฐานผลิตอุตสาหกรรมทางทหาร ผสานห่วงโซ่สายการผลิตทางทหาร และร่วมผลิตเทคโนโลยีหลักๆ โดยจะดึงหุ้นส่วนจากภูมิภาคอินโดแปซิฟิกกับยุโรปมาร่วมมือกันสำหรับเกาหลีเหนือมีเป้าหมายที่จะทำให้คาบสมุทรเกาหลีปลอดนิวเคลียร์ และจะร่วมมือกับเกาหลีใต้ และญี่ปุ่นในการต่อต้านการรุกรานของเกาหลีเหนือ นอกจากนี้ จะหาวิธีเผชิญกับความท้าทายด้านความมั่นคงฝ่ายพลเรือน ขยายการใช้กำลังหน่วยรักษาฝั่งของสหรัฐฯ การฝึกและเป็นที่ปรึกษาในการพัฒนาขีดความสามารถของประเทศหุ้นส่วน จะร่วมมือในการป้องกันการก่อเหตุรุนแรง และสร้างความเข้มแข็งในการเผชิญภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภัยคุกคามทางชีวภาพ อุบัติเหตุ การค้าอาวุธ ยาเสพติดและค้ายาเสพติด จะพัฒนาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และการฟื้นตัวจากการถูกโจมตี

๔.๕ สร้างความเข้มแข็งในการเผชิญกับภัยคุกคามข้ามเขตแดน ภูมิภาคอินโดแปซิฟิก เป็นศูนย์กลางของวิกฤตสภาพอากาศ โดยร้อยละ ๗๐ ของภัยธรรมชาติเกิดขึ้นในภูมิภาค สหรัฐฯ จะทำงานร่วมกับประเทศหุ้นส่วนในภูมิภาคในการเปลี่ยนผ่านไปสู่อนาคต ในการปล่อยคาร์บอนเป็นศูนย์ (net-zero) โดยส่งเสริมการลงทุนในเทคโนโลยีพลังงานสะอาด สนับสนุนการผลิตพลังงานโดยปราศจากการใช้คาร์บอน และสนับสนุนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม จะร่วมกับประเทศหุ้นส่วนในการยุติการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 จะส่งเสริมความเข้มแข็งของระบบสุขภาพ ส่งเสริมการลงทุนในความมั่นคงด้านสาธารณสุข การป้องกัน ตรวจสอบ และเผชิญในภาวะฉุกเฉิน

แผนในการขับเคลื่อนในช่วง ๑ - ๒ ปีแรก

๑. **สนับสนุนทรัพยากรลงไปภูมิภาค** เปิด/ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถานทูตและกงสุล โดยเฉพาะเพื่อส่งเสริมการพัฒนา ความมั่นคง การสาธารณสุข การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ เพิ่มการเข้ามาปฏิบัติงานของกำลังป้องกันชายฝั่งของสหรัฐฯ ในภูมิภาค เน้นการช่วยเหลือด้านความมั่นคงมาในภูมิภาค รวมถึงการสร้างขีดความสามารถด้านความมั่นคงทางทะเล ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน

๒. **ผู้นำกรอบความร่วมมือด้านเศรษฐกิจในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก** จะเริ่มหุ้นส่วนใหม่ที่ส่งเสริมการค้ามาตรฐานสูง บริหารจัดการเศรษฐกิจดิจิทัล พัฒนาความมั่นคงห่วงโซ่สินค้า เร่งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีมาตรฐานสูง โปร่งใส และสร้างความเชื่อมโยงด้านดิจิทัล

๓. **เสริมความแข็งแกร่งในการป้องกัน** พัฒนาขีดความสามารถใหม่ แนวคิดในการปฏิบัติการ กิจกรรมทางทหาร อุตสาหกรรมป้องกันประเทศใหม่ๆ และการวางกำลังที่อ่อนตัวมากขึ้น จะร่วมกับสภาองเกรสในการสนับสนุนงบประมาณในโครงการ Pacific Deterrence Initiative และ

Maritime Security Initiative จากความร่วมมือภายใต้ AUKUS จะกำหนดแนวทางในการทำให้ กองทัพเรือออสเตรเลียมีเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์โดยเร็ว และจะมีขยายความร่วมมือในการส่งเสริมขีดความสามารถในด้านต่างๆ รวมถึงไซเบอร์ Artificial Intelligence เทคโนโลยีควันตัม และขีดความสามารถใต้น้ำ

๔. สร้างความเข้มแข็งให้กับอาเซียน กำลังสร้างความแน่นแฟ้นระหว่างอาเซียนกับ สหรัรัฐฯ รวมถึงการเชิญผู้นำอาเซียนมาพบปะที่กรุงวอชิงตันดีซี จะใช้งบประมาณมากกว่า ๑๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในความริเริ่มใหม่ๆ ระหว่างอาเซียนกับสหรัรัฐฯ และจะขยายความร่วมมือทวิภาคีกับ ประเทศในอาเซียน โดยให้ความเร่งด่วนกับความมั่นคงทางสาธารณสุข ความมั่นคงทางทะเล เพิ่ม ความเชื่อมโยง และส่งเสริมความใกล้ชิดของประชาชน

๕. สนับสนุนการก้าวเป็นผู้นำในภูมิภาคของอินเดีย ยังคงความเป็นหุ้นส่วนทาง ยุทธศาสตร์กับอินเดีย โดยสร้างความร่วมมือในมิติใหม่ๆ เช่นด้านสาธารณสุข ไซเบอร์ ความร่วมมือ ทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ส่งเสริมอินโดแปซิฟิกที่เสรีและเปิดกว้าง

๖. สร้างการเป็นผู้นำของ QUAD โดยทำงานร่วมกันในเทคโนโลยีเกิดใหม่ ความร่วมมือห่วงโซ่อุปทาน การใช้เทคโนโลยีร่วม และหลักการในการใช้เทคโนโลยีร่วมกัน จะสร้างการขนส่ง ทางเรือสีเขียว จะแลกเปลี่ยนข้อมูลดาวเทียมเพื่อส่งเสริม Maritime Domain Awareness และการ แก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ จะร่วมส่งเสริมการสร้างโครงสร้างพื้นฐานมาตรฐานสูงใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียใต้ พัฒนาขีดความสามารถด้านไซเบอร์

๗. ขยายความร่วมมือระหว่างสหรัรัฐฯ ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ โดยจะร่วมมือในการ ผลักดันยุทธศาสตร์ภูมิภาคสามฝ่าย

๘. ร่วมมือในการสร้างหมู่เกาะแปซิฟิกที่ฟื้นตัวได้เร็ว จะก่อตั้งกลุ่มยุทธศาสตร์ซึ่ง สนับสนุนประเทศหมู่เกาะในการพัฒนาขีดความสามารถ จะสร้างโครงสร้างพื้นฐานในการเผชิญต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะเทคโนโลยีการสื่อสารและข่าวสาร การจัดการการขนส่ง และพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล

๙. สนับสนุนการมีธรรมาภิบาลและเชื่อถือได้ สนับสนุนขีดความสามารถของรัฐบาล ในภูมิภาคให้มีเสรีในการเลือกทางการเมือง โดยช่วยจัดการทุจริต ร่วมมือกับรัฐบาล ภาคประชา สังคม สื่อสารมวลชน ให้มีขีดความสามารถในการป้องกันการแทรกแซงด้วยการปลุกปั่นข่าวสารจาก ต่างชาติ จะสนับสนุนประชาธิปไตยในเมียนมา

๑๐. สนับสนุนเทคโนโลยีที่เปิดกว้าง ปลอดภัย เชื่อถือได้ ส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐาน ด้านดิจิทัลที่ปลอดภัยและเชื่อถือได้ โดยเฉพาะผู้ให้บริการต่างๆ ด้านสื่อสารโทรคมนาคมและการเก็บ ข้อมูล รวมถึงผ่านเครือข่ายระบบ RAN จะสร้างเครือข่ายโครงสร้างพื้นฐานและของรัฐบาลในการ พัฒนาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และการตอบสนองเมื่อถูกโจมตีทางไซเบอร์

ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติของสหรัรัฐฯ ปี พ.ศ.๒๕๖๕

กระทรวงกลาโหมสหรัรัฐฯ จะรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัรัฐฯ โดยจะรักษาและมีการป้องกันที่เข้มแข็ง โดยถือว่าเงินเป็นความท้าทายที่ไม่หยุดนิ่ง

ความเร่งด่วน ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของสหรัฐฯ กำหนดความเร่งด่วนในการป้องกันที่เข้มแข็งประกอบด้วย

๑. การปกป้องมาตุภูมิ
๒. ยับยั้งการโจมตีทางยุทธศาสตร์ต่อสหรัฐฯ พันธมิตร และหุ้นส่วน
๓. ยับยั้งการรุกรานและพร้อมที่จะเอาชนะในความขัดแย้งเมื่อจำเป็น
๔. มั่นใจว่ามีเทคโนโลยีทางทหารที่ล้ำหน้ากว่า

วิธีการ ประกอบด้วย

๑. การป้องกันแบบองค์รวม (Integrated Deterrence) โดยทำงานร่วมกันในทุกมิติ สนามรบ แบบครอบคลุม โดยใช้พลังอำนาจของชาติทั้งหมด และร่วมมือกับพันธมิตรและหุ้นส่วน โดยมีกองทัพที่พร้อมในการรบและเอาชนะเมื่อจำเป็น รวมทั้งมีการป้องกันนิวเคลียร์ที่มีประสิทธิภาพ มั่นคง และปลอดภัย ประกอบด้วย

๑.๑ การป้องกันโดยการยับยั้ง ในระยะสั้น จะพัฒนากรอบแนวคิดในปฏิบัติการแบบใหม่ๆ และเสริมขีดความสามารถและการวางกำลังในปัจจุบัน ด้วยการลงทุนกับยุทธโศปกรณ์ที่สมบูรณ์และมีขีดความสามารถอยู่แล้ว ส่วนในระยะกลางและระยะยาว จะพัฒนาขีดความสามารถใหม่ๆ ประกอบด้วย การโจมตีระยะไกล ใต้ทะเล เหนือเสียง ระบบอัตโนมัติ และพัฒนาการแลกเปลี่ยนข้อมูล และการเชื่อมโยงกับเครื่องมือประจำที่

๑.๒ การป้องกันโดยมีความยืดหยุ่น สามารถยืนหยัด ต่อสู้ และคืนสภาพได้เร็วต่อการเปลี่ยนแปลง โดยพัฒนาขีดความสามารถเพื่อรองรับการโจมตีจากหลายมิติต่อเครือข่าย และโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ และจากการโจมตีไซเบอร์และอวกาศเป็นมิติที่มีความสำคัญต่อการรวบรวมสหรัฐฯ จึงให้ความสำคัญต่อมิติไซเบอร์และอวกาศเป็นหลัก โดยมิติไซเบอร์ เช่น รหัสลับที่ทันสมัยหรือโครงสร้างที่แยกตัว (Zero-Trust Architecture) ในมิติอวกาศ เพื่อลดความพยายามในการโจมตีก่อนของฝ่ายตรงข้ามด้วยการมีกลุ่มดาวเทียมจำนวนมากที่มีความแตกต่างและปรับเปลี่ยนการใช้งานได้ง่าย และจะพัฒนาและสร้างใหม่ขีดความสามารถในการป้องกัน

๑.๓ การป้องกันโดยทำให้เห็นค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นทั้งทางตรงและโดยรวม กองทัพสหรัฐฯ จะทำให้กองกำลังนิวเคลียร์ของสหรัฐฯ มีความทันสมัย เชี่ยวชาญการยับยั้งการโจมตีดินแดนสหรัฐฯ และมิตรประเทศ รวมทั้งการใช้ขีดความสามารถในการโจมตีของสหรัฐฯ จากซีปนาอูระระยะไกล ไซเบอร์เชิงรุก สงครามนอกแบบ และการสนับสนุนโดยพลังอำนาจอื่นๆ เช่น การคว่ำบาตร ควบคุมการส่งออก และการทูต สำหรับแนวทางโดยรวม จะใช้ความร่วมมือกับหน่วยงานสหรัฐฯ ต่างๆ พันธมิตรและมิตรประเทศ จะมีการวางกำลังในรูปแบบที่แตกต่างกัน และมีกรอบความร่วมมือที่กว้างขึ้น และสหรัฐฯ จะเป็นผู้นำในการกำหนด กฎกติกาที่เหมาะสมในการใช้ ไซเบอร์ อวกาศ และเทคโนโลยีใหม่ๆ

๑.๔ บทบาทของข้อมูลข่าวสารในการป้องกัน ส่วนหนึ่งของการป้องกัน คือการทำให้คู่แข่งทราบความต้องการและขีดความสามารถของสหรัฐฯ และมีการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจ เพื่อลดความเสี่ยง

๒. ความพร้อมปฏิบัติการ (Campaigning) คือความพร้อมจากการเตรียมและลำดับกิจกรรมทางทหารโดยมีความต่อเนื่องในการส่งกำลังบำรุง เพื่อให้ได้เปรียบ เพิ่มการป้องกัน และให้ความสำคัญกับความท้าทายในพื้นที่สีเทา (Grey Zone) โดยริเริ่มการสนับสนุนตามความเร่งด่วนด้าน

ความมั่นคง สร้างความเชื่อมโยงที่ชัดเจนกับหน่วยงานและทรัพยากร และมีการประเมินที่ครบวงจร การปฏิบัติการในพื้นที่สีเทาโดยใช้ทรัพยากรทางทหารจะต้องทำด้วยความรอบคอบ ต้องมีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและชาติพันธมิตร โดยจะใช้ปฏิบัติการด้านไซเบอร์ เพื่อลดกิจกรรมด้านไซเบอร์ของชาติคู่กรณี นอกจากนี้ ยังใช้การวางกำลังโดยเน้นการเข้าพื้นที่ และความต้องการในการรบ เพื่อป้องกันจากความก้าวร้าวจากจีนและรัสเซีย โดยนอกจากจะใช้ป้องกันกองกำลังจากการถูกโจมตีแล้ว ยังใช้ในการสนับสนุนต่อวิกฤติเร่งด่วน และในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก จะยังคงลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน และประสานกับกระทรวงการต่างประเทศ

การดำเนินยุทธศาสตร์กับพันธมิตรและมิตรประเทศ และผลักดันเป้าหมายในภูมิภาค ความร่วมมือกับพันธมิตรและหุ้นส่วนเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการผลักดันผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ โดยเฉพาะการให้เห็นความท้าทายที่เกิดจากจีนและรัสเซียในปัจจุบัน โดยสหรัฐฯ จะต้องส่งเสริมความร่วมมือแต่เนิ่นและต่อเนื่อง โดยให้ความเร่งด่วนกับการปฏิบัติการร่วมกัน การส่งเสริมขีดความสามารถ หลักนิยมใหม่ๆ และการวางแผนร่วม และส่งเสริมขีดความสามารถของประเทศหุ้นส่วนในการตอบสนองต่อเหตุวิกฤติในภูมิภาค การแจ้งเตือนทางยุทธศาสตร์ ลดขีดความสามารถของประเทศคู่แข่งในการครอบครองจุดยุทธศาสตร์ในด้านโลจิสติกส์ และร่วมมือกับพันธมิตรและหุ้นส่วนในการเผชิญกับสภาพอากาศที่แปรปรวน จะลดข้อจำกัดในเรื่องการวิจัยพัฒนา การวางแผน การใช้งานร่วมกัน การข่าว และการแลกเปลี่ยนข่าวสาร รวมถึงการส่งออกยุทธโศภนสำคัญ และจะทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ของสหรัฐฯ ในการพัฒนาขั้นตอนการขออนุญาตให้ข่าวสารและเทคโนโลยี ขยายอำนาจในการอนุมัติ และกำหนดมาตรการควบคุมเพื่อประโยชน์ร่วมกัน สำหรับภูมิภาคอินโดแปซิฟิกจะส่งเสริมให้เป็นภูมิภาคที่เสรีและเปิดกว้าง โดยส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถของญี่ปุ่นให้ทันสมัยและเข้มแข็ง เป็นพันธมิตรที่ใกล้ชิดกับออสเตรเลียมากขึ้น ขยายความร่วมมือกับกลุ่ม AUKUS และ QUAD ส่งเสริมบทบาทของอาเซียนในการแก้ปัญหาด้านความมั่นคงในภูมิภาค จะทำงานร่วมกับพันธมิตรและหุ้นส่วนในการเตรียมความพร้อมสำหรับการส่งกำลังเข้ามาปฏิบัติการ

๓. *การใช้งาน (Act)* สร้างความได้เปรียบในทุกกระบวนทางทหารทั้งในส่วนของกองทัพฐานการผลิต ภาคเอกชนและภาคการศึกษา ให้มีความได้เปรียบทางเทคโนโลยี โดยออกแบบและสร้างกองทัพที่เน้นนวัตกรรมและปรับตัวได้เร็วกับความต้องการทางยุทธศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลงไป ตั้งแต่กับประเทศคู่แข่งจนถึงผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศ โดย*การดำเนินยุทธศาสตร์จะเน้นที่เงินและการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายพันธมิตรและหุ้นส่วน* จะสร้างเครือข่ายความมั่นคงในภูมิภาคกับพันธมิตรและหุ้นส่วนบนพื้นฐานของการร่วมมือร่วมกัน ปฏิบัติการและวางแผนร่วม เพิ่มการแลกเปลี่ยนข่าวกรองและข่าวสาร ใช้ยุทธวิธีใหม่ๆ และเพิ่มขีดความสามารถในการใช้ปฏิบัติการทั่วโลก

แผนในการใช้กำลังเพื่อปกป้องมาตุภูมิ รักษาการป้องกันเชิงยุทธศาสตร์ การยับยั้งและเอาชนะในความขัดแย้ง โดยกรณีที่ทำกรรบบในทุกมิติในสมรรถภูมิหนึ่ง การยับยั้งจะใช้ความร่วมมือและการสนับสนุนจากพันธมิตรและหุ้นส่วน การวางกำลังอาวุธนิวเคลียร์เชิงป้องกัน และการใช้ขีดความสามารถที่ไม่ต้องเข้าไปปฏิบัติการในพื้นที่ เช่นด้านไซเบอร์และอวกาศ โดยยังคงกำลังให้สามารถปฏิบัติการขนาดเล็กในระยะเวลานั้นๆ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาขีดความสามารถหลัก และรักษาความได้เปรียบในด้านข่าวสาร โดยเฉพาะในมิติอวกาศ และดำรงขีดความสามารถในระบบควบคุมบังคับบัญชา ในด้านการส่งกำลังบำรุงจะต้องทำให้สามารถเตรียมและเคลื่อนย้ายกำลังเข้า

พื้นที่ปฏิบัติการได้เร็ว และจะพัฒนาหลักนิยมให้มีความทันสมัย โดยกองทัพจะต้อง มีความ (Lethal) (Sustainable) (Resilient) (Survivable) (Agile and Responsive)

การสร้างความได้เปรียบ กระทรวงกลาโหมจะให้มีการทดลอง จัดหาและ ประจําการยุทธโศปกรณ์ที่รวดเร็ว โดยให้มีความสอดคล้องกันตั้งแต่ ความต้องการ ทรัพยากร การ จัดหา หลักนิยม และเทคโนโลยีใหม่ๆ รวมทั้งมีการลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ๆ รวมถึงด้านพลังงาน อาวุธไฮเปอร์โซนิก และไซเบอร์ เป็นต้น ส่งเสริมฐานอุตสาหกรรมการผลิตให้เข้มแข็ง มีความอ่อนตัว และมีความพร้อมและผลิตกำลังพลในด้านที่ขาดแคลน

สถานะแวดล้อม ห้วง ๒๐ ปี ต่อไป สหรัฐฯ จะเผชิญกับความท้าทายที่ซับซ้อนจากขีด ความสามารถทางทหารที่ทำให้สมดุลโลกเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีใหม่ๆ และหลักนิยมของประเทศ คู่แข่งที่เป็นภัยคุกคามต่อดินแดนสหรัฐฯ การเพิ่มขึ้นของกิจกรรมที่พยายามบีบบังคับและเป็นภัยใน ลักษณะ “Gray Zone” และความท้าทายไร้พรมแดน ซึ่งต้องการกองกำลังเพื่อการป้องกันร่วม ประกอบด้วย การแข่งขันจากจีน รัสเซีย ภัยคุกคามต่อดินแดนสหรัฐฯ เกาหลีเหนือ อิหร่าน องค์กร กลุ่มหัวรุนแรง การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี กิจกรรมของประเทศคู่แข่งในลักษณะ “Gray Zone” และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ความเร่งด่วนทางทหาร ประกอบด้วย

๑. การป้องกันดินแดนสหรัฐฯ จากการเพิ่มขึ้นของภัยคุกคามในหลากหลายมิติจากจีน
๒. การยับยั้งการโจมตีสหรัฐฯ พันธมิตร และหุ้นส่วน
๓. การยับยั้งผู้บุกรุก ในขณะเดียวกันเตรียมเอาชนะเมื่อจำเป็น โดยจีนเป็นความท้า ทายเร่งด่วนในภูมิภาค อินโดแปซิฟิกแล้วจึงเป็นรัสเซียในยุโรป
๔. การสร้างกองทัพและสถานะแวดล้อมทางทหารที่มีความยืดหยุ่น

การสนับสนุนงบประมาณตามยุทธศาสตร์ของกองทัพสหรัฐฯ

งบประมาณประจำปี ๒๕๖๗

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ได้ชี้แจงความต้องการงบประมาณประจำปี ๒๕๖๗ ของกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ต่อคณะกรรมการทหารวุฒิสภา เมื่อ ๗ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๕ ว่า เป็นไปตามการประเมินสถานะแวดล้อม รวมทั้งได้กำหนดวิธีการ ตามยุทธศาสตร์การป้องกัน ประเทศแห่งชาติ ประกอบด้วย การป้องกันแบบองค์รวม ความพร้อมปฏิบัติการ และความพยายาม ในการสร้างความได้เปรียบ

๑. **การป้องกันแบบองค์รวม** โดยผสมผสานขีดความสามารถที่เหมาะสมให้สามารถ เผชิญความท้าทายในทุกมิติ และทุกรูปแบบความขัดแย้ง โดยทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับทุกหน่วยงาน ของสหรัฐฯ และกับชาติพันธมิตรและหุ้นส่วน ซึ่งกองทัพสหรัฐฯ จะต้องรักษาความเหนือกว่าในทุกมิติ (อากาศ ภาคพื้น ทะเล ใต้ทะเล อวกาศ รวมถึงไซเบอร์และการดำเนินการอื่นๆ ในระดับที่ต่ำกว่า สงคราม (Gray Zone)) รวมถึงการป้องกันนิวเคลียร์ที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

๑.๑ *ทางอากาศ* จะลงทุนในระบบควบคุมบังคับบัญชา ขีดความสามารถในการ ลาดตระเวนและการเฝ้าตรวจ ระบบปฏิบัติการทางอากาศในยุคอนาคต ฐานปฏิบัติการที่มีการสื่อสาร

การสนับสนุนที่ดีในสภาวะแวดล้อมที่จำกัด ขีดความสามารถในการยิงและโจมตีระยะไกลรวมถึงเครื่องบิน B-21 และอาวุธไฮเปอร์โซนิก และเครื่องบินรบเจเนอเรชันที่ ๔ ๕ และ ๖

๑.๒ ทางบก สร้างหน่วยที่อันตราย มีความพร้อม และเชื่อถือได้ในการรบ เพิ่มการจัดตั้งกรมทหารช่วยเหลือด้านความมั่นคง (Security Assistance Brigade) เพื่อหมุนเวียนในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก และยุโรป พัฒนาอาวุธไฮเปอร์โซนิกระยะไกล ขีดความสามารถในการควบคุมบังคับบัญชาและการรับรู้

๑.๓ ทางทะเลและใต้ทะเล เน้นการออกแบบกำลังเพื่อความพร้อมรบ รวมถึงการซ่อมบำรุง การฝึก และที่เก็บรักษาอากาศยานและเรือรบ ลงทุนในขีดความสามารถในการยิงระยะไกล เช่น เรือรบพิฆาตนำวิถี เรือดำน้ำโจมตี และกำลังรบนอกประเทศทางเรือที่พร้อมรบ และการสร้างเรือบรรทุกเครื่องบินพลังนิวเคลียร์ชั้น Ford

๑.๔ ทางอวกาศและไซเบอร์ ให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านอวกาศ และสถาปัตยกรรมอวกาศที่มีการกระจายตัว รวมถึงด้านการแจ้งเตือนและติดตามซีปนาวุธ ฐานยิง การป้องกันการสื่อสารผ่านดาวเทียม และโครงข่ายระบบกำหนดตำแหน่งบนโลก (Global Positioning System) ด้านไซเบอร์จะใช้โครงข่ายปิด (Zero Trust) สร้างโครงข่ายไซเบอร์ที่ซับซ้อนและยืดหยุ่น จัดหน่วย สิ่งอุปกรณ์ และฝึกกองกำลังไซเบอร์ พัฒนาหุ้นส่วนด้านไซเบอร์ และบังคับกฎระเบียบสากลด้านไซเบอร์

๑.๕ การป้องกันมาตุภูมิ พัฒนาเครื่องสกัดภาคพื้น การลงทุนป้องกันกวม ลงทุนจัดหาเรดาร์ใหม่ จัดหาอาวุธความเร็วต่ำกว่าเสียงมากกว่า ๓,๕๐๐ หน่วยยิง รวมทั้งต้องสามารถติดตาม เข้าใจ และตอบสนองกิจกรรมในระดับที่ต่ำกว่าสงคราม (Gray Zone) โดยงบประมาณปีนี้จะลงทุนในการผสมผสานในสมรรถุมิ รวมถึงขีดความสามารถนอกแบบ ปฏิบัติการสนับสนุนข่าวสารทางทหารโดยสารสนเทศ และการต่อต้านระบบไร้คนขับก่อนที่จะร่อนเครื่อง ด้านนิวเคลียร์ พัฒนาระบบติดต่อสื่อสารควบคุมบังคับบัญชาให้ทันสมัย จัดหาเรือดำน้ำซีปนาวุธชั้นโคลัมเบีย ผลิตเครื่องบินทิ้งระเบิด B-21 สนับสนุนการจัดหาระบบป้องกันทางยุทธศาสตร์ภาคพื้น และอาวุธระยะไกล ลงทุนในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๒. **ความพร้อมปฏิบัติการ (Campaigning)** ด้วยการริเริ่มทางทหาร โดยมีเป้าหมายตามประเด็นเร่งด่วนที่ชัดเจนทางยุทธศาสตร์ โดยใช้กำลังทางทหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และพลังอำนาจของชาติในทุกมิติร่วมกับประเทศพันธมิตรและหุ้นส่วน

ภูมิภาคอินโดแปซิฟิก ปรับการวางกำลังให้กระจายพื้นที่และสร้างและฝึกการเตรียมการเมื่อเกิดวิกฤติและความขัดแย้ง รวมถึงโครงสร้างพื้นฐาน การส่งกำลังบำรุง การกระจายกำลังและการเคลื่อนย้าย โดยทำการสำรวจพื้นที่ วางแผนและออกแบบโครงการก่อสร้างทางทหารในอนาคต เพื่อให้มีขีดความสามารถขั้นต้นในการติดตามและแจ้งเตือนซีปนาวุธในการป้องกันกวม การแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างประเทศ การทดสอบและการฝึกการสู้รบในหลายๆ มิติ รวมถึงการส่งเสริมขีดความสามารถของประเทศพันธมิตรและหุ้นส่วนในภูมิภาค โดยในงบประมาณปี ๖๗ ได้เพิ่มงบประมาณตามโครงการ Pacific Deterrence Initiative (PDI)

๓. **การสร้างขีดความสามารถที่ได้เปรียบ (Building Enduring Advantage)** ในการสร้างขีดความสามารถที่เหนือกว่าในทุกสมรรถุมิ ทุกมิติ รวมถึงในอนาคต จะต้องทำงานร่วมกับ

หน่วยงานอื่นๆ ของสหรัฐฯ สภาคองเกรส ภาคเอกชน และประเทศพันธมิตรและหุ้นส่วน โดยดำเนินการ ๕ วิธีประกอบด้วย

๓.๑ การเปลี่ยนรากฐานสู่อนาคต กองทัพสหรัฐฯ จะต้องทันสมัยด้วยการออกแบบ พัฒนากำลังรบ และการบริหารจัดการ ให้มีความพร้อมทางยุทธศาสตร์ โดยมีสมดุลระหว่างความต้องการในปัจจุบันและการเตรียมการสำหรับอนาคต ซึ่งทุกเหล่าทัพต้องพัฒนาขีดความสามารถในการฝึก การปฏิบัติการ และการสนับสนุน โดยต้องมีการปรับปรุงโครงการการฝึกร่วม ในปีงบประมาณ ๖๗ สนับสนุนความต้องการในการฝึกของ ๑๑ หน่วย เพิ่มการฝึกร่วมระหว่างเหล่าทัพ และทำการฝึกกำลังพลในทักษะการปฏิบัติการร่วมที่สำคัญ ซึ่งการฝึกจะทำให้การประสานงาน และการควบคุมบังคับบัญชาการใช้กำลังทุกระดับในทุกมิติของปฏิบัติการร่วม ต่อคู่แข่งทางยุทธศาสตร์ดีขึ้น

๓.๒ การลงทุนในเทคโนโลยีที่เหมาะสม การมีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าทำให้กองทัพสหรัฐฯ คงความได้เปรียบทางทหาร โดยในงบประมาณปี ๖๗ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณด้านวิจัยพัฒนา การทดสอบ และการประเมินสูงที่สุดในประวัติศาสตร์ โดยเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ ๙ จากปีที่ผ่านมา โดยเป็นงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการศึกษาด้านความมั่นคงแห่งชาติ การศึกษาของกระทรวงกลาโหม และการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ โดยมีการพัฒนาและทดสอบเร่งด่วนให้กับหน่วยสนาม เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ได้เร็วขึ้น ในขณะเดียวกันก็พัฒนาแนวคิดในการปฏิบัติการใหม่ และแสดงขีดความสามารถให้คู่แข่งได้เห็น นอกจากนี้ กระทรวงกลาโหมยืนยันที่จะทำให้สหรัฐฯ เป็นผู้นำระบบ 5G เพิ่มศักยภาพด้านไซเบอร์ให้กับภาคอุตสาหกรรมทางทหาร ใช้ระบบ GPS ที่อ่อนตัวสามารถแก้ปัญหาได้ ให้ความเร่งด่วนกับการใช้ระบบ Artificial Intelligence และฐานข้อมูล

๓.๓ ปรับตัวและเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมทางทหาร ให้ความเร่งด่วนกับปฏิบัติการร่วมทั้งภายในและระหว่างประเทศ ค่าของงบประมาณปี ๖๗ ให้ความเร่งด่วนกับไมโครอิเล็กทรอนิกส์ การหล่อขึ้นรูป แบตเตอรี่และการเก็บพลังงาน แร่ธาตุสำคัญทางยุทธศาสตร์ และขีดความสามารถในการเคลื่อนที่ และสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบส่งกำลังบำรุง ทำให้มีการจัดหาและผลิตในสหรัฐฯ ให้มากที่สุด กองทัพสหรัฐฯ ใช้ขีดความสามารถในการขนส่งจากภาคเอกชนทั้งในภาวะปกติและสงคราม โดยใช้งบประมาณประมาณ ๗,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ/ปี ในการจ้างการขนส่งจากเอกชน โดยมีความร่วมมือในภาวะวิกฤติ เช่น อากาศยานสำรองภาคเอกชน ขัอตกลงการขนส่งทางเรือโดยสมัครใจ และข้อตกลงการกักเก็บโดยสมัครใจ เป็นต้น

๓.๔ ความอ่อนตัวและการปรับตัว กองทัพจะต้องรักษาขีดความสามารถในการเผชิญต่อภัยคุกคามที่วิกฤติและข้ามพรมแดน เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และโรคระบาด เป็นต้น โดยจะลงทุนในฐานทัพ การใช้และซื้อพลังงาน ความพร้อมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงการลงทุนด้านพลังงาน การเก็บสะสม และการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พลังงาน รวมถึงการเตรียมการรองรับการแพร่ของโรคระบาดในอนาคต โดยสนับสนุนให้กับโครงการลดภัยคุกคามจากชีวภาพ

๓.๕ สร้างกำลังพลที่ ต้องการ ในการสรรหาและรักษากำลังพลที่มีขีดความสามารถ จะต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กรและปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน โดยจะต้องดึงดูด ฝึก และสนับสนุนกำลังพลที่มีขีดความสามารถ โดยงบประมาณปี ๖๗ มีเป้าหมายในการทำให้กำลังพลมีขีดความสามารถ

มีความเชี่ยวชาญหลากหลาย มีความคิดด้านนวัตกรรม โดยมีการขึ้นเงินเดือนร้อยละ ๔.๖ มีการสร้างแรงจูงใจ การขึ้นเงินเดือนพิเศษ การพัฒนากำลังพล รวมถึงการดูแลครอบครัว

งบประมาณโครงการ Pacific Deterrence Initiative ประจำปี ๒๕๖๗

กฎหมายงบประมาณกระทรวงกลาโหมปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ได้ริเริ่มโครงการ Pacific Deterrence Initiative (PDI) โดยเป็นโครงการงบประมาณตามความเร่งด่วนของกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมยุทธศาสตร์สหรัฐฯ ในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก เป็นเครื่องมือเพื่อ “เน้นทรัพยากรเพื่อเติมเต็มช่องว่าง (focus resources on capability gaps)” โดยไม่ได้เป็นงบประมาณต่างหาก ที่แยกออกมาจากงบประมาณปกติ แต่เป็นความพยายามจัดกลุ่มแยกงบประมาณให้เห็นความพยายามในการดำเนินการตามเป้าหมายโครงการเด่นชัดขึ้น โดยในงบประมาณปี ๖๕ ได้รับงบประมาณ ๗.๑ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยแยกเป็น ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย การพัฒนาและการเสริมกำลังในภูมิภาค ๔.๑ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ การฝึกและการทดสอบ ๖๙๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ๑.๕ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ การส่งกำลังบำรุงและการวางกำลัง ๓๖๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขีดความสามารถด้านความมั่นคงและการป้องกันประเทศของพันธมิตรและหุ้นส่วน ๔๘๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และให้ผู้บัญชาการกองกำลังภาคพื้นอินโดแปซิฟิกประเมินความต้องการทรัพยากร โครงสร้างกำลังและขีดความสามารถต่างๆ ตามโครงการ PDI เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ทางทหาร โดยเสนอความต้องการงบประมาณในแต่ละปี เป็นระยะเวลา ๕ ปี จนถึงปีงบประมาณ ๗๐ ต่อสภาองเกรส ซึ่งกองกำลังภาคพื้นอินโดแปซิฟิกได้ประเมินเรียบร้อยแล้วใน มีนาคม ๖๕

ตารางที่ ๒-๑ ความต้องการงบประมาณตาม โครงการ PDI ปีงบประมาณ ๖๖-๗๐

(ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

กลุ่มงบประมาณโครงการ PDI	งป.๖๖	งป.๖๗	งป.๖๘	งป.๖๙	งป.๗๐
การพัฒนาและการเสริมกำลังในภูมิภาค	๑,๘๑๔.๘	๒,๕๐๗.๒	๑,๘๐๗.๑	๑,๔๗๓.๔	๑,๔๒๗.๐
การส่งกำลังบำรุงและการวางกำลัง	๓๐๒.๘	๑๙๑.๓	๑๖๒.๔	๑๘๓.๔	๑๗๙.๗
การฝึก การทดสอบและนวัตกรรม	๒,๒๘๒.๓	๑,๕๗๓.๗	๑,๕๔๖.๘	๑,๑๓๖.๓	๑,๓๑๕.๒
การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน	๑,๒๑๒.๕	๒,๑๔๕.๐	๑,๔๐๑.๘	๑,๐๒๖.๘	๑,๐๓๗.๐
ขีดความสามารถด้านความมั่นคงและการป้องกันประเทศของพันธมิตรและหุ้นส่วน	๔๕๓.๐	๔๒๑.๗	๔๒๓.๔	๔๓๐.๘	๔๓๘.๐
เสริมสร้างขีดความสามารถให้กับภูมิภาค	๒๔.๙	๒๕.๔	๒๖.๑	๒๘.๘	๒๗.๙
สรุป	๖,๐๙๐.๕	๖,๘๖๔.๔	๕,๔๓๐.๙	๔,๒๗๗.๗	๔,๔๒๔.๙

ที่มา : Department of Defense Budget Fiscal Year 2023, Office of the Under Secretary of Defense (Comptroller) April 2022 page 28

ตารางที่ ๒-๒ งบประมาณแบ่งตามการจัดสรร

(ล้านบาทหรือสหรัฐอเมริกา)

การจัดสรร	งป.๖๖	งป.๖๗	งป.๖๘	งป.๖๙	งป.๗๐
การใช้งานและซ่อมบำรุง กองทัพบก	๕๒๕.๓	๑๓๘.๕	๓๐๕.๖	๑๓๕.๖	๓๐๘.๖
การใช้งานและซ่อมบำรุง กองทัพเรือ	๗๗๖.๕	๗๙๓.๕	๘๑๒.๘	๗๖๖.๘	๘๐๐.๐
การใช้งานและซ่อมบำรุง นาวิกโยธิน	๕๕๓.๓	๕๔๑.๖	๕๐๘.๗	๕๑๗.๕	๕๒๖.๓
การใช้งานและซ่อมบำรุง กองทัพอากาศ	๘๖.๘	๓๕.๒	๓๙.๙	๓๐.๗	๓๐.๗
การใช้งานและซ่อมบำรุง กลาโหม	๔๕๑.๘	๔๕๗.๔	๔๖๓.๑	๔๖๘.๙	๔๗๔.๘
การใช้งานและซ่อมบำรุง กำลังสำรอง	๓๒	๑	๓๔	๑	๑
การจัดหา ซิปนาวุธ กองทัพบก	๖๗.๐	๔๐๙.๐	-	-	-
การจัดหาอื่นๆ กองทัพบก	๓๐๕.๓	๑๑๒.๐	๑๒.๑	๑๒.๒	๑.๒
การจัดหาอื่นๆ กองทัพเรือ	๒.๘	๓.๐	๕.๕	๕.๘	๓.๖
การจัดหาอื่นๆ กองทัพอากาศ	๑๓๗.๒	๔๐.๘	-	-	-
การจัดหาอื่นๆ กลาโหม	๒๖.๕	๔๓.๒	๓๕.๔	๓๕.๓	๘๐.๔
วิจัย พัฒนา ทดสอบ กองทัพบก	๔๑๒.๘	๕๗๗.๐	๖๖๖.๘	๓๕๓.๕	๓๐๙.๙
วิจัย พัฒนา ทดสอบ กองทัพเรือ	๑๕.๘	๒๐.๑	๒๓.๗	๑๙.๘	๒๑.๘
วิจัย พัฒนา ทดสอบ กลาโหม	๑,๔๘๑.๓	๑,๓๖๐.๙	๑,๒๑๔.๙	๘๙๒.๑	๘๑๑.๓
การก่อสร้างทางทหาร กองทัพบก	๑๑.๐	๑๑.๐	๒๖๔.๐	-	-
การก่อสร้างทางทหาร กองทัพเรือ	๖๕๘.๑	๑,๕๙๒.๓	๗๓๔.๘	๘๒๕.๓	๙๔๔.๗
การก่อสร้างทางทหาร กองทัพอากาศ	๒๘๐.๔	๓๔๒.๓	๑๒๔.๓	๘๙.๐	-
การก่อสร้างทางทหาร กลาโหม	๒๕๕.๘	๓๘๒.๖	๒๑๕.๒	๑๒๑.๑	๑๐๗.๖
โครงการลับ	๔๒.๔	๓.๔	๓.๕	๓.๕	๓.๕
สรุป	๖,๐๙๐.๕	๖,๘๖๔.๔	๕,๔๓๐.๙	๔,๒๗๗.๗	๔,๔๒๔.๙

ที่มา : Department of Defense Budget Fiscal Year 2023, Office of the Under Secretary of Defense (Comptroller) April 2022 page 30

คำของบประมาณปี ๖๖ ของประธานาธิบดี โจ ไบเดน เป็นเงิน ๖.๑ พันล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตามคำของบประมาณดังกล่าวไม่รวมกิจกรรมและการฝึกตามปกติ การลงทุนที่ออกแบบสำหรับภัยคุกคามทั่วไป หรือที่สามารถโยกย้ายระหว่างภูมิภาคได้ โดยตามกฎหมายงบประมาณด้านความมั่นคงแห่งชาติสำหรับงบประมาณปี ๖๖ สภาองเกรสนุมัติงบประมาณสำหรับกิจกรรมต่างๆเป็นเงิน ๑๑.๕ พันล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา ดังนี้

๑. การพัฒนาและการเสริมกำลังในภูมิภาค คำขอ ๑.๘ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ได้รับอนุมัติ ๖.๔๖ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างการวางกำลัง ความพร้อมรบ และการปรับตัวได้เร็วของกำลังสหรัฐฯ ในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับซีปนาวุธที่กวม การจัดหาเรือเบาสนับสนุนเคลื่อนที่เร็วของกองทัพบก และปฏิบัติการและการซ่อมบำรุงของ กำลังเคลื่อนที่เร็วนาวิกโยธิน

๒. การส่งกำลังบำรุงและการวางกำลัง คำขอ ๓๐๒.๘ ล้านเหรียญสหรัฐฯ อนุมัติ ๕๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐฯ กิจกรรมต่างๆ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุง การสะสมกระสุน เชื้อเพลิง และพัสดุอื่นๆ ในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก การจัดหาเรือของกองทัพบก การสนับสนุนส่งกำลังของกองทัพเรือ และกองทัพอากาศ และการสะสมยุทธโศปกรณ์ในพื้นที่

๓. การฝึก การทดสอบและนวัตกรรม คำขอ ๒.๓ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ อนุมัติ ๒ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ประกอบด้วยการฝึกของกำลังรบของสหรัฐฯ และหุ้นส่วนในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก รวมถึงการทดสอบขีดความสามารถใหม่ๆ โดยครึ่งหนึ่งของงบประมาณสำหรับเทคโนโลยีที่ปรับปรุงใหม่ โครงการวิจัย ซึ่งรวมถึงระบบต่อต้านซีปนาวุธระยะใกล้ และระบบอื่นๆ ที่มีเทคโนโลยีสูงที่เป็นความลับ

๔. การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน คำขอ ๑.๒ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ อนุมัติ ๑.๘ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีเป้าหมายในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานใหม่ และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก โดยมากกว่าครึ่งหนึ่งของงบประมาณสำหรับโครงการก่อสร้างที่กวม ญีปุ่น ออสเตรเลียและเกาะมาเรียน่า

๕. ขีดความสามารถด้านความมั่นคงและการป้องกันประเทศของพันธมิตรและหุ้นส่วน คำขอ ๔๕๓.๑ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ อนุมัติ ๗๓๒ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ มีเป้าหมายในการพัฒนากำลังทหารและกำลังด้านความมั่นคงของสหรัฐฯ ในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก รวมถึงกิจกรรมตามโครงการริเริ่มของหน่วยงาน Defense Security Cooperation Agency กิจกรรมของ Security Force Assistance Brigade กองทัพบก และการประจำการของกองกำลังหลายมิติ (Multi Domain TaskForce)

ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ประกอบด้วย

๑. แนวความคิดอุดมคตินิยม (Idealism) เป็นแนวคิดในการพิจารณาในมุมมองของศีลธรรมหรือจริยธรรม โดยเชื่อในค่านิยมและศีลธรรมที่จำเป็นในสังคม เพื่อสร้างมาตรฐานที่จะชี้้นำให้ปฏิบัติได้ถูกต้อง เชื่อในพลังเหตุผล โดยการรับฟังเหตุผลแล้วก็จะเลือกแนวทางที่ชอบด้วยศีลธรรม นำสังคมสู่ความเจริญก้าวหน้า เชื่อในมิตินหาชน ชาติทุกชาติมีผลประโยชน์ร่วมกัน โดยมองอนาคตอย่างมีความหวัง ซึ่งสงครามหรือความขัดแย้งระหว่างประเทศสามารถป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นได้ โดยการใช้อุบายระหว่างประเทศ การจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศ การปกป้องสิทธิและข้อผูกพันในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แนวคิดนี้สนับสนุนในเรื่องสันติภาพ ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชนโดยผ่านองค์การระหว่างประเทศทั้งหลาย เช่น องค์การสหประชาชาติ หรือผ่านองค์กรเอกชนระหว่างประเทศ

๒. **แนวความคิดสังคมนิยม (Realism)** หรือแนวทางอำนาจนิยม จะมองโลกในความเป็นจริงที่เกิดขึ้นเป็นหลัก มองโลกแง่ร้าย และไม่พยายามเสนอหลักการทางปรัชญาหรือศีลธรรมเพื่อเปลี่ยนแปลงโลก แต่ได้พิจารณาตามหลักความเป็นไปในโลก และเสนอแนะแนวทางในการปรับตัวตามความเป็นจริงเพื่อผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ โดยเชื่อว่าทุกชาติดำเนินการใดๆ ไปก็เพื่อผลประโยชน์ของชาติ ดังนั้น โอกาสที่รัฐจะขัดแย้งกันย่อมมีมาก จึงต้องมีการจัดให้มีระบบดุลอำนาจ ซึ่งจะทำให้ไม่มีรัฐใด หรือกลุ่มใดมีอำนาจที่จะครอบงำโลกหรือรัฐส่วนใหญ่ได้ เพราะทุกรัฐจะปกป้องผลประโยชน์ของตน โดยร่วมกันต่อต้านรัฐที่พยายามขยายอำนาจ หรือมีกำลังจนเป็นภัยต่อรัฐอื่นๆ

๓. **แนวความคิดพหุนิยม (Pluralism)** มีความหมาย ๒ นัย ประกอบด้วย หนึ่ง เป็นแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบ ต่อต้านแนวความคิดเกี่ยวกับอำนาจรวมศูนย์อยู่ที่รัฐ และสนับสนุนแนวความคิดแบบที่มีตัวแสดงผสมผสาน สอง มาจากแนวคิดทางสังคมวิทยาการเมือง โดยหมายถึงระบบการเมืองที่มีการแบ่งอำนาจระหว่างพรรคต่างๆ และกลุ่มต่างๆ ที่แข่งขันกัน ดังนั้น แนวคิดพหุนิยมจึงเป็นแนวคิดที่รัฐมีความจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ โดยเชื่อว่า ความมั่งคั่ง/สวัสดิการ จะทำให้เป็นผลขึ้นมาได้โดยการร่วมมือกันมากขึ้นระหว่างรัฐ กับตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ และมองว่ายุคปัจจุบันรัฐจำเป็นต้องรวมเข้าไปอยู่ในระบบโลกมากขึ้น

๔. **ทฤษฎีดุลแห่งอำนาจ (Balance of Power)** เป็นแนวคิดในการถ่วงดุลอำนาจ เพื่อให้ไม่ให้อำนาจหนึ่งรัฐใดมีอำนาจเหนือตน ซึ่งจะทำให้สามารถธำรงรักษาความมั่นคง และสันติภาพของระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ วิธีการที่ใช้มีหลายรูปแบบ เช่น การสะสมอาวุธ การสร้างความเข้มแข็งของทหาร เป็นต้น โครงสร้างของระบบระหว่างประเทศ ขึ้นอยู่กับบทบาทของประเทศมหาอำนาจเป็นหลัก และพฤติกรรมระหว่างประเทศของประเทศมหาอำนาจ ขึ้นอยู่กับลักษณะของขั้วอำนาจและผลประโยชน์ของประเทศมหาอำนาจที่เป็นอยู่

๕. **ทฤษฎีความมั่นคงร่วมกัน (Collective Security)** เป็นการต่อยอดจากทฤษฎีดุลแห่งอำนาจ แทนที่ชาติจะสร้างการถ่วงดุลอำนาจด้วยตนเองตามลำพังแต่ทฤษฎีนี้ร่วมกันเสนอให้มีการรวมตัวของรัฐต่างๆ เป็นพันธมิตรร่วมกัน เพื่อป้องกันภัยจากการรุกรานของศัตรู เป็นการสถาปนาความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อนำเอาทรัพยากรในแต่ละรัฐที่รวมกันมาใช้เพื่อการรักษาสันติภาพ ซึ่งการรับผิดชอบร่วมกันมักจะเกิดขึ้นได้โดยความร่วมมือของรัฐประชาชาติ ๓ รัฐขึ้นไป ได้แก่ องค์การสันนิบาตชาติ และองค์การสหประชาชาติ

๖. **ทฤษฎีป้องปราม (Deterrence Theory)** มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการยับยั้งการแผ่ขยายอิทธิพล แผ่แสนยานุภาพ และการรุกรานของชาติหนึ่งๆ หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ด้วยการใช้อาวุธหรือข่มขู่ด้วยอาวุธ โดยการรวมชาติต่างๆ ที่สมัครใจ โดยมีกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องได้แก่ สนธิสัญญา จารัตประเพณีระหว่างประเทศ และหลักกฎหมายทั่วไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธนกร ทรรคนนท์ (๒๕๖๐: ๔๔-๕๐) ได้ทำการศึกษาแนวทางการดำเนินความสัมพันธ์ในกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงของไทยต่อนโยบายความมั่นคงของสหรัฐฯ ในภูมิภาคเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้ โดยให้ข้อเสนอแนะการดำเนินความสัมพันธ์ในกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงของไทยต่อนโยบายความมั่นคงของสหรัฐฯ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ว่า

๑. ให้ความสำคัญกับการเป็นพันธมิตรด้านความมั่นคงกับสหรัฐฯ ต่อไป โดยสร้างความสัมพันธ์อันดีสร้างความไว้วางใจบนพื้นฐานการรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน โดยพัฒนาความร่วมมือในทุกมิติ

๒. สร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยผลักดันให้อาเซียนกับสหรัฐฯ เป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ และมีความร่วมมือระหว่างกัน รักษาระยะห่างอย่างเท่าเทียมกันระหว่างไทย-สหรัฐฯ กับไทย-จีน แสวงประโยชน์ร่วมกันในลักษณะ Win-Win

๓. สนับสนุนการระงับข้อพิพาทในทะเลจีนใต้โดยสันติวิธี โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเคารพหลักกฎหมายระหว่างประเทศ UNCLOS และเร่งจัดทำ Code of Conduct (CoC)

๔. เสนอแนวคิดเชิงป้องกันและคุ้มครองการใช้ประโยชน์จากทะเลโดยมีความร่วมมือกับสหรัฐฯ ในการพัฒนาศักยภาพความมั่นคงทางทะเล เพื่อจัดการกับภัยคุกคามต่างๆ รวมทั้งการรักษาสิ่งแวดล้อม

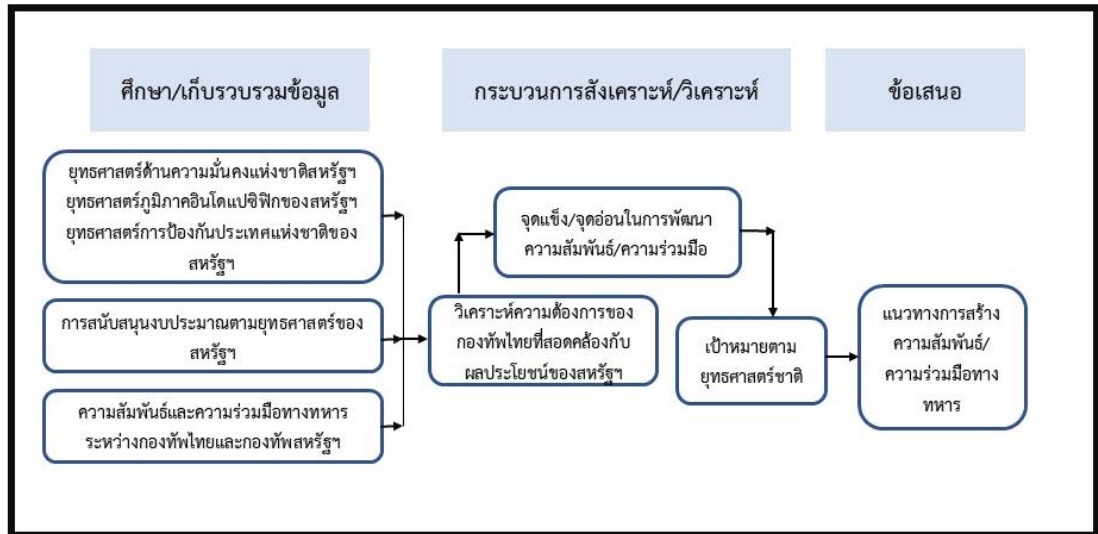
๕. ป้องกันมิให้กลุ่มก่อการร้ายหรือกลุ่มสนับสนุนการก่อการร้ายใช้พื้นที่ในไทยเป็นที่พักพิง หรือก่อความรุนแรงบนพื้นฐานของการกำหนดจุดยืนที่เหมาะสม

๖. พยายามผลักดันให้สหรัฐฯ สนับสนุนหลักสูตรทางทหารให้กับกำลังพลของกองทัพไทยให้กลับมาอยู่ในสภาพเดิม และให้กองทัพสหรัฐฯ ส่งนายทหารมาศึกษาหลักสูตรต่างๆ ของกองทัพไทยด้วยเช่นกัน

๗. ไทยอาจต้องเตรียมพร้อมกับการปฏิสัมพันธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ Indo Pacific ของสหรัฐฯ คือ Rules Based Order, Navigation, Economic และ External Coalition”

ไพฑูรย์ ชีชนะ (๒๕๖๐: ๑๕๖-๑๕๗) ได้วิเคราะห์บทบาททำที่ของไทยด้านการทหารและความมั่นคงท่ามกลางการแข่งขันระหว่างสหรัฐฯ และจีน ว่า “ไทยได้รับสถานะเป็น Major Non-NATO Ally (MNNA) ของสหรัฐฯ โดยควรดำรงกรอบความร่วมมือทางด้านการทหาร และความมั่นคงหลายระดับต่อไป โดยในระดับกระทรวงกลาโหม ประกอบด้วย การหารือทางยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันประเทศ (Defense Strategic Talks: DST) และสหรัฐฯ ได้เชิญไทยเป็นเจ้าภาพร่วมการฝึกผสมทางทะเลระหว่างอาเซียน-สหรัฐฯ (ASEAN – US Maritime Security : EWG on MS) ภายใต้กรอบการประชุม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอาเซียน กับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ADMM-Plus) ความสัมพันธ์ระดับ กองบัญชาการกองทัพไทยกับกองกำลังสหรัฐฯ ภาคพื้น อินโดแปซิฟิก ประกอบด้วย การประชุม THAI-TAC เป็นการประชุมระหว่างผู้แทนกองทัพไทยกับเหล่าทัพและผู้แทนกองกำลังสหรัฐฯ ภาคพื้นอินโดแปซิฟิก การฝึก Cobra Gold การจัดหายุทโธปกรณ์ โครงการศึกษาและฝึกอบรมทางการทหารระหว่างประเทศ (international Military Education and Training : IMET) และเงินช่วยเหลือทางด้านการทหารต่างประเทศ รวมทั้งการฝึกในระดับต่างๆ เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันไทยก็ควรดำรงความสัมพันธ์ทางทหารกับจีนต่อไป”

กรอบแนวคิดของการวิจัย

สรุป

๑. ผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ ประกอบด้วยความมั่นคง มั่งคั่งของสหรัฐฯ และการปกป้องค่านิยมประชาธิปไตย โดยมีมุมมองเพื่อผลประโยชน์ของคนสหรัฐฯ เป็นหลัก และประเทศต่างๆ ก็กำหนดผลประโยชน์ของชาติตนเองในลักษณะเดียวกัน ซึ่งการที่สหรัฐฯ สร้างและขยายความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ให้มีความเข้มแข็ง ก็ส่งผลให้สหรัฐฯ และประเทศต่างๆ มีความมั่นคง มั่งคั่งไปพร้อมกันในคราวเดียวกันด้วย

๒. สหรัฐฯ เห็นว่าความท้าทายสำคัญที่เผชิญอยู่ประกอบด้วย การแข่งขันระหว่างมหาอำนาจโดยเฉพาะจาก จีน และรัสเซีย โดยพยายามเอาชนะจีน และควบคุมรัสเซีย และภัยข้ามพรมแดนที่มีทั้ง การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ภัยธรรมชาติต่างๆ โดยสหรัฐฯ มองว่าปัจจุบันได้เข้าสู่ยุคการแข่งขันของมหาอำนาจที่มี จีนที่สร้างความเข้มแข็งทางทหารพยายามเปลี่ยนแปลงกฎกติกากระหว่างประเทศ และรัสเซียที่ไม่เคารพกฎกติกากระหว่างประเทศ โดยประเด็นการเป็นภัยคุกคามหรือความท้าทายที่สำคัญของสหรัฐฯ ทำให้การพิจารณาสร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ของไทยต้องดำเนินไปด้วยความรอบคอบ ส่วนภัยข้ามพรมแดนที่ไม่ใช่ประเทศจะเป็นความท้าทายที่อาจทำให้เกิดประเด็นร่วมในการสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ โดยเฉพาะเพื่อสร้างความร่วมมือให้ครอบคลุมประเทศต่างๆ ทั้งที่เป็นพันธมิตร หุ่นส่วน รวมถึงประเทศคู่แข่งที่เป็นความท้าทายของสหรัฐฯ

๓. สหรัฐฯ ใช้การลงทุนในพลังอำนาจของชาติ เพื่อรักษาความได้เปรียบด้านเทคโนโลยี โดยมองว่าจีนเป็นความท้าทายที่สำคัญในการแข่งขันทางเทคโนโลยีกับสหรัฐฯ โดยสหรัฐฯ มีการพัฒนากองทัพให้ทันสมัย และเข้มแข็งในด้านต่างๆ พยายามสร้างมาตรฐาน และแบ่งกลุ่มประเทศเพื่อริเริ่มทำงานร่วมกันในประเด็นใหม่ๆ มีการพัฒนาขีดความสามารถทางทหารเพื่อให้สามารถป้องกันภัย

ต่อสหรัฐฯ และทำให้เห็นความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นทั้งทางตรงและโดยรวม โดยเฉพาะในประเด็นการใช้อาวุธนิวเคลียร์

๔. สหรัฐฯ ใช้การป้องกันแบบองค์รวมโดยนอกจากการทำงานร่วมกันในทุกมิติ และใช้พลังอำนาจทั้งหมดแล้ว การสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรและหุ้นส่วนเป็นแนวทางที่สำคัญในการผลักดันเป้าหมายให้ประสบผลสำเร็จ โดยสหรัฐฯ ส่งเสริมความร่วมมือแต่เนิ่น ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติการร่วม ส่งเสริมขีดความสามารถ หลักนิยม การวางแผนร่วม การแจ้งเตือนทางยุทธศาสตร์ ความร่วมมือด้านการข่าว และการแลกเปลี่ยนข่าวสาร การเตรียมความพร้อมด้านการส่งกำลังบำรุง โดยสหรัฐฯ ให้ความเร่งด่วนกับภูมิภาคอินโดแปซิฟิก จึงมีความพยายามปรับการวางกำลังและเตรียมการเมื่อเกิดวิกฤติหรือความขัดแย้งในภูมิภาค โดยมีประเด็นที่สำคัญได้แก่ ปัญหาการอ้างสิทธิทางทะเล การครอบครองใต้หวัน จึงกำหนดแนวทางให้เกิดการมีเสถียรภาพ เปิดกว้าง มั่งคั่ง และมีระเบียบโลกที่มั่นคง

๕. ประเทศไทยเป็นประเทศ หนึ่งในห้าที่ประเทศสหรัฐฯ มีสนธิสัญญาด้วย โดยสหรัฐฯ จะสร้างความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งขึ้น จะทำงานร่วมกันในการปฏิบัติการร่วม พัฒนา วางกำลังที่มีขีดความสามารถที่ทันสมัย และสนับสนุนการพัฒนากองทัพให้ทันสมัย ส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านความมั่นคง รวมถึงการสร้างโอกาสในการเชื่อมโยงฐานการผลิตอุตสาหกรรมทางทหาร ผสานห่วงโซการผลิตทางทหาร โดยสร้างความร่วมมือกับภูมิภาคยุโรป สนับสนุนอาเซียนให้มีความเข้มแข็ง อิสระ และเป็นศูนย์กลาง ขยายความริเริ่มใหม่ๆ โดยให้ความเร่งด่วนกับความมั่นคงทางสาธารณสุข ความมั่นคงทางทะเล เพิ่มความเชื่อมโยงและส่งเสริมความใกล้ชิดของประชาชน

บทที่ ๓

ความร่วมมือความสัมพันธ์กองทัพไทย-กองทัพสหรัฐฯ กับการพัฒนากองทัพไทย

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐฯ

ไทยและสหรัฐฯ เริ่มต้นมีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๖๗ จากการมีสนธิสัญญาไมตรีและการพาณิชย์ (Treaty of Amity and Commerce) ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ และประธานาธิบดี Andrew Jackson ของสหรัฐฯ โดยในช่วงต้นของความสัมพันธ์ มีคณะบาทหลวงหลายคณะได้เดินทางมาเผยแพร่ศาสนาแต่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าใดนัก อย่างไรก็ตาม คณะบาทหลวงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาในหลายด้าน เช่น การศึกษาโดยเฉพาะด้านภาษาอังกฤษ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข และการจัดตั้งโรงพิมพ์หนังสือพิมพ์แห่งแรก

พระมหากษัตริย์ทรงมีบทบาทในการส่งเสริมและกระชับความสัมพันธ์กับ สหรัฐฯ โดยได้ทรงมีพระราชสาส์นไปถึงประธานาธิบดีสหรัฐฯ หลายครั้ง และในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๒ ได้พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้อดีตประธานาธิบดี Ulysses S. Grant เข้าเฝ้าฯ เมื่อครั้งที่ประธานาธิบดี Grant เดินทางเที่ยวรอบโลกและแวะผ่านไทย นอกจากนี้พระมหากษัตริย์ไทยยังทรงเสด็จเยือนสหรัฐฯ ในหลายโอกาส โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ไทยพระองค์แรกที่เสด็จฯ เยือนสหรัฐฯ เมื่อครั้งดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๕ และพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ พร้อมด้วยพระนางเจ้ารำไพพรรณี เสด็จฯ เยือนสหรัฐฯ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เคยประทับอยู่ในสหรัฐฯ เมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เสด็จฯ เยือนสหรัฐฯ เมื่อครั้งที่สมเด็จพระราชบิดาของทั้งสองพระองค์ ทรงศึกษาวิชาแพทย์ที่สหรัฐฯ ต่อมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จฯ เยือนสหรัฐฯ ๒ ครั้ง ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ทรงมีกระแสพระราชดำรัสต่อที่ประชุมร่วมรัฐสภาสหรัฐฯ การเสด็จฯ เยือนสหรัฐฯ ครั้งที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ทรงประกอบพิธีเปิดศาลาไทยในบริเวณ East-West Center มหาวิทยาลัยฮาวาย เมืองโฮโนลูลู มลรัฐฮาวาย

การที่ไทยไม่ได้รับความช่วยเหลือจากฝ่ายพันธมิตรในการป้องกันประเทศจากการที่ญี่ปุ่นเดินทางทัพเข้ามาในดินแดนไทยในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ทำให้ไทยจำเป็นต้องประกาศสงครามกับสหราชอาณาจักรและสหรัฐฯ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๕ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลสหรัฐฯ ในขณะนั้นไม่ได้ประกาศสงครามกับไทย เนื่องจากมีการจัดตั้งเสรีไทยในสหรัฐฯ และรัฐบาลสหรัฐฯ ให้การสนับสนุน รวมทั้งการจัดตั้งขบวนการต่อต้านญี่ปุ่นในไทย ซึ่งมีผลอย่างมากต่อสถานการณ์ภายหลังสงครามของไทยที่สหรัฐฯ สนับสนุนท่าทีที่ผ่านมาของไทย โดยถือว่าไทยไม่ได้เป็นคู่สงครามแต่เป็นดินแดนที่ถูกยึดครอง (Occupied Territory) ในระหว่างสงคราม ภายหลังสงครามสหรัฐฯ ได้ฟื้นฟู

ความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทยในทันที รวมทั้งช่วยเหลือไทยในการเจรจาให้สหราชอาณาจักรลดข้อเรียกร้องและการตั้งเงื่อนไขต่างๆ

ความร่วมมือด้านการทหารและความมั่นคง

หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ รัฐบาลสหรัฐฯ มีนโยบายในการต่อต้านคอมมิวนิสต์ทั่วโลก โดยมี the Truman Doctrine (1947) โดยเป็นสุนทรพจน์ในการร้องขอการสนับสนุนต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ในกรีกและตุรกี และในปี ๑๙๕๐ National Security Council ของสหรัฐฯ ได้รายงานลับสุดยอด เกี่ยวกับภัยคุกคามจากคอมมิวนิสต์ของสหภาพโซเวียต โดยระบุว่าสหรัฐฯ ไม่สามารถถอยมาอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้ สหรัฐฯ ต้องส่งเสริมการอยู่รอดของสังคมโลก โดยในช่วงที่ผ่านมา ได้เห็นการปฏิวัติในสหภาพโซเวียต และจีน ความล้มเหลวของ ๕ อาณาจักร - ออตโตมัน ออสเตรียฮังการี เยอรมนี อิตาลี และญี่ปุ่น และการเสื่อมถอยของอาณานิคมอังกฤษ และฝรั่งเศส โดยสหรัฐฯ เชื่อว่าระบบการเป็นรัฐอิสระจะคงอยู่ โดยไม่มีประเทศใดจะเป็นเจ้าโลกได้ และจากการที่สหรัฐฯ ก้าวขึ้นเป็นประเทศมหาอำนาจที่สำคัญภายหลังสงคราม มีปัจจัยภายในที่สนับสนุนให้สหรัฐฯ กำหนดนโยบายทางการทูตและเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่เปิดกว้างมากขึ้น เช่น การขยายตัวทางเศรษฐกิจภายในประเทศและความต้องการวัตถุดิบเพื่อรองรับการขยายตัวดังกล่าว ตลอดจนกระแสการผลักดันอุดมการณ์เสรีนิยมประชาธิปไตยของสหรัฐฯ ให้กับประเทศต่างๆ ทั่วโลก

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สหรัฐฯ ได้ให้ความสำคัญต่อไทยในฐานะมิตรประเทศในภูมิภาคที่เปราะบาง โดยเห็นว่าการสนับสนุนกระบวนการชาตินิยม (Nationalism) เพื่อเรียกร้องเอกราชของประเทศในภูมิภาค อาจเป็นช่องทางการขยายตัวของลัทธิคอมมิวนิสต์ได้ จึงต้องมีนโยบายในด้านบวก ในขณะที่ภัยคุกคามจากลัทธิคอมมิวนิสต์ โดยเฉพาะความวิตกกังวลต่อการรุกคืบหน้าของระบอบคอมมิวนิสต์จากเหตุการณ์ สงครามเกาหลีและการเปลี่ยนแปลงการปกครองในจีน มีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสหรัฐฯ เห็นว่า เป็นภัยคุกคามโดยตรงต่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของสหรัฐฯ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ไทย-สหรัฐฯ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากขึ้น และปรับเปลี่ยนจากความสัมพันธ์ฉันทมิตรประเทศธรรมดา (Ordinary Friendship) เป็นการมีความสัมพันธ์พิเศษ (Special Relationship) ระหว่างกัน

อย่างไรก็ดี จากสถานการณ์ความขัดแย้งทางอุดมการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ภายหลังสงครามโลกระหว่างสหรัฐฯ กับสหภาพโซเวียตเสื่อมทรามลง และการรุกคืบหน้าของลัทธิคอมมิวนิสต์ในภูมิภาคต่างๆ ของโลก ทำให้สหรัฐฯ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินนโยบายต่อต้าน (Anti) และปิดล้อม (Containment) การแพร่ขยายของลัทธิคอมมิวนิสต์ ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องเข้ามามีบทบาทโดยตรงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเริ่มจากการศึกษาประเมินความต้องการความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา ความมั่นคง การทหารและการป้องกันประเทศของประเทศในภูมิภาค รวมทั้งประเทศไทยด้วย ในขณะเดียวกัน ไทยก็มีแนวทางการดำเนินนโยบายด้านความมั่นคงที่สอดคล้องกับสหรัฐฯ โดยเมื่อสงครามเกาหลีเกิดขึ้น (พ.ศ.๒๔๙๓) เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๔๙๓ เลขาธิการสหประชาชาติได้ส่งโทรเลขขอความช่วยเหลือจากไทย และไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียที่แจ้งตอบยินดี โดยให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร และตกลงที่จะส่งกำลังทหาร ๑ กรมผสม กำลังพล ๔,๐๐๐ นาย ไปช่วยเหลือสหประชาชาติในสงครามเกาหลี ในขณะที่

ที่สหรัฐฯ ได้เริ่มต้นจัดส่งคณะผู้แทนทางทหารมาไทย เพื่อประเมินความต้องการด้านการป้องกันประเทศ และต่อมาทั้งสองฝ่ายได้ลงนามความตกลงความช่วยเหลือทางทหาร โดยสหรัฐฯ ได้จัดยุทโธปกรณ์และฝึกอบรมให้กับกองทัพไทย รวมทั้งเริ่มให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการในสาขาต่างๆ แก่ไทย อาทิ การสนับสนุนการจัดตั้งสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การพัฒนาการเกษตร การพัฒนาชนบท สาธารณสุข การศึกษา การก่อสร้างเส้นทางคมนาคมขนส่ง สนามบินและท่าเรือ การศึกษา โดยสถาบันการศึกษาของสหรัฐฯ มีส่วนสนับสนุนการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค การฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษา การให้ทุนการศึกษาและฝึกอบรม เป็นต้น รวมทั้งจัดตั้งหน่วยงานและจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือแก่ไทย เช่น U.S. Agency for International Development (USAID) และ The Joint U.S. Military Assistance Group (JUSMAG) เป็นต้น

โดยที่ในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๖๐-๑๙๗๐ ความร่วมมือด้านการทหารและความมั่นคงเป็นพื้นฐานสำคัญของภาพรวมความสัมพันธ์ ไทย-สหรัฐฯ โดยเฉพาะในช่วงที่ฝรั่งเศสเริ่มต้นเจรจากับฝ่ายต่อต้านคอมมิวนิสต์ในเวียดนาม ฝ่ายคอมมิวนิสต์เข้าครอบครองพื้นที่ทางตอนเหนือของเวียดนามได้ ในขณะที่ประธานาธิบดี Eisenhower มีนโยบายที่เด่นชัดมากขึ้นในการต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ในเอเชีย และได้เป็นแกนนำหลักในการชักชวนให้ประเทศในเอเชียรวมตัวกันเพื่อป้องกันประเทศจากภัยคุกคามจากคอมมิวนิสต์ โดยสหรัฐฯ ได้ร่วมกับไทย ฟิลิปปินส์ ปากีสถาน อิตาลี ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร ลงนามในสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Southeast Asia Collective Defense Treaty หรือ Manila Pact) ที่กรุงมะนิลา เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งได้นำไปสู่การก่อตั้งองค์การสนธิสัญญาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Southeast Asia Treaty Organization – SEATO) นอกจากนี้ ไทยและสหรัฐฯ ยังมีความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงและการป้องกันประเทศระหว่างกันในกรอบทวิภาคี ตามแถลงการณ์ร่วมของนายถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และนาย Dean Rusk รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ (Rusk-Thanat Communique) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่ย้ำถึงการเป็นพันธมิตรทางสนธิสัญญาระหว่างกันของไทยและสหรัฐฯ โดยสหรัฐฯ ถือว่าเอกราชและบูรณภาพของไทยมีความสำคัญยิ่งต่อผลประโยชน์ของสหรัฐฯ และสันติภาพของโลก และจะให้การปกป้องไทยจากการรุกรานตามวิถีทางของรัฐธรรมนุญ

เมื่อสถานการณ์ความขัดแย้งในอินโดจีนขยายตัวออกไปจนกระทั่งสหรัฐฯ ต้องเข้ามามีบทบาทในการรักษาเสถียรภาพของรัฐบาลเวียดนามใต้ ไทยได้ให้ความร่วมมือตามคำร้องขอของสหรัฐฯ โดยให้ใช้สนามบิน และฐานทัพในไทย รวมทั้งจัดส่งทหารจำนวนประมาณ ๑๒,๐๐๐ นายไปร่วมรบในเวียดนามด้วย โดยสหรัฐฯ ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายของกำลังพล ซึ่งในช่วงดังกล่าว ความช่วยเหลือด้านการทหารของสหรัฐฯ ต่อไทยมีจำนวนสูงขึ้นไปถึง ๗๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ และระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๑๓ สหรัฐฯ ได้จัดสรรงบประมาณจำนวน ๓๗๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อปรับปรุงฐานทัพในไทย ในขณะที่เดียวกันความช่วยเหลือด้านอื่นๆ ได้เพิ่มขึ้นถึง ๖๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยส่วนใหญ่เป็นความช่วยเหลือแก่รัฐบาลไทยในการต่อสู้เพื่อเอาชนะผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท ผ่านโครงการส่งเสริมความมั่นคง การพัฒนาชนบท การสาธารณสุข การเกษตร และการศึกษา เป็นต้น

ในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๗๐-๑๙๘๐ สหรัฐฯ ได้ลดบทบาทการมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับความขัดแย้งในอินโดจีน เป็นผลมาจากกระแสการต่อต้านสงครามในสหรัฐฯ ประธานาธิบดี Richard Nixon ได้ประกาศนโยบาย Nixon Doctrine ซึ่งระบุว่า สหรัฐฯ จะไม่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียด้วยการส่งทหารสหรัฐฯ เข้าไปโดยตรง แต่ประเทศในเอเชียต้องรับภาระการป้องกันประเทศด้วยตนเอง โดยสหรัฐฯ จะสนับสนุนความช่วยเหลือทางทหารและเศรษฐกิจด้านอื่นๆ แก่ประเทศเหล่านั้น ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจและสังคมภายในของสหรัฐฯ ที่ขยายตัวจากช่วงทศวรรษที่ผ่านมา เป็นส่วนสนับสนุนกระแสต่อต้านสงครามมากยิ่งขึ้น ทำให้รัฐบาลสหรัฐฯ ลดบทบาทและการใช้จ่ายงบประมาณสำหรับกิจการต่างประเทศลง และหันมาให้ความสำคัญกับนโยบายภายในประเทศ และตัดทอนงบประมาณการต่างประเทศมาสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภายในประเทศ นอกจากนี้ สหรัฐฯ ได้เปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับจีนโดยประธานาธิบดี Nixon เดินทางไปเยือนกรุงปักกิ่งในปี พ.ศ.๒๕๑๔ เป็นสัญญาณที่สำคัญต่อการปรับเปลี่ยนนโยบายการต่างประเทศในแนวทางที่สหรัฐฯ จะลดบทบาททางความมั่นคงและทางทหารในภูมิภาคลง

ในช่วงสงครามเวียดนาม ไทยได้ให้ความร่วมมืออย่างมากกับสหรัฐฯ ในขณะที่ สหรัฐฯ ได้ให้ความช่วยเหลือทางด้านความมั่นคงเป็นจำนวนมากแก่ไทยด้วยเช่นกัน โดยทั้งสองฝ่ายได้พึ่งพาอาศัยกันบนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกันมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหลังจากที่สหรัฐฯ ถอนกำลังทหารออกจากเวียดนาม และปรับเปลี่ยนนโยบายโดยลดบทบาทด้านการเมือง การทหารในภูมิภาคลง แต่สหรัฐฯ ยังคงให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินการของไทยในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคอินโดจีน

ความสัมพันธ์ทางด้านความมั่นคงและการทหารระหว่างไทยกับสหรัฐฯ ยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง แต่มีได้อยู่ในระดับที่ใกล้ชิดเท่ากับในช่วงสงครามเย็น สหรัฐฯ เห็นว่าไทยเป็นพันธมิตรทางทหารที่สำคัญ การฝึกร่วมผสม Cobra Gold ระหว่างไทยกับสหรัฐฯ ซึ่งมีเป็นประจำทุกปี ถือเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นพันธมิตรทางทหาร และเป็นการฝึกร่วมผสมที่ใหญ่ที่สุดที่สหรัฐฯ มีอยู่กับประเทศต่างๆ โดยในระยะหลัง เป็นการฝึกร่วมผสมไทย-สหรัฐฯ มีประเทศอื่นๆ เข้าร่วมฝึกในบางสาขา เช่น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และมองโกเลีย และอีก ๑๖ ประเทศเข้าร่วมสังเกตการณ์ นอกจากนี้ การที่สหรัฐฯ มอบสถานะพันธมิตรสำคัญนอกองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (Major Non NATO Ally – MNNA) ให้แก่ไทยเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๖ เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในด้านการทหารและความมั่นคงของทั้ง สองฝ่ายอีกระดับหนึ่งด้วย

ความตกลงที่สำคัญระหว่างไทยกับสหรัฐฯ

ความตกลงที่สำคัญระหว่างไทยกับสหรัฐฯ ประกอบด้วย

๑. **The U.S.-Thai Treaty of Amity and Economic Relations of 1833 – Treaty of Amity** ไทยและสหรัฐฯ มีสนธิสัญญาไมตรีและการพาณิชย์ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๓๗๖ นับถึงปัจจุบันมีทั้งสิ้น ๕ ฉบับ ฉบับปัจจุบันได้ลงนามเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ มีขอบเขตความร่วมมือครอบคลุมกว้างขวางทางด้านมิตรภาพ การพาณิชย์ และการเดินเรือ ครอบคลุมธุรกิจบริการทั้งหมด ยกเว้นธุรกิจ ๖ ประเภท ได้แก่ การสื่อสาร การขนส่ง การดูแล

ทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น การธนาคารที่เกี่ยวข้องกับการรับฝากเงิน การค้าภายในที่เกี่ยวข้องกับผลิตผลทางการเกษตรพื้นเมือง และการแสวงหาผลประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ โดยสนธิสัญญาฉบับ ๒๕๐๙ นี้ให้ผลประโยชน์หลักแก่นักลงทุนต่างชาติ ๒ ประการ ได้แก่

๑) บริษัทสหรัฐฯ จะได้รับอนุญาตให้ดำรงสิทธิการถือหุ้นรายใหญ่ หรือถือหุ้นทั้งหมดของบริษัท สำนักงานสาขา หรือสำนักงานตัวแทนที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย

๒) บริษัทสหรัฐฯ จะได้รับการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) โดยบริษัทสหรัฐฯ จะสามารถประกอบธุรกิจได้ในลักษณะเดียวกับบริษัทไทย และได้รับยกเว้นจากข้อจำกัดส่วนใหญ่ในการลงทุนจากต่างประเทศที่กำหนดโดยกฎหมายธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๑๕ (Alien Business Law of 1972)

๒. 1950 Agreement Respecting Military Assistance between the Government of Thailand and the Government of the United States of America (พ.ศ.๒๔๙๓) เป็นความตกลงที่รัฐบาลสหรัฐฯ มุ่งประสงค์ที่จะส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติ โดยรัฐบาลสหรัฐฯ ได้ตรากฎหมายมหาชนฉบับ ๓๒๙ ในการอนุญาตให้ความช่วยเหลือกับรัฐบาลไทยให้มีความมั่นคง เพื่อคุ้มครองอิสระเสรี และเอกราช โดยในการรับความช่วยเหลือ รัฐบาลไทยและรัฐบาลสหรัฐฯ ตกลงว่าแต่ละฝ่ายจะจัดบริการ วัสดุ บริการต่างๆ หรือความช่วยเหลือทางทหารอย่างอื่น ตามที่รัฐบาลผู้ให้ความช่วยเหลือจะอนุมัติ และเป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่จะตกลงกัน โดยสอดคล้องกับกฎบัตรสหประชาชาติ โดยความตกลงดังกล่าวเป็นพื้นฐานในการช่วยเหลือทางทหารของสหรัฐฯ กับกองทัพไทย เช่น การจัดซื้อยุทโธปกรณ์โดยวิธี FMS การให้เปล่ายุทโธปกรณ์ ฯลฯ

๓. 1954 Manila Pact (The Southeast Asia Collective Defense Treaty) สนธิสัญญาการป้องกันร่วมกันในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ลงนาม ๘ กันยายน พ.ศ.๒๔๙๗ โดย ๘ ประเทศ ได้แก่ ไทย สหรัฐฯ อังกฤษ ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ปากีสถาน และฟิลิปปินส์ มีวัตถุประสงค์หลักในการต่อต้านการขยายตัวของลัทธิคอมมิวนิสต์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยในบรรดาประเทศสมาชิกมีเพียงไทยและฟิลิปปินส์เท่านั้นที่มีที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยประเทศสมาชิกจะพยายามป้องกันร่วมกัน เพื่ออำรุงรักษาไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคง โดยเฉพาะข้อ ๔ ระบุว่าแต่ละประเทศภาคี ตกลงกันว่า หากดินแดนประเทศใดถูกรุกรานจากการโจมตีด้วยกำลังอาวุธ จะถือว่าเป็นอันตรายร่วมกัน และจะปฏิบัติการเพื่อเผชิญหน้ากับอันตรายร่วมกัน รวมทั้งได้ก่อตั้งองค์การ Southeast Asia Treaty Organization (SEATO) เมื่อ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๙๘ แต่ยุบเลิกไปใน ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๐ อย่างไรก็ตามสนธิสัญญายังไม่ได้ถูกยกเลิกอย่างเป็นทางการ

๔. 1962 Thanat Rusk Communique ถ้อยแถลงที่ลงนามระหว่างนาย Dean Rusk รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐฯ และนายถนัด คอมันท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ไทย ได้ลงนามเมื่อ มีนาคม พ.ศ.๒๕๐๕ โดยรัฐบาลสหรัฐฯ สัญญาว่าให้ความช่วยเหลือไทย หากได้รับการรุกรานจากเพื่อนบ้าน โดยจะรักษาอิสรภาพและบูรณภาพของไทย ซึ่งมีความสำคัญต่อผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ และสันติภาพของโลก โดยสหรัฐฯ จะช่วยไทยในการต่อต้านการรุกรานของระบอบคอมมิวนิสต์

๕. สถานะ Major Non-NATO Ally (MNNA) เมื่อ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๖ รัฐบาลสหรัฐฯ ได้ประกาศให้ประเทศไทยเป็น "ชาติพันธมิตรหลักนอกกลุ่มนาโต้" โดย ตาม สถานะ MNNA ตาม title 10 หมวดที่ 2350 (a) มีวัตถุประสงค์ให้ประเทศที่ได้รับสถานะ MNNA สามารถเข้าร่วมในโครงการวิจัยและการพัฒนาของกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ได้ ประเทศที่ได้รับสถานะ MNNA ประเภทนี้จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการร่วมการประมวลสัญญาณการซ่อมบำรุง การซ่อมแซม หรือการปรับปรุงยุทโธปกรณ์ของกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ในบางโครงการนอกพื้นดินสหรัฐฯ และการเข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนาบางโครงการ และตาม สถานะ MNNA ตามหมวดที่ 517 ของกฎหมายว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ พ.ศ. 2504 ฉบับแก้ไข ประเทศที่ได้รับ MNNA ประเภทนี้ จะได้รับสิทธิประโยชน์ ประกอบด้วย ๑) สำหรับประเทศที่ได้รับสถานะ MNNA ที่อยู่ด้านทิศใต้หรือตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศกลุ่มนาโต้จะได้รับสิทธิ ได้รับอุปกรณ์ทางทหารส่วนเกินจากสหรัฐฯ เป็นลำดับแรก ๒) สิทธิในการซื้อกระสุนที่ทำจากกากยูเรเนียมและสิทธิได้รับคลังอาวุธ ยุทโธปกรณ์สำรองของสหรัฐฯ ที่ตั้งอยู่ในประเทศของตนนอกชายทหารสหรัฐฯ ๓) สิทธิในการทำข้อตกลงกับ รัฐบาลสหรัฐฯ ในการจัดการฝึกในแบบทวิภาคีหรือ พหุภาคีโดยใช้ระบบการใช้จ่ายต่างตอบแทนที่อาจยกเว้นการใช้คืนค่าใช้จ่ายทาง อ้อม และค่าธรรมเนียมต่างๆ เฉพาะรายการ ๔) สิทธิในการเช่า อุปกรณ์ทางทหารบางอย่างเพื่อประโยชน์ทางพาณิชย์ตาม โครงการการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินทางทหารแก่รัฐบาลต่างประเทศของสหรัฐฯ ๕) สิทธิในการขอยืมวัสดุ อุปกรณ์ และยุทโธปกรณ์ สำหรับโครงการวิจัยและพัฒนาาร่วมกันและสำหรับการทดสอบและประเมินผล ๖) สิทธิในการขอให้มีการพิจารณาได้รับใบอนุญาตส่งออกดาวเทียมเพื่อการพาณิชย์ รวมถึงเทคโนโลยี ส่วนประกอบและระบบของดาวเทียมอื่นๆ โดยเร่งด่วน

๖. 2020 Joint Vision Statement for the Thai-US Defense Alliance แถลงการณ์วิสัยทัศน์ร่วมว่าด้วยการเป็นพันธมิตรด้านการป้องกันประเทศระหว่างสหรัฐอเมริกาและไทย ค.ศ.๒๐๒๐ เป็นพันธมิตรทางสนธิสัญญาป้องกันประเทศระหว่างกัน เพื่อส่งเสริมระเบียบที่เสมอภาคและยึดมั่นในกฎกติการะหว่างประเทศ โดยเน้นย้ำจุดยืนที่เรามีร่วมกันต่อการเป็นพันธมิตรด้านการป้องกันประเทศที่มีมายาวนาน ทั้งยังเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่มีลักษณะพิเศษนี้ โดยคำนึงถึงการรักษาผลประโยชน์และคุณค่าร่วมกันในระยะยาว ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคง อันจะนำไปสู่ขีดความสามารถในการป้องกันและตอบสนองต่อความท้าทายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต โดยมีวิสัยทัศน์ร่วมกันในการเป็นพันธมิตรด้านความมั่นคงที่ยาวนาน โดยส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคง ด้วยการเป็นหุ้นส่วน ดำรงบทบาทบนพื้นฐานการเคารพซึ่งกันและกัน สนับสนุนความร่วมมือด้านความมั่นคงอย่างยั่งยืน สนับสนุนบทบาทผู้นำของไทย และดำรงความเป็นแกนกลางในภูมิภาค

๗. Acquisition Cross Servicing Agreement เป็นความตกลงแบบทวิภาคีที่ต่างฝ่ายได้ร่วมกันกำหนด เงื่อนไข ระเบียบปฏิบัติพื้นฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดหาทางด้านการสนับสนุนการส่งกำลังบำรุง สิ่งอุปกรณ์ และบริการ รวมถึงอาหาร ที่พัก การขนส่ง น้ำมัน เชื้อเพลิง เสื้อผ้า การติดต่อสื่อสาร บริการทางการแพทย์ เป็นต้น โดยไม่รวมถึงระบบอาวุธ ยุทโธปกรณ์หลัก ซิปนาวูธ เป็นต้น^๕

นอกจากนี้ ยังมี General Security of Military Information Agreement (GSOMIA) of 1983 และ Communications Interoperability and Security Memorandum of Agreement (CISMOA)

ความร่วมมือและความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างไทยกับสหรัฐฯ

การเยือนระหว่างผู้บังคับบัญชาทางทหารระดับสูง ในห้วงปี ๖๕-๖๖ เป็นช่วงที่สหรัฐฯ มีผู้นำในระดับต่างๆ มาเยือนไทยจำนวนมาก ที่สำคัญและเชื่อมโยงประเด็นความมั่นคงประกอบด้วย

๑. การเยือนของนาย Antony Blinken รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐฯ เดินทางเยือนไทยอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๗-๑๐ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๕ โดยมีนายดอน ปรมดีวินัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทยให้การต้อนรับ และหารือร่วมกัน โดยได้ย้ำถึงความสำคัญของความเป็นพันธมิตรไทย - สหรัฐฯ ที่มีมายาวนาน ซึ่งเป็นประโยชน์ร่วมกันของทั้งสองประเทศและเป็นประโยชน์ต่อภูมิภาค รวมทั้งหารือแนวทางส่งเสริมความร่วมมือในสาขาต่าง ๆ ระหว่างกันซึ่งครอบคลุมหลากหลายมิติ โดยเฉพาะการเสริมสร้างความร่วมมือ ทางเศรษฐกิจและห่วงโซ่อุปทาน การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และความร่วมมือด้านสาธารณสุข ตลอดจนหารือแนวทางเพิ่มพูนความร่วมมือ หรือแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคผ่านกลไกความร่วมมือต่าง ๆ ที่มีอยู่ ได้แก่ ความร่วมมืออาเซียน - สหรัฐฯ และกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอินโดแปซิฟิก (Indo-Pacific Economic Framework: IPEF) โดยได้ร่วมลงนามในเอกสารสำคัญสองฉบับ ได้แก่ (๑) แถลงการณ์ว่าด้วยความสัมพันธ์และหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นการกำหนดเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ร่วมกันในหลากหลายมิติและแนวทางขับเคลื่อนความสัมพันธ์และความร่วมมือไทย - สหรัฐฯ ที่นับเป็นผลประโยชน์ร่วมกัน ทั้งในด้านการฟื้นฟูเศรษฐกิจจากสถานการณ์โควิด-๑๙ เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนและครอบคลุม การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความร่วมมือด้านความมั่นคงและการบังคับใช้กฎหมาย ความร่วมมือด้านความมั่นคงทางไซเบอร์และเทคโนโลยี การส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาค โดยใช้ประโยชน์จากกลไกต่าง ๆ ที่มีอยู่ เช่น อาเซียน เอเปค ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง (ACMECS) และหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง - สหรัฐฯ (Mekong- U.S. Partnership) การเสริมสร้างความร่วมมือด้านสาธารณสุข และการส่งเสริมความสัมพันธ์ระดับประชาชน (๒) บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลสหรัฐฯ ว่าด้วยการส่งเสริมความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งมุ่งเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคด้านการผลิต การค้า และการขนส่งในภาคอุตสาหกรรมที่สำคัญ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุนระหว่างกัน ในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะการส่งเสริมการลงทุนจากสหรัฐฯ ในประเทศไทย อาทิ ภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า (EV) แบตเตอรี่ความจุสูง อุตสาหกรรมยาและเวชภัณฑ์ และอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ - หมุนเวียน - สีเขียว (BCG Economy)

๒. การเยือนและหารือระหว่างนาย ลอยด์ ออสติน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของสหรัฐฯ และพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของไทย โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้เข้าพบหารือกับนาย ลอยด์ ออสตินที่ Pentagon สหรัฐฯ เมื่อ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๕ โดยนาย ลอยด์ ออสติน ได้ขอบคุณไทยในการให้เข้าใช้สนามบินอู่ตะเภา และได้มีการหารือความร่วมมือในการเข้าใช้และการเข้ามาของสหรัฐฯ ในการส่งเสริมการฝึกซ้อมและประเด็นอื่นๆ ที่เป็นข้อห่วงใยของทั้งสองฝ่าย เช่น ปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดน เป็นต้น และนาย ลอยด์ ออสติน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของสหรัฐฯ ได้เดินทางเยือนไทยอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๓ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๕ โดยมีการต้อนรับ และหารือร่วมกัน เป็นการแลกเปลี่ยนมุมมองความมั่นคงในภูมิภาค หรือโอกาสในการส่งเสริมความเป็นพันธมิตรระหว่างทั้งสองประเทศ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของสหรัฐฯ ได้เน้นย้ำความเป็นพันธมิตรที่ยาวนานของสหรัฐฯ และให้คำมั่นว่าจะเพิ่มจำนวนทหารไทยในการเข้าศึกษาหลักสูตรตามแนวทางรับราชการทหาร (Professional Military Education) โดยทั้งสองฝ่ายเห็นชอบการขยายการฝึกซ้อม รวมทั้งการตั้งคณะทำงานด้านการแลกเปลี่ยนการเข้าใช้และการฝึกระหว่างกัน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของสหรัฐฯ เน้นย้ำว่าสหรัฐฯ ต้องการส่งเสริมให้ไทย-สหรัฐฯ สามารถปฏิบัติการร่วมกัน และสนับสนุนความต้องการในการพัฒนาของกองทัพไทย นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือที่มีความเร่งด่วน ได้แก่ เทคโนโลยีใหม่ๆ รวมถึงไซเบอร์และอวกาศ โดยยินดีให้นำเข้าเป็นประเด็นในการฝึกซ้อมผสม Cobra Gold และได้มีการหารือความร่วมมือในการส่งเสริมอุตสาหกรรมทางทหาร

๓. การเยือนของผู้นำเหล่าทัพของทั้งสองกองทัพประกอบด้วย กองทัพบก พลเอก Charles Flynn ผู้บัญชาการ U.S. Army Pacific ได้เดินทางมาเยือนไทย ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๕ เพื่อร่วมพิธีปิดการฝึก Hanuman Guardian กองทัพอากาศ พลอากาศเอก นภาเดช ธูปะเตมีย์ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ได้เดินทางเยือนสหรัฐฯ ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๕ โดยได้หารือกับ พลอากาศเอก Ken Wilsbach ผู้บัญชาการ Pacific Air Forces

การหารือระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพสหรัฐฯ ประกอบด้วย

๑. การประชุมในระดับยุทธศาสตร์ (Defense Strategic Talks) เป็นการประชุมในระดับกระทรวงกลาโหม (ปลัดกระทรวงกลาโหม) โดยการประชุมในปี ๖๕ เป็นการประชุมร่วม ไทย-สหรัฐฯ Strategic and Defense Dialogue ในห้วง ๙ - ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๕ ณ ประเทศสหรัฐฯ โดยเป็นการประชุมร่วมระหว่าง Strategic Dialogue ครั้งที่ ๘ กับ Defense Strategic Talks ครั้งที่ ๗ มีพลเอก วรเกียรติ รัตนานนท์ ปลัดกระทรวงกลาโหม และ นาย ธานี ทองภักดี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ร่วมการประชุมหารือกับ นาย Ely Ratner U.S. Assistance Secretary of Defense for Indo-Pacific Security Affairs และ นาย Danial Kritenbrink U.S. Assistance Secretary of State for East Asian and Pacific Affairs โดยทั้งสองฝ่ายหารือแนวทางการส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างไทย-สหรัฐฯ ในทุกๆ ด้าน เน้นย้ำการเป็นพันธมิตรที่มีแนวคิดและผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในด้านการลงทุน การพัฒนา ทั้งในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พลังงานสะอาดและพลังงานทดแทน รถยนต์ไฟฟ้า เศรษฐกิจดิจิทัล ความมั่นคงมนุษย์ การ

บรรเทาภัยพิบัติ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และความร่วมมือในการเผชิญภัยรูปแบบใหม่ เช่น ไซเบอร์ ความมั่นคงทางทะเล การต่อต้านการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ความมั่นคงทางสุขภาพ และ วิกฤติสภาพอากาศ นอกจากนี้ ยังมีการแลกเปลี่ยนมุมมองความท้าทายของโลกและภูมิภาค

๒. การหารือผู้นำระดับสูงไทย-สหรัฐฯ (U.S.-Thai Senior Leader Dialogue) มีการประชุมครั้งแรกเมื่อ ๗ - ๙ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๕ โดยพลเรือเอก จอห์น ซี. อากีลีโน ผู้บัญชาการกองบัญชาการภาคพื้นอินโดแปซิฟิกของสหรัฐฯ นำคณะผู้แทนสหรัฐฯ เข้าร่วมหารือระหว่างผู้นำระดับสูงของสหรัฐฯ กับไทย โดยเป็นส่วนหนึ่งของการหารืออย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนากองทัพไทยให้ทันสมัย กระชับพันธมิตรสหรัฐฯ-ไทย ตลอดจนส่งเสริมภูมิภาคอินโดแปซิฟิกที่เสรีและเปิดกว้าง

๓. การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Staff Talk) ประกอบด้วยการประชุมในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสของกองทัพไทย (Senior Staff Talks) และการประชุมระหว่างเหล่าทัพ ประกอบด้วย กองทัพไทย (THAITAC) กองทัพบก (Executive Steering Group) กองทัพเรือ (Marine to Marine) กองทัพอากาศ (Airman to Airman)

การฝึกร่วมผสม ประกอบด้วย

๑. การฝึกร่วมผสม Cobra Gold การฝึกคอบร้าโกลด์ ๒๐๒๓ เป็นการฝึกร่วมผสมทางทหารที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งกองทัพไทย และกองกำลังสหรัฐฯ ภาคพื้นอินโดแปซิฟิก ร่วมกันเป็นเจ้าภาพจัดการฝึกในประเทศไทยเป็นประจำทุกปี การฝึกคอบร้าโกลด์ ๒๐๒๓ เป็นครั้งที่ ๔๒ โดยมีประเทศเข้าร่วมการฝึกหลักจำนวน ๗ ประเทศ ประกอบด้วย ไทย สหรัฐฯ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย สาธารณรัฐเกาหลี และมาเลเซีย ประเทศที่เข้าร่วมการฝึกเพิ่มเติมในโครงการช่วยเหลือประชาชน จำนวน ๓ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน อินเดีย และออสเตรเลีย ประเทศในโครงการเสนาธิการผสมส่วนเพิ่มนานาชาติ หรือ MPAT (Multinational Planning Augmentation Team) จำนวน ๑๐ ประเทศ ประกอบด้วย บังกลาเทศ แคนาดา ฝรั่งเศส มองโกเลีย เนปาล นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์ ฟิจิ สหราชอาณาจักร และบรูไน สำหรับประเทศที่เข้าร่วมในโครงการสังเกตการณ์ฝึก (Combined Observer Liaison Team) : COLT จำนวน ๑๐ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว บราซิล ปากีสถาน เวียดนาม เยอรมนี สวีเดน สาธารณรัฐเฮลเลนิก คูเวต และศรีลังกา รวมทั้งสิ้น ๓๐ ประเทศ ยอดผู้เข้าร่วมการฝึกฯ จำนวน ๗,๓๙๔ นาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ทางทหารที่ดี ระหว่างมิตรประเทศที่เข้าร่วมการฝึกฯ และเป็นการพัฒนาขีดความสามารถในการอำนวยความสะดวกร่วมและผสม โดยการประยุกต์ ใช้กำลังรบในสถานการณ์วิกฤตต่าง ๆ อีกทั้งเพื่อฝึกการใช้ระเบียบปฏิบัติประจำกองกำลังผสมนานาชาติ ซึ่งการฝึกคอบร้าโกลด์ ๒๐๒๓ ได้กำหนดแผนการฝึกให้กลับมาฝึกเต็มรูปแบบเหมือนเดิม อย่างไรก็ตาม กองทัพไทย ยังคงใช้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเข้มข้น โดยทำการฝึกฯ ระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ถึง ๑๐ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ ประกอบด้วยการฝึกที่สำคัญ ดังนี้ ๑) การฝึกปัญหาที่บังคับการ (Command Post Exercise : CPX) เป็นการฝึกอำนวยการยุทธ์ของกำลังรบขนาดใหญ่ เพื่อรองรับภัยคุกคามทุกรูปแบบ ในทุกมิติ (All Domain Operations) ได้แก่ ทางบก ทางทะเล ทางอากาศ ทางด้านไซเบอร์ และทางอวกาศ สำหรับการฝึกด้าน Cyber เป็นการฝึกการวางแผน โดยเน้นวิธีการ

ตรวจสอบภัยคุกคามเบื้องต้น และการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ ต่อระบบอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐาน สำหรับในปีนี้เป็นปีแรกในการนำการฝึกทางด้านอวกาศ เข้ามาร่วมในการฝึกการวางแผนของฝ่ายเสนาธิการร่วม/ผสม เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงผลกระทบในส่วนของฝึกด้านอวกาศ (Space) โดยนำผลกระทบจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในอวกาศ ที่มีผลต่อการปฏิบัติการทางทหารในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ฝ่ายอำนวยการได้วางแผนรองรับ และใช้ประโยชน์จากปรากฏการณ์ต่าง ๆ เช่น ปรากฏการณ์พายุสุริยะที่มีผลต่อระบบการสื่อสารสัญญาณดาวเทียม โดยมีหน่วยงานด้านอวกาศทั้งทางทหาร และพลเรือน ของไทย สหรัฐฯ และญี่ปุ่น ให้การสนับสนุนข้อมูล และการปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ๒) โครงการช่วยเหลือประชาชน (Humanitarian Civic Assistance: HCA) ได้แก่ โครงการก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์สำหรับโรงเรียนในพื้นที่การฝึก จำนวน ๖ พื้นที่ การฝึกการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ ประกอบด้วย การฝึกแก้ปัญหาน้ำท่วม (HADR-TTX) ในหัวข้อบทบาททางทหารในการรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ภายใต้กลไกการตอบสนองในระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ เพื่อเตรียมการฝึกสาธิตฯ (HADR-Demo) ซึ่งเป็นการฝึกสาธิตแนวทางในการปฏิบัติเป็นสถานี ได้แก่ การค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัย การแพทย์ฉุกเฉิน การส่งกลับสายแพทย์ สารเคมีรั่วไหล และการดับเพลิง ของประเทศต่าง ๆ ที่เข้าร่วมการฝึกฯ ๓) การฝึกภาคสนาม (Field Training Exercise: FTX) ประกอบด้วย การฝึกแลกเปลี่ยน CTX และการฝึกภาคสนามของกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การฝึกการเข้าพื้นที่ปฏิบัติการ (Joint Forcible Entry Operations: JFEO) ประกอบด้วย การฝึกการยุทธ์สะเทินน้ำสะเทินบก การกระโดดร่มทางยุทธศาสตร์ การอพยพพลเรือนจากพื้นที่ความขัดแย้ง และการฝึกดำเนินกลยุทธ์ด้วยกระสุนจริง

การฝึกคอบร้าโกลด์ ๒๐๒๓ นอกจากจะเป็นการพัฒนาขีดความสามารถของกำลังพลที่เข้าร่วมการฝึกในส่วนของกองทัพไทย และกองทัพมิตรประเทศ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ ความชำนาญ และเทคโนโลยีทางทหาร รวมทั้งเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับกำลังพลของกองทัพไทย และกองทัพมิตรประเทศ ในการปฏิบัติการร่วมและผสมแล้ว ยังเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการงานด้านการบรรเทาสาธารณภัยในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างทหารไทย และทหารมิตรประเทศ กับประชาชนในพื้นที่การฝึกฯ และเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในสายตามิตรประเทศและประชาคมโลก^{๑๓}

๒. การฝึก Hanuman Guardian การฝึก Hanuman Guardian 2022 ในปี ๖๕ เป็นการฝึกครั้งที่ ๑๑ ในห้วง ๒๔ กุมภาพันธ์ - ๒๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๕ ณ พื้นที่ฝึก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ จังหวัด ลพบุรี ประกอบด้วยกำลังจาก กองทัพบกไทย และกองกำลังทางบก สหรัฐอเมริกาภาคพื้นแปซิฟิก (USARPAC) มีการแลกเปลี่ยนในหลากหลายรูปแบบ ทั้งการฝึกกระโดดร่มทางยุทธศาสตร์ การรบผสมเหล่า การฝึกแลกเปลี่ยนของหน่วยกำลังรบ หน่วยบิน รวมทั้งหน่วยต่อต้านวัตถุระเบิดและการฝึกแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ ถือเป็นความร่วมมือและความสำเร็จอันงดงามในการพัฒนาทั้งระดับบุคคลและระดับหน่วยของกองทัพไทยและสหรัฐฯ

๓. การฝึก CARAT จัดขึ้นครั้งแรกในปี ๒๕๓๘ โดยในปี ๒๕๖๕ เป็นการฝึกครั้งที่ ๒๘ ในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เน้นย้ำความร่วมมือระหว่างสหรัฐฯ และ ไทย ที่จะทำให้อินโดแปซิฟิกเสรี และเปิดกว้าง ทั้งสองประเทศจะแสดงถึงขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วมกันผ่านกิจกรรมต่างๆ รวมไปถึงยุทธวิธีที่ออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างการสื่อสารขณะเดินเรือร่วมกันโดยใช้ยุทธวิธีการจัดกระบวนเรือที่ซับซ้อน การฝึกยังรวมไปถึงการติดตามเป้าหมายโดยใช้ความตระหนักรู้ทางทะเลด้วยเครื่องบิน P-8 ซึ่งมุ่งเพิ่มขีดความสามารถของกองทัพเรือในการตามรอยและติดตามเป้าหมายที่อยู่เหนือพิสัยการมองเห็น นอกเหนือไปจากการฝึกค้นหาและกู้ภัย กองทัพเรือของทั้งสองชาติจะได้ฝึกลงจอดเฮลิคอปเตอร์บนเรือของกองทัพเรืออีกฝ่าย การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้ชำนาญการเฉพาะเรื่อง ประกอบไปด้วยกิจกรรมการฝึกที่รวมมากมายที่มีเป้าหมายเสริมสร้างขีดความสามารถ และองค์ความรู้ของผู้เข้าร่วม การฝึกนอกชายฝั่งจะดำเนินการในน่านน้ำอาณาเขตและน่านน้ำสากลใกล้สต็อกโฮล์มและเกาะสมุย โดยสหรัฐฯ ส่งเรือ USS Jackson (LCS 6) และเครื่องบิน P-8A Poseidon ภายใต้กองเรือบัญชาการเฉพาะกิจ (CTF) ที่ ๗๒ เข้าร่วมฝึกกับเรือและอากาศยานจากกองทัพเรือไทยเพื่อมุ่งเสริมสร้างการปฏิบัติการร่วมกันและกระชับความสัมพันธ์ โดยกองทัพเรือไทยส่งเรือและอากาศยานเข้าร่วม ได้แก่ เรือฟริเกตจำนวน ๓ ลำ คือ เรือหลวงนเรศวร (FFG 421) เรือหลวงบางปะกง (FFG 456) และเรือหลวงกระบี่ (FFG 457) อากาศยาน ๑ ลำ คือ S-76B รวมถึงหน่วยฝึกนักประดาน้ำ

๔. การฝึก COPE TIGER การฝึกผสม COPE TIGER เป็นการฝึกที่มีการสนธิกำลังทางอากาศใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กำลังทางอากาศและหน่วยต่อสู้อากาศยานที่เข้าร่วมการฝึกประกอบด้วย กองทัพอากาศ หน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบก หน่วยบัญชาการต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง กองทัพอากาศสิงคโปร์ และกองทัพอากาศสหรัฐฯ ภาคพื้นแปซิฟิก โดยกำหนดสถานการณ์และพัฒนารูปแบบการฝึกให้สอดคล้องกับแนวทางการใช้กำลังและการป้องกันภัยทางอากาศในปัจจุบัน สำหรับการฝึกผสม COPE TIGER 2023 เริ่มดำเนินการฝึกเตรียมความพร้อม (Work-up Training) และการฝึกแก้ไขปัญหาดำเนินการตามสถานการณ์จำลอง (Table Top Exercise : TTX) ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ และการฝึกภาคสนาม (Field Training Exercise : FTX) ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๓๐ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ ณ พื้นที่การฝึกของกองบิน ๑ จว. นครราชสีมา กองบิน ๒ จว.ลพบุรี สนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล และสนามฝึกทางยุทธวิธี ทบ. จว.ลพบุรี และพื้นที่การฝึกของกองบิน ๔ จว.นครสวรรค์ และมีพิธีปิดการฝึกผสม ใน ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ ณ กองบิน ๑ จว.นครราชสีมา

การช่วยเหลือทางทหาร สหรัฐฯ มีโครงการช่วยเหลือทางทหารที่สำคัญประกอบด้วย

๑. การจัดหายุทโธปกรณ์โดยวิธี Foreign Military Sales (FMS) เป็นโครงการในการสนับสนุนการจัดหายุทโธปกรณ์ สิ่งอุปกรณ์ การฝึกศึกษา และการบริการต่างๆ ทางทหารโดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล ซึ่งกองทัพไทยมีการจัดหายุทโธปกรณ์ที่สำคัญจากสหรัฐฯ หลายรายการ เช่น เฮลิคอปเตอร์ใช้งานทั่วไป ยานเกราะ Stryker การปรับปรุงเครื่องบินรบ F-16 เครื่องบินโจมตี AT-6 เป็นต้น

๒. การช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่า (Foreign Military Finance: FMF) เป็นเงินให้เปล่าเพื่อใช้ในการจัดหายุทโธปกรณ์ บริการ และการฝึกทางทหาร เพื่อสนับสนุนตามนโยบายและเป้าหมายของสหรัฐฯ ในภูมิภาค โดยเป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางทหาร ส่งเสริมให้พันธมิตรและหุ้นส่วนมีการพัฒนาขีดความสามารถทางทหาร และปฏิบัติการร่วมกัน เป็นการพิจารณาสนับสนุนผ่านกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ

๓. โครงการช่วยเหลือด้านการศึกษาทางทหาร ประกอบด้วย โครงการ International Military Education and Training (IMET) เป็นโครงการในการช่วยเหลือทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนเป้าหมายในการส่งเสริมความมั่นคงในภูมิภาคของสหรัฐฯ เป็นประโยชน์ในการสร้างความร่วมมือทางทหาร สนับสนุนการฝึกที่ส่งเสริมขีดความสามารถของมิตรประเทศในการปฏิบัติการร่วมกับกองทัพสหรัฐฯ และเพิ่มขีดความสามารถของทหารมิตรประเทศในการรักษาคุณค่าประชาธิปไตย และปกป้องสิทธิมนุษยชน โดยโครงการช่วยเหลือทางการศึกษาต้องใช้อังกฤษในการสื่อสาร ช่วยให้ผู้ฝึกประเทศได้เรียนรู้หลักการทางทหารของสหรัฐฯ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล วางแผนร่วมกัน และเป็นกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางทหาร โดยรัฐบาลของประธานาธิบดี ไบเดน ได้ให้ความช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาเป็นจำนวนเงิน ๒.๖ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี พ.ศ.๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ และจำนวนเงิน ๒.๖๘ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี ๒๕๖๔ นอกจากนี้ยังได้รับการช่วยเหลือ จำนวน ๓๔.๔ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ผ่านโครงการ Southeast Asia Maritime Security Initiative (SAMSI) และโครงการ Advanced Targeting Development Initiative (ATDI) และในปี พ.ศ.๒๕๖๔ สหรัฐฯ สนับสนุนงบประมาณในการต่อต้านการขยายอิทธิพลของจีนสำหรับการฝึกศึกษาจำนวนเงิน ๗ ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยในปี พ.ศ.๒๕๖๕ สหรัฐฯ สนับสนุนงบประมาณ ๒๕ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในโครงการสนับสนุนการบรรเทาสาธารณภัยและการช่วยเหลือประชาชน การตระหนักรู้ทางด้านความมั่นคงทางทะเล (Maritime Domain Awareness) และการฝึกศึกษา^{๑๗}

สำหรับโครงการช่วยเหลือทางการศึกษาในปี ๒๕๖๔ ประกอบด้วย หลักสูตรการศึกษาตามโครงการช่วยเหลือด้านการศึกษาทางทหาร (IMET) จำนวน ๘๓ หลักสูตร หลักสูตรตามโครงการ Maritime Security Initiative (MSI) จำนวน ๒๐ หลักสูตร หลักสูตรตามงบประมาณ Section 333 จำนวน ๒๙ หลักสูตร และหลักสูตรตามโครงการ Combating Terrorism and Irregular Warfare Fellowship (CTIWFP) จำนวน ๙ หลักสูตร โครงการ Foreign Military Financing (FMF) จำนวน ๕๗ หลักสูตร โดยรวมประมาณ ๑๘๘ หลักสูตร มีจำนวนผู้เข้ารับการการศึกษา ๑๘๗ นาย วงเงินประมาณ ๖,๕๓๑,๕๑๘ เหรียญสหรัฐฯ

การพัฒนากองทัพไทย

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้กำหนดเป้าหมายสำคัญในภาพรวม ให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน คือ **“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข”** โดยมุ่งที่จะบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศ ให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยได้อย่างแท้จริง สามารถแก้ไขปัญหาเดิมและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานด้านความมั่นคง บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในและต่างประเทศ และพัฒนาปรับปรุงกลไกการ

บริหารจัดการและขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงของประเทศ เพื่อบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ ระดับชาติ สังคม ชุมชน ไปจนถึงระดับความมั่นคงของมนุษย์ และทุกมิติ ให้มีความพร้อมรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ปัญหาแบบบูรณาการกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศทั่วโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

เป้าหมายสำคัญ ได้แก่ ๑) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข ๒) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ ๓) กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีความพร้อมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ความมั่นคง ๔) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชม และได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ และ ๕) การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ มี ๕ ประเด็น ประกอบด้วย ๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ ๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคง ๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคาม ที่กระทบกับความมั่นคง ๔) การบูรณาการด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน นานาชาติ องค์กรภาครัฐ และองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐ และ ๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

พันธกิจของกองทัพไทย ๑) พิทักษ์รักษา ปกป้อง เติบโตสถาบันพระมหากษัตริย์ และส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๒) ป้องกันประเทศ และรักษาผลประโยชน์ของชาติ ๓) รักษาความมั่นคงของรัฐ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสำคัญของชาติ ๔) เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มประเทศอาเซียนมิตรประเทศและองค์การระหว่างประเทศ ๕) พัฒนาประเทศ ป้องกันและแก้ไขภัยพิบัติและช่วยเหลือประชาชน

นโยบายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ของผู้บัญชาการทหารสูงสุด มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากองทัพในด้านต่างๆ ที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑. พัฒนาขีดความสามารถของศูนย์บัญชาการทางทหารให้เป็นศูนย์บัญชาการที่มีระบบฐานข้อมูลและจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสนับสนุนการตกลงใจให้แก่คณะผู้บัญชาการทหารได้อย่างถูกต้อง ทันสมัยและทันเวลา โดยบูรณาการขีดความสามารถร่วมกันระหว่างศูนย์บัญชาการทางทหาร และศูนย์ปฏิบัติการเหล่าทัพ

๒. พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลทางยุทธวิธี (Tactical Data Link) ระหว่างกองบัญชาการกองทัพไทยและเหล่าทัพให้เป็นรูปธรรม เพื่อตอบสนองต่อการปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสามารถถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ภาพสถานการณ์ และคำสั่งผ่านมาตรฐานกลางในการสื่อสารกันระหว่างเหล่าทัพได้อย่างถูกต้อง และสามารถแสดงภาพการรบผ่านการเฝ้าตรวจของหน่วยทางบก ทางทะเล และทางอากาศได้โดยทันที แบบไร้รอยต่อ

๓. ปรับปรุงรูปแบบการฝึกพร้อมกองทัพไทย โดยบูรณาการ ให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนตามแผนป้องกันประเทศ ตั้งแต่ขั้นตอนโต้ตอบต่อเนื่อง จนถึงขั้นป้องกันประเทศ เพื่อเป็นการทดสอบการใช้แผนป้องกันประเทศ ให้ครอบคลุมทุกหน่วยปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดสมมติฐานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านความมั่นคง ภัยคุกคาม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

๔. สนับสนุนการดำเนินงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ รวมทั้ง ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารตามกรอบความร่วมมือกับหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งภายในและนอกประเทศ เพื่อให้สามารถ ผลิตขึ้นใช้ได้เอง มีมาตรฐานทัดเทียมกับต่างประเทศและเป็นที่ยอมรับ

๕. สนับสนุนผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ที่ได้วิจัยและพัฒนาขึ้นมา

๖. เพิ่มความเข้มงวดระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ โดยเพิ่มมาตรการต่างๆ รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถของกำลังพล และอุปกรณ์ต่างๆ

๗. พัฒนาขีดความสามารถด้านกิจการอวกาศของกองทัพไทย โดยศึกษาและแสวงหาความร่วมมือในการพัฒนาและใช้ประโยชน์ รองรับภัยคุกคามที่มีผลต่อความมั่นคงของชาติในทุกมิติ ทั้งในด้านดาวเทียมสื่อสาร ดาวเทียมถ่ายภาพ และการเฝ้าระวังทางอวกาศ

๘. บูรณาการและประสานการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคง ที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางบกและทางทะเล ในด้านการป้องกันและปราบปราม การกระทำผิดกฎหมาย รวมถึงการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติให้ครอบคลุมในทุกด้าน ซึ่งจะต้องแบ่งมอบหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานอย่างชัดเจน และไม่เกิดความซ้ำซ้อน

๙. ดำรงความต่อเนื่องในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล อาทิ การค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางทะเล การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล การแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การค้ามนุษย์ในภาคธุรกิจการประมง และอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประมง

๑๐. ใช้ศักยภาพของกองทัพไทยในการสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศตามนโยบายของรัฐบาล อาทิ การสร้างเศรษฐกิจฐานราก ในระดับท้องถิ่นและชุมชน การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจ การพัฒนาไปสู่เกษตรแปลงใหญ่และเกษตรสมัยใหม่ การพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม (BCG Model) รวมทั้งการพัฒนาการท่องเที่ยว และการบริการเชิงสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพสูง

๑๑. ให้ความเร่งด่วนในการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย โดยสนับสนุนกำลังพลและยุทโธปกรณ์ โดยเน้น การบูรณาการร่วมกันในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยสามารถปฏิบัติได้ทันต่อสถานการณ์ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๑๒. ดำรงความต่อเนื่องในการฝึกซ้อมตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเตรียมความพร้อม ของกำลังพล เครื่องมือ และยุทโธปกรณ์ เพื่อรองรับกับสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นอันจะช่วยลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างทันท่วงที

๑๓. ขยายผลการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการช่วยเหลือประชาชน โดยเชื่อมโยงระบบและบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานทั้งภายใน และภายนอกกระทรวงกลาโหม เพื่อให้สามารถสนับสนุนการวางแผน ติดตามสถานการณ์ คาดการณ์ผลกระทบ รวมถึงการตัดสินใจ ด้วยข้อมูลที่ครบถ้วน

๑๔. บูรณาการการกำหนดบทบาท ท่าที และแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือกับมิตรประเทศอย่างเป็นทางการ โดยมีการแลกเปลี่ยน ข้อมูลระหว่างกองบัญชาการกองทัพไทย เหล่าทัพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑๕. ติดตามสถานการณ์ และวิเคราะห์ผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายของประเทศมหาอำนาจที่มีต่อภูมิภาคและประเทศไทย โดยให้คำนึงถึงความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality) และผลประโยชน์ของชาติ

๑๖. ดำเนินความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจ อย่างสร้างสรรค์ และมีคุณภาพ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติ การเคารพหลักสากลระหว่างประเทศ รวมทั้งตระหนักถึงผลประโยชน์ของประชาชน เป็นสำคัญ โดยพร้อมเปิดรับความร่วมมือกับทุกภาคส่วน และไม่ต้องการเพิ่มประเด็นความขัดแย้งใดๆ การแสดงบทบาทเป็นตัวกลางประสานความร่วมมือ และเชื่อมโยงทุกฝ่ายที่เข้ามาแสวงประโยชน์ในภูมิภาค รวมทั้งการกำหนดท่าทีที่เหมาะสม เพื่อดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่าย

๑๗. ให้ความสำคัญในการเจรจาหารือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อแสวงหาความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา ด้านความมั่นคงตามแนวชายแดนร่วมกัน รวมทั้งความร่วมมือในการเก็บกู้ ทุ่นระเบิดในพื้นที่รื้อการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยไม่กระทบกับประเด็นการเจรจาเขตแดน

๑๘. ให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังพลและระบบการฝึกศึกษา โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงหลักสูตรในสถาบันการศึกษาของกองทัพทุกระดับ เน้นการจัดการเรียน การสอนแบบ Active Learning รวมทั้งเพิ่มเติมและสอดแทรกเนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์ สิทธิและหน้าที่พลเมืองที่ดี ควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งระบบการจัดซื้อจัดจ้าง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อกฎหมายที่จำเป็น

๑๙. พัฒนางานด้านแผนที่ทหาร โดยบูรณาการฐานข้อมูลแผนที่ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาระบบงานแผนที่ไปสู่การเป็นระบบภูมิสารสนเทศกลาง เพื่อการบริการแผนที่ที่ทันสมัยของประเทศ

สรุป

๑. การแข่งขันขยายอิทธิพลระหว่างลัทธิคอมมิวนิสต์โดยกลุ่มสหภาพโซเวียต และประชาธิปไตย โดยสหรัฐฯ และพันธมิตร หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่งถือว่าเป็นสภาวะ “สงครามเย็น” และจากการขยายอิทธิพลของลัทธิคอมมิวนิสต์เข้ามาสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้สหรัฐฯ และไทย มีผลประโยชน์แห่งชาติที่สอดคล้องกัน คือการป้องกันการขยายอิทธิพลของลัทธิคอมมิวนิสต์เข้ามาในประเทศไทย สหรัฐฯ จึงได้มีความร่วมมือกับไทยในฐานะประเทศพันธมิตร โดย

สนับสนุนความช่วยเหลือทางทหารในการพัฒนาขีดความสามารถในการป้องกันประเทศ รวมทั้งการพัฒนาฐานทางเศรษฐกิจของไทยให้เข้มแข็ง

๒. ความตกลงที่ไทยและสหรัฐฯ ได้จัดทำขึ้นระหว่างกัน ประกอบด้วย ความตกลงในการเป็นประเทศพันธมิตรที่มีเป้าหมายสอดคล้องกัน โดยสหรัฐฯ มีกฎหมาย ความตกลง ที่สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือทางทหารในด้านต่างๆ รวมทั้งมีความตกลงในการแลกเปลี่ยนสิ่งอุปกรณ์บริการระหว่างกัน ซึ่งเกื้อกูลต่อการปฏิบัติการทางทหาร นอกจากนี้ ยังมีความตกลงที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข่าวสาร จึงถือว่ากองทัพไทยมีความตกลงกับสหรัฐฯ ที่ครอบคลุมความร่วมมือทางทหารในทุกมิติ

๓. กิจกรรมความร่วมมือทางทหาร ที่กองทัพไทยมีกับสหรัฐฯ มีครอบคลุมในทุกมิติ ตั้งแต่การแลกเปลี่ยนการเยือนตั้งแต่ในระดับกระทรวง ซึ่งถือว่าเป็นการยกระดับความร่วมมือด้านความมั่นคงโดยมีการประชุมร่วมระหว่างกระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงกลาโหม นอกจากนี้ ยังมีการประชุมตั้งแต่ระดับผู้บัญชาการเหล่าทัพ จนถึงระดับเจ้าหน้าที่ การฝึกศึกษาครอบคลุมทั้งมิติ การฝึกร่วมของกำลังขนาดใหญ่ การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ การศึกษาอบรมหลักสูตรต่างๆ รวมทั้งสหรัฐฯ ยังคงให้การสนับสนุนช่วยเหลือในการพัฒนาด้านยุทธโธปกรณ์ในการป้องกันประเทศให้กับกองทัพไทย

๔. ยุทธศาสตร์กองทัพไทยได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาความร่วมมือกับมิตรประเทศ โดยทำให้ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชม และได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้กำหนดนโยบายในการดำเนินความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจ ให้เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ และมีดุลยภาพ โดยให้คำนึงถึงความ เป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality) และผลประโยชน์ของชาติ

๕. ยุทธศาสตร์กองทัพไทยได้กำหนดเป้าหมาย ให้กองทัพมีความพร้อมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคง ทั้งนี้ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้กำหนดนโยบายในการปรับปรุงการฝึก ร่วม การพัฒนาด้านสารสนเทศการเชื่อมโยงข้อมูล ด้านแผนที่ทหาร ด้านอวกาศ ด้านไซเบอร์ การส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การรักษาผลประโยชน์ชาติทางทะเล การช่วยเหลือประชาชน และการบรรเทาภัยพิบัติ ตลอดจนการพัฒนากำลังพลด้านการฝึกศึกษา โดยประเด็นตามนโยบายผู้บัญชาการทหารสูงสุดดังกล่าว เป็นประเด็นที่สามารถส่งเสริมความร่วมมือได้กับกองทัพสหรัฐฯ

บทที่ ๔

แนวทางการดำเนินความร่วมมือความสัมพันธ์ระหว่าง กองทัพไทย-กองทัพสหรัฐฯ

แนวทางการดำเนินความร่วมมือด้านความมั่นคงของไทย

กระทรวงกลาโหมมีนโยบายที่มุ่งส่งเสริมความสัมพันธ์และเสริมความไว้วางใจ เชื่อใจ ตลอดจนเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและความร่วมมือทางทหารกับกระทรวงกลาโหมประเทศสมาชิกอาเซียน และมิตรประเทศอื่นๆ รวมถึงองค์การระหว่างประเทศ โดยกองทัพไทยจึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานของกองบัญชาการกองทัพไทยและเหล่าทัพให้มีแนวทางที่ชัดเจน ประสานสอดคล้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศในกลุ่มอาเซียน มหาอำนาจ และมิตรประเทศอื่นๆ ภายใต้หลักการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค การแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติวิธีและการรักษาความเป็นกลางของอาเซียน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ รวมถึงการกระชับความสัมพันธ์ ผ่านกลไกการหารือระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อส่งเสริมความไว้วางใจ เชื่อใจ และสร้างความเชื่อมั่นระหว่างกัน อีกทั้งการแสดงจุดยืนที่เด่นชัด ในการส่งเสริมให้ประเทศมหาอำนาจที่เข้ามามีอิทธิพลในภูมิภาคได้มีบทบาทเชิงสร้างสรรค์บนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน และมีความร่วมมือที่เอื้อประโยชน์ต่อทุกฝ่ายท่ามกลางสภาพภูมิรัฐศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง มุ่งรักษาคุณภาพของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วมกัน เพื่อรับมือกับปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ และการส่งเสริมสันติภาพในภูมิภาค รวมถึงพัฒนาความสัมพันธ์ และพัฒนาความร่วมมือทางทหารกับมิตรประเทศ โดยใช้กลไกและช่องทางต่างๆ ที่มีอยู่ เช่น การแลกเปลี่ยนข่าวกรอง และการทูตทหาร เพื่อสร้างบทบาทในความร่วมมือด้านความมั่นคงในภูมิภาค ตลอดจนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจหลักของเหล่าทัพ เช่น การป้องกันภัยทางอากาศ และการควบคุมห้วงอากาศ รวมไปถึงการยกระดับความร่วมมือเฉพาะด้าน เช่น ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ การปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ และการต่อต้านการก่อการร้าย เป็นต้น

กรอบแนวคิดสำหรับการดำเนินความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศของกองทัพไทยในแต่ละระดับมีดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านความมั่นคง กำหนดแนวทางการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์การภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ ด้วยการเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ เสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ และความมั่นคงของภูมิภาค และร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์การภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ

๒. **สถาความมั่นคงแห่งชาติ** กำหนดแนวทางให้ไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ บูรณาการความร่วมมือกับอาเซียน นานาชาติ องค์กรภาครัฐ และมีใช้ภาครัฐ เสริมสร้างความมั่นคงของไทยและภูมิภาคท่ามกลางภัยคุกคามทุกรูปแบบ และการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ

๓. **กระทรวงการต่างประเทศ** กำหนดแนวทาง สานต่อความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ส่งเสริมความมั่นคงในภูมิภาคและระดับโลก และส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนร่วมกันในทุกมิติ และเสริมสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน

๔. **กระทรวงกลาโหม** กำหนดแนวทางให้เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและความร่วมมือทางทหารกับประเทศสมาชิกอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศ

๕. **กองทัพไทย** กำหนดแนวทางให้ ส่งเสริมความร่วมมือและขยายความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ นานาชาติ องค์กรระหว่างประเทศ อย่างสมดุล เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศ และส่งเสริมบทบาทและความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนตามแนวทาง ASEAN Outlook

๖. **กองทัพบก** กำหนดแนวทางให้รักษาคุณภาพของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เสริมสร้างความไว้วางใจและการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วมกันเพื่อรับมือปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ และการส่งเสริมสันติภาพในภูมิภาค และพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหารกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้กลไกความร่วมมือด้านการทหารที่ได้จัดตั้งไว้ในทุกระดับ

๗. **กองทัพเรือ** กำหนดแนวทางให้เสริมสร้างความร่วมมือกับมิตรประเทศ โดยใช้ช่องทางการแลกเปลี่ยนข่าวและการทูตทหาร สร้างบทบาทนำในความร่วมมือด้านความมั่นคงของภูมิภาค และเสริมสร้างและกระชับความสัมพันธ์กับมิตรประเทศผ่านช่องทางต่างๆ โดยดำรงการมีบทบาทนำในภูมิภาค

๘. **กองทัพอากาศ** กำหนดแนวทางให้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันทางอากาศ และการควบคุมห้วงอากาศในการกำหนดเขตแสดงตนเพื่อป้องกันภัยทางอากาศ เพื่อให้เป็นไปตามนัยของกฎหมาย และยกระดับความร่วมมือด้านไซเบอร์ในภูมิภาคอาเซียนและระดับนานาชาติ

โดยกองทัพไทยได้สรุปกลุ่มของรูปแบบความร่วมมือที่กองทัพไทยควรนำมาเป็นแนวทางสำหรับความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศในอนาคต ประกอบด้วย

๑) กลุ่มการดำเนินความร่วมมือเพื่อรักษาผลประโยชน์หลักแห่งชาติ (Core National Interest)

๒) กลุ่มการดำเนินความสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความไว้วางใจ (Creating Trust)

๓) กลุ่มการดำเนินความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาความขัดแย้ง (Conflict Resolution)

๔) กลุ่มการดำเนินความร่วมมือเพื่อสมดุลความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจต่างๆ (Counterbalancing Superpower)

๕) กลุ่มการดำเนินความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของกองทัพไทย (Capability Enhancement)

๖) กลุ่มความร่วมมือในสภาวะวิถีใหม่ (Collaboration with New Normal)

กองทัพไทยได้กำหนดแนวทางในการเสริมสร้างความร่วมมือ และความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงกับประเทศมหาอำนาจ ในการลดปัญหาความขัดแย้ง การรักษาความสงบเรียบร้อยบริเวณพื้นที่ชายแดน การสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในภูมิภาค การรักษาสมดุลความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ โดยให้ความสำคัญแก่การดำเนินความร่วมมือที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดร่วมกัน และการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การสนับสนุนภารกิจและการดำเนินกิจกรรมเพื่อสันติภาพและมนุษยธรรมในกรอบสหประชาชาติ อันจะนำมาซึ่งการยอมรับของนานาชาติต่อประเทศไทย และการอยู่อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีในเวทีระหว่างประเทศ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ รวมถึงการดำรงกิจกรรมการฝึกพร้อมและผสมในระดับพหุภาคี เช่น การฝึกคอบร้าโกลด์ ที่จัดการฝึกฯ ขึ้นในประเทศไทย เป็นประจำทุกปี

การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนในการดำเนินความร่วมมือ/ความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพสหรัฐฯ

จุดแข็งของกองทัพไทยต่อความร่วมมือ/ความสัมพันธ์กับกองทัพสหรัฐฯ มีดังนี้

๑. ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศพันธมิตรของสหรัฐฯ โดยมีการลงนามในสนธิสัญญาการป้องกันประเทศร่วมกันในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ถึงแม้เมื่อภายหลังได้ถูกยุบเลิกไปใน ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๒๐ แต่อย่างไรก็ตาม สนธิสัญญาดังกล่าวยังไม่ได้ถูกยกเลิกอย่างเป็นทางการ นอกจากนี้ ยังมีการลงนามในถ้อยแถลง 1962 Thanat Rusk Communique ซึ่งรัฐบาลสหรัฐฯ สัญญาว่าจะให้ความช่วยเหลือไทย หากได้รับการรุกรานจากเพื่อนบ้าน โดยจะรักษาบูรณภาพของไทย โดยเป็นพื้นฐานของการที่สหรัฐฯ จัดไทยอยู่ในกลุ่มประเทศพันธมิตรของสหรัฐฯ

๒. กองทัพไทยกับกองทัพสหรัฐฯ มีความตกลงที่สนับสนุนความร่วมมือทางทหาร ตั้งแต่ในระดับวิสัยทัศน์ โดยมีการจัดทำ 2020 Joint Vision Statement for the Thai-US Defense Alliance มีความตกลงในการช่วยเหลือทางทหาร 1950 Agreement Respecting Military Assistance between the Government of Thailand and the Government of the United States of America มีความตกลงในการอำนวยความสะดวกในการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุง Acquisition Cross Servicing Agreement และยังมีข้อตกลงเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข่าวสาร และการติดต่อสื่อสารร่วมกัน ซึ่งถือว่ากองทัพไทย และกองทัพสหรัฐฯ มีพื้นฐานความตกลงที่สนับสนุนให้ความร่วมมือและความสัมพันธ์ทางทหารมีความลึกซึ้ง และแน่นแฟ้น

๓. กลไกและกิจกรรมความร่วมมือและความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างกองทัพไทย และกองทัพสหรัฐฯ มีในทุกระดับ ตั้งแต่การประชุมความร่วมมือในระดับกลาโหม (Defense Strategic Talk) ผู้นำเหล่าทัพ (Senior Leader Dialogue) และระดับฝ่ายอำนวยการ กิจกรรมความร่วมมือ

ครอบคลุมในทุกด้าน ตั้งแต่การฝึกพร้อม การจัดหายุทธโปกรณ์ การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ การฝึกศึกษา การวิจัยและพัฒนา โดยครอบคลุมในตั้งแต่ระดับกองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ

๔. กองทัพไทยได้รับยุทธโปกรณ์ และได้รับการฝึกจากกองทัพสหรัฐฯ มาเป็นระยะเวลานาน ทำให้กำลังพลมีความคุ้นเคยกับการยุทธ ยุทธโปกรณ์ และระบบการฝึกศึกษา กับกองทัพสหรัฐฯ ทำให้การดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์สามารถดำเนินการในด้านต่างๆ ได้ง่าย

จุดอ่อนของกองทัพไทยต่อความร่วมมือ/ความสัมพันธ์กับกองทัพสหรัฐฯ มีดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์สหรัฐฯ ระบุให้จีนและรัสเซียเป็นคู่แข่งทางยุทธศาสตร์ ซึ่งยุทธศาสตร์ของรัฐบาลไทยได้กำหนดให้ดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจอย่างมีดุลยภาพ โดยยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้ถ่ายทอดลงมาสู่ระดับกองทัพ จึงทำให้กองทัพไทยดำรงความร่วมมือในทุกๆ ด้าน กับหลายๆ ประเทศในเวลาเดียวกัน ไม่สามารถมุ่งความสำคัญในการพัฒนาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

๒. ยุทธศาสตร์สหรัฐฯ เน้นการสร้างการแข่งขันให้กับกลุ่มประเทศที่มีพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตย มีการกำหนดกฎกติกาสากล โดยจะทำให้ประเทศต่างๆ เคารพกฎ ระเบียบที่เสรีและเปิดกว้าง โดยประเทศไทยในช่วงเวลาที่มีปัญหาการเมือง ได้เกิดกรณีการรัฐประหาร ทำให้ความร่วมมือและความสัมพันธ์ในช่วงก่อนที่จะมีรัฐบาลที่มาจากระบอบประชาธิปไตยต้องถูกชะลอไป กิจกรรมความร่วมมือและความสัมพันธ์ในบางห้วงเวลาจึงขาดความต่อเนื่อง และกระทบต่อแนวทางในการดำรงขีดความสามารถด้านความมั่นคงในภาพรวม

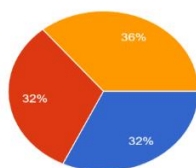
การดำเนินวิธีวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง (รายละเอียดตามผนวก) ประกอบด้วย อดีตและผู้บริหารระดับสูงในปัจจุบัน ผู้บริหาร/ฝ่ายอำนวยการระดับกลาง และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องความร่วมมือ ความสัมพันธ์ การฝึกศึกษา โดยทำการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๗๕ นาย แบ่งออกเป็นที่มีชั้นยศพลตรีขึ้นไป/ข้าราชการพลเรือนระดับเชี่ยวชาญ/อำนวยการระดับสูงขึ้นไป จำนวน ๒๔ นาย ชั้นยศพันเอก (พิเศษ)/ระดับชำนาญพิเศษ/อำนวยการระดับต้น จำนวน ๒๗ นาย และชั้นยศร้อยตรี-พันเอก/ระดับปฏิบัติการ-ระดับชำนาญการ จำนวน ๒๔ นาย ตามแผนภาพ

แผนภาพที่ ๔-๑ ระดับตำแหน่งกลุ่มตัวอย่าง

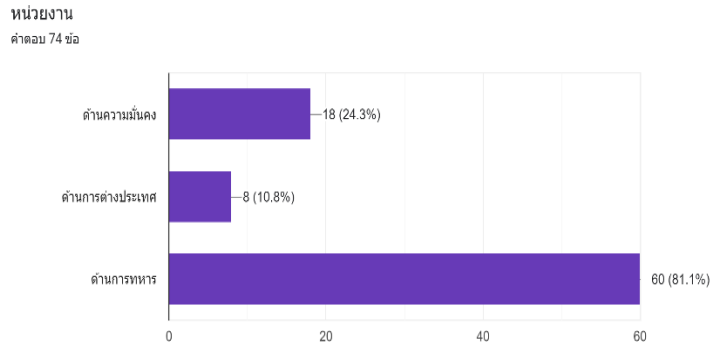
ชั้นยศ/ระดับ
ค่ารวม 75 นาย

● พลตรี หรือ C9 ขึ้นไป
● พันเอก พิเศษ หรือ C8
● ร้อยตรี - พันเอก หรือ C1-C7

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

โดยหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงาน/เคยปฏิบัติงานมีความเกี่ยวข้องด้านการทหารเป็นส่วนใหญ่ หรือเป็นหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องด้านความมั่นคงและการต่างประเทศ ตามแผนภาพ แผนภาพที่ ๔-๒ ประเภทหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่าง

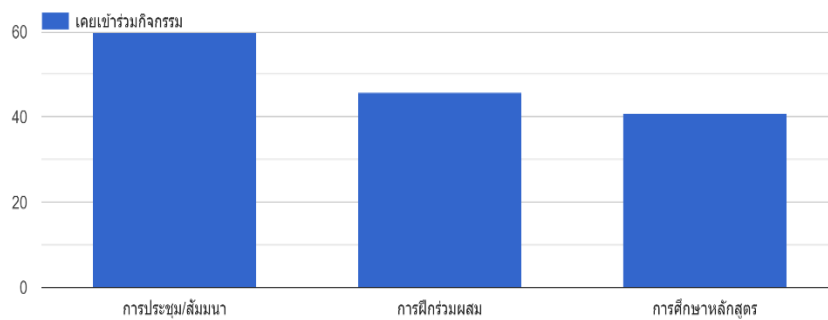

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมในการประชุมสัมมนาร่วมกับสหรัฐฯ ๖๐ นาย เคยเข้าร่วมการฝึกพร้อมผสมกับสหรัฐฯ ๔๒ นาย และเคยเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรของสหรัฐฯ จำนวน ๔๐ นาย ตามแผนภาพ

แผนภาพที่ ๔-๓ ข้อมูลความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมความร่วมมือความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง

ท่านเคยเกี่ยวข้องกับกิจกรรมความร่วมมือ ความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ ดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดทำแบบฟอร์มทางอิเล็กทรอนิกส์สำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีคำถาม ๓ ส่วน ประกอบด้วย ส่วนแรก เป็นข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่สองเป็นความคิดเห็น/มุมมองของกลุ่มตัวอย่างในประเด็นต่างๆ และส่วนที่สามเป็นคำถาม/ข้อคิดเห็นในลักษณะปลายเปิด

ผลการสำรวจความคิดเห็น

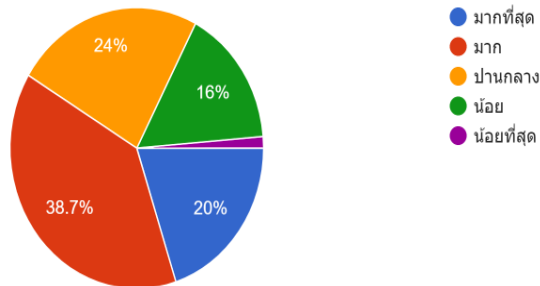
กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการที่สหรัฐฯ มองว่าจีน และรัสเซียเป็นคู่แข่งทางยุทธศาสตร์กระทบต่อการดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ มากที่สุด ร้อยละ ๒๐ มาก ร้อยละ ๓๘.๗ ปานกลาง ร้อยละ ๒๔ น้อย ร้อยละ ๑๖ และน้อยที่สุด ร้อยละ ๑.๓ ตามแผนภาพ

แผนภาพที่ ๔-๔ ความเห็นต่อผลกระทบความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพสหรัฐฯ

ยุทธศาสตร์กองทัพสหรัฐฯ

ในการมองว่าจีน/รัสเซียเป็นคู่แข่งทางยุทธศาสตร์กระทบ...ความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพสหรัฐฯ หรือไม่

ค่าคอม 75 ข้อ

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

แนวคิดในการดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์กับกองทัพสหรัฐฯ ส่วนใหญ่เห็นว่าควรดำเนินการ เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ ตามแผนภาพ สรุปได้ดังนี้

๑. การประชุม/สัมมนาระดับผู้บังคับบัญชาระดับสูง ควรดำเนินการเพื่อ รักษาผลประโยชน์หลักแห่งชาติ สมดุลความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจต่างๆ เสริมสร้างความไว้วางใจ สนับสนุนการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และความร่วมมือในสภาวะวิถีใหม่ ตามลำดับ

๒. การประชุม/สัมมนาระหว่างฝ่ายอำนวยการ ควรดำเนินการเพื่อ สมดุลความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจต่างๆ เสริมสร้างความไว้วางใจ รักษาผลประโยชน์หลักแห่งชาติ สนับสนุนการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และความร่วมมือในสภาวะวิถีใหม่ ตามลำดับ

๓. การเยือนระหว่างผู้บังคับบัญชาระดับสูง ควรดำเนินการเพื่อ เสริมสร้างความไว้วางใจ สมดุลความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจต่างๆ รักษาผลประโยชน์หลักแห่งชาติ สนับสนุนการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และความร่วมมือในสภาวะวิถีใหม่ ตามลำดับ

๔. การฝึกร่วมผสม ควรดำเนินการเพื่อ สมดุลความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจต่างๆ เสริมสร้างความไว้วางใจ รักษาผลประโยชน์หลักแห่งชาติ สนับสนุนการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และความร่วมมือในสภาวะวิถีใหม่ ตามลำดับ

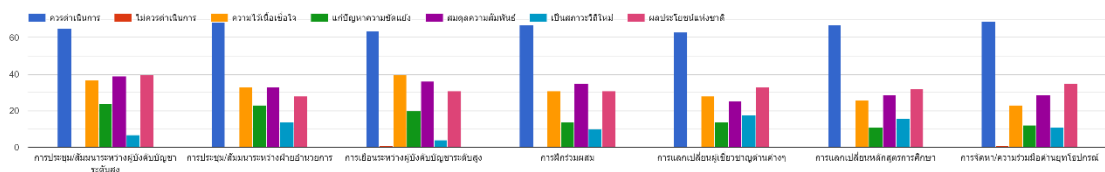
๕. การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ควรดำเนินการเพื่อ รักษาผลประโยชน์หลักแห่งชาติ เสริมสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ สมดุลความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจต่างๆ ความร่วมมือในสภาวะวิถีใหม่ และสนับสนุนการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ตามลำดับ

๖. การแลกเปลี่ยนหลักสูตรการศึกษา ควรดำเนินการเพื่อ รักษาผลประโยชน์หลักแห่งชาติ สมดุลความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจต่างๆ เสริมสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ ความร่วมมือในสภาวะวิถีใหม่ และสนับสนุนการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ตามลำดับ

๗. การจัดหา/ความร่วมมือด้านยุทธโธปกรณ์ ควรดำเนินการเพื่อ รักษาผลประโยชน์หลักแห่งชาติ สมดุลความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจต่างๆ เสริมสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ สนับสนุนการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และความร่วมมือในสภาวะวิถีใหม่ ตามลำดับ

แผนภาพที่ ๔-๕ ความเห็นต่อวัตถุประสงค์กิจกรรมความสัมพันธ์กองทัพไทยกับกองทัพสหรัฐฯ

การดำเนินการกิจกรรมความร่วมมือ/ความสัมพันธ์กับกองทัพสหรัฐฯ กรณีเห็นว่าการดำเนินการ ให้พิจารณาว่าควรเป็นกิจกรรมเพื่อวัตถุประสงค์ใด โดยเลือกได้หลายตัวเลือก

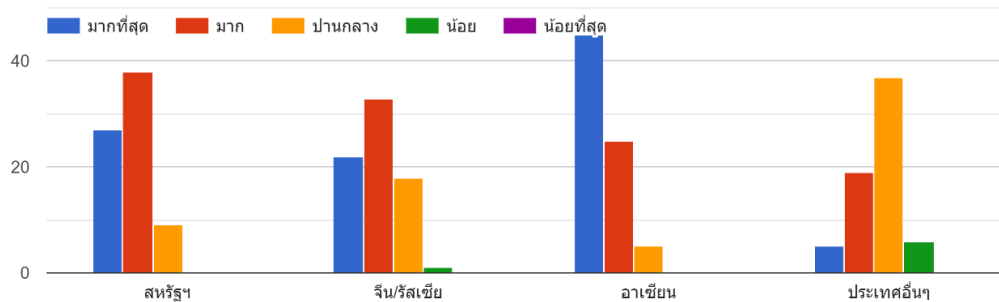

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการพิจารณาว่า กองทัพไทยควรประชุม/สัมมนาระหว่างผู้บังคับบัญชาระดับสูง มากที่สุดกับประเทศในกลุ่มอาเซียน สหรัฐฯ จีนและรัสเซีย และประเทศอื่นๆ ตามลำดับ มากกับประเทศ สหรัฐฯ จีนและรัสเซีย อาเซียน และประเทศอื่นๆ ตามลำดับ รายละเอียดตามแผนภาพ

แผนภาพที่ ๔-๖ ความเห็นต่อแนวทางการประชุมสัมมนาระหว่างผู้บังคับบัญชาระดับสูง

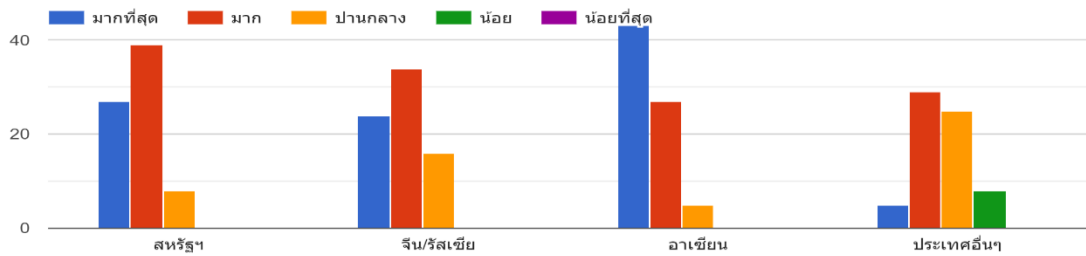
กองทัพไทยควรมีการประชุม/สัมมนาระหว่างผู้บังคับบัญชาระดับสูงกับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการพิจารณาว่า กองทัพไทยควรประชุม/สัมมนาระหว่างฝ่ายอำนาจการ มากที่สุดกับประเทศในกลุ่มอาเซียน สหรัฐฯ จีนและรัสเซีย และประเทศอื่นๆ ตามลำดับ มากกับประเทศ สหรัฐฯ จีนและรัสเซีย ประเทศอื่นๆ และอาเซียน ตามลำดับ รายละเอียดตามแผนภาพ แผนภาพที่ ๔-๗ ความเห็นต่อแนวทางการประชุมสัมมนาระดับฝ่ายอำนาจการ

กองทัพไทยควรมีการประชุม/สัมมนาระดับฝ่ายอำนาจการกับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

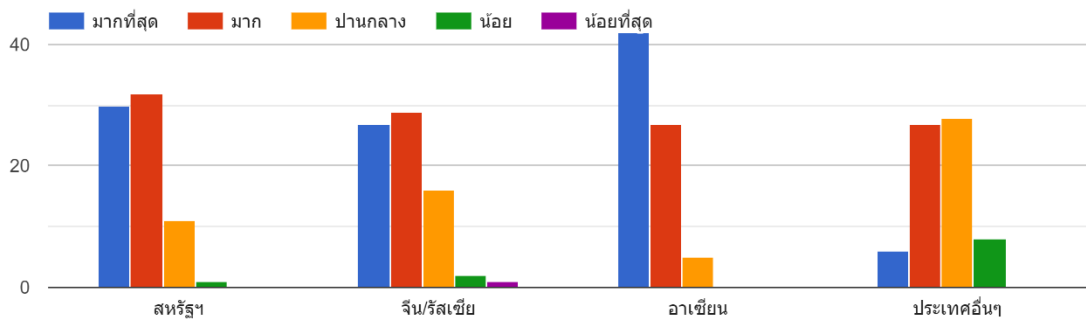

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการพิจารณาว่า กองทัพไทยควรมีการเยือนระหว่างผู้บังคับบัญชาระดับสูง มากที่สุดกับประเทศในกลุ่มอาเซียน สหรัฐฯ จีนและรัสเซีย และประเทศอื่นๆ ตามลำดับ มากกับประเทศ สหรัฐฯ จีนและรัสเซีย อาเซียน และประเทศอื่นๆ ตามลำดับ รายละเอียดตามแผนภาพ

แผนภาพที่ ๔-๘ ความเห็นต่อแนวทางการเยือนของผู้บังคับบัญชาระดับสูง

กองทัพไทยควรมีการเยือนระหว่างผู้บังคับบัญชาระดับสูงกับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

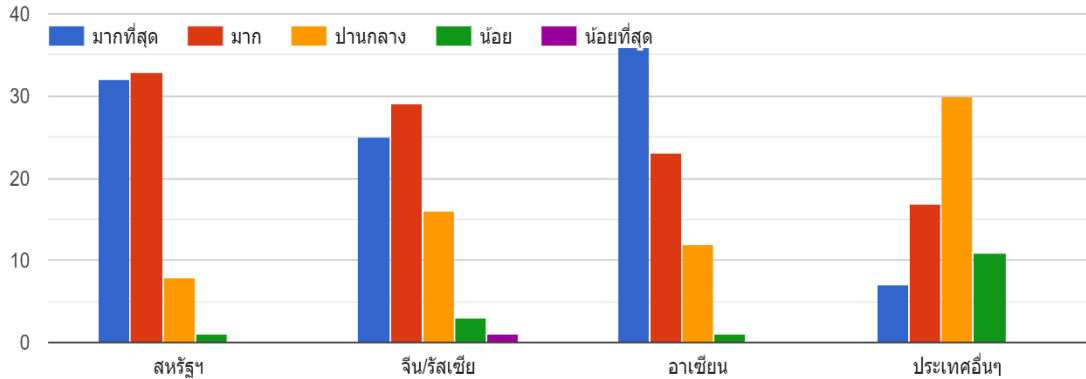

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการพิจารณาว่า กองทัพไทยควรทำการฝึกร่วมผสม มากที่สุดกับประเทศในกลุ่มอาเซียน สหรัฐฯ จีนและรัสเซีย และประเทศอื่นๆ ตามลำดับ มากกับประเทศ สหรัฐฯ จีนและรัสเซีย อาเซียน และประเทศอื่นๆ ตามลำดับ รายละเอียดตามแผนภาพ

แผนภาพที่ ๔-๙ ความเห็นต่อแนวทางการฝึกร่วมผสม

กองทัพไทยควรมีการฝึกร่วมผสมกับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

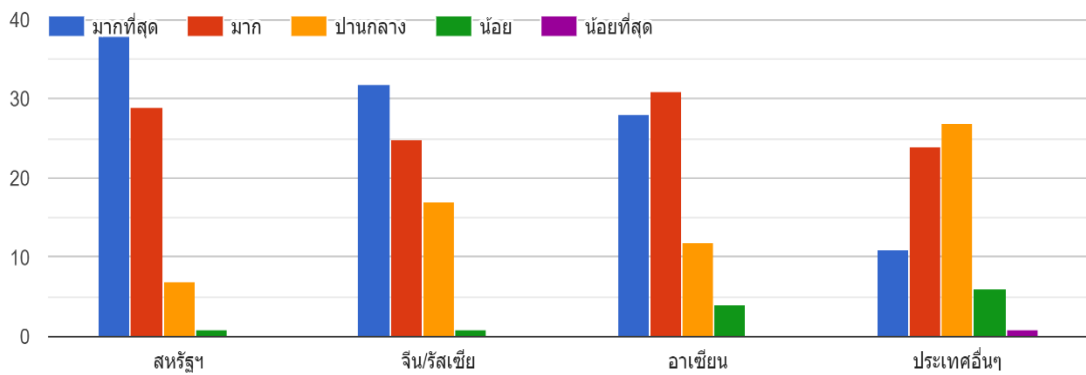

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการพิจารณาว่า กองทัพไทยควรแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญมากที่สุดกับประเทศในกลุ่มสหรัฐฯ จีนและรัสเซีย อาเซียน และประเทศอื่นๆ ตามลำดับ มากกับประเทศ อาเซียน สหรัฐฯ จีนและรัสเซีย และประเทศอื่นๆ ตามลำดับ รายละเอียดตามแผนภาพ

แผนภาพที่ ๔-๑๐ ความเห็นต่อแนวทางการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ

กองทัพไทยควรแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญกับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

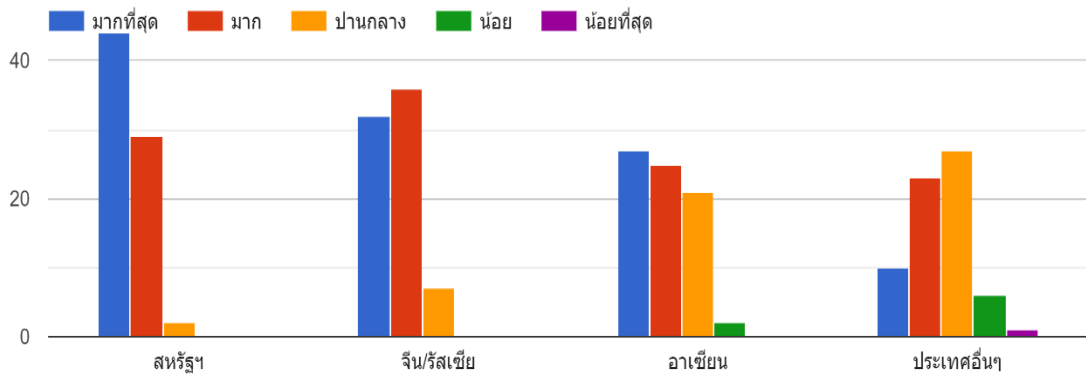

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการพิจารณาว่า กองทัพไทยควรแลกเปลี่ยนหลักสูตรการศึกษา มากที่สุดกับประเทศในกลุ่มสหรัฐฯ จีนและรัสเซีย อาเซียน และประเทศอื่นๆ ตามลำดับ มากกับประเทศ จีนและรัสเซีย สหรัฐฯ อาเซียน และประเทศอื่นๆ ตามลำดับ รายละเอียดตามแผนภาพ

แผนภาพที่ ๔-๑๑ ความเห็นต่อแนวทางการแลกเปลี่ยนหลักสูตรการศึกษา

กองทัพไทยควรแลกเปลี่ยนหลักสูตรศึกษากับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

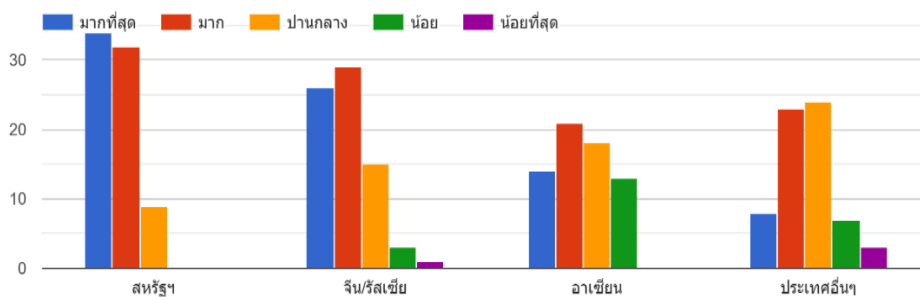

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการพิจารณาว่า กองทัพไทยควรจัดทา/มีความร่วมมือด้านยุทธโปกรณ์ มากที่สุดกับประเทศในกลุ่มสหรัฐฯ จีนและรัสเซีย อาเซียน และประเทศอื่นๆ ตามลำดับมากกับประเทศ สหรัฐฯ จีนและรัสเซีย ประเทศอื่นๆ และอาเซียน ตามลำดับ รายละเอียดตามแผนภาพ

แผนภาพที่ ๔-๑๒ ความเห็นต่อแนวทางความร่วมมือด้านยุทธโปกรณ์

กองทัพไทยควรจัดทา/มีความร่วมมือด้านยุทธโปกรณ์กับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

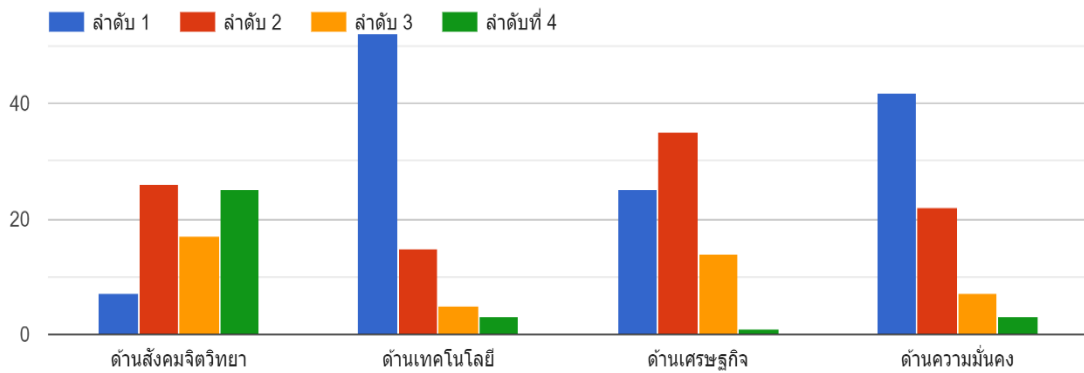

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการพิจารณาว่า ประเทศไทยควรดำเนินความร่วมมือ/ความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ ลำดับแรกในด้านเทคโนโลยี ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมจิตวิทยา ตามลำดับ ลำดับสองในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมจิตวิทยา ด้านความมั่นคง และด้านเทคโนโลยีตามลำดับ รายละเอียดตามแผนภาพ

แผนภาพที่ ๔-๑๓ ความเห็นต่อการเปรียบเทียบแนวทางความร่วมมือความสัมพันธ์

ท่านมีความเห็นว่าประเทศไทย ควรดำเนินความร่วมมือ/ความสัมพันธ์กับประเทศสหรัฐฯ ในแต่ละด้านในลำดับใด
เปรียบเทียบกับประเทศ/กลุ่มประเทศ (จีน/รัสเซีย) (อา...ดยค่านึงถึงความสมดุล (ลำดับ 1 สูงสุด ลำดับ 4 น้อยสุด)

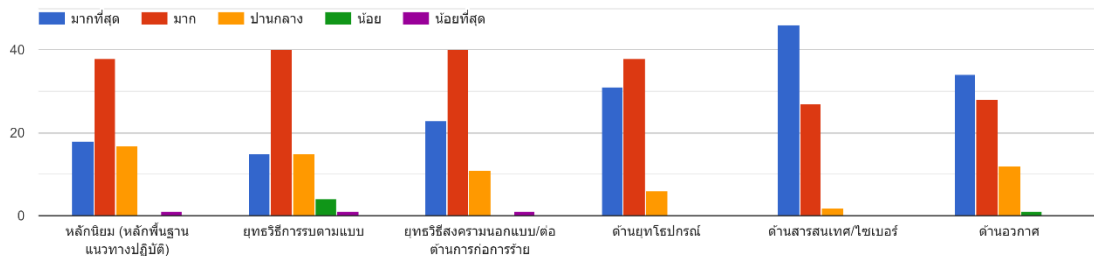

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการพิจารณาว่า กองทัพไทยควรดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ/ความสัมพันธ์กับกองทัพสหรัฐฯ มากที่สุดในด้านสารสนเทศ/ไซเบอร์ ด้านอวกาศ ด้านยุทธโประณ์ ด้านยุทธวิธีสงครามนอกแบบ/ต่อต้านการก่อการร้าย หลักนิยม และยุทธวิธีการรบตามแบบ ตามลำดับ และมากในยุทธวิธีการรบตามแบบ ด้านยุทธวิธีสงครามนอกแบบ/ต่อต้านการก่อการร้าย หลักนิยม ด้านยุทธโประณ์ ด้านอวกาศ และด้านสารสนเทศ/ไซเบอร์ตามลำดับ รายละเอียดตามแผนภาพ

แผนภาพที่ ๔-๑๔ ความเห็นต่อระดับความร่วมมือความสัมพันธ์

ท่านเห็นว่า กองทัพไทยควรดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ/ความสัมพันธ์กับกองทัพสหรัฐฯ ในด้านใด/ระดับใด

ที่มา : ผลการสำรวจแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์

ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแนวคิดในการดำเนินความร่วมมือ/ความสัมพันธ์อย่างสมดุลระหว่างประเทศมหาอำนาจอย่างไร มีดังนี้

- นโยบายพหุภาคีนิยม (multilateralism)
- ยึดถือ strategy of equilibrium
- ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ปฏิบัติอย่างเท่าเทียม
- วางตัวเป็นกลางและแสดงเป็นมิตรกับทุกฝ่าย ไม่พยายามนำปัญหาของประเทศอื่นเข้ามาสร้างปัญหาให้กับประเทศไทย
- วางตัวเป็นกลาง
- ควรดำรงความร่วมมือในทุกๆ ด้านอย่างสมดุล และสม่ำเสมอไม่เอนเอียงไปยังประเทศใดมากเกินไป
- ใช้ความสัมพันธ์อันดีและเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใดอย่างชัดเจน เพื่อให้คานอำนาจกัน
- Balance Power
- ทางสายกลาง
- รักษาคุณภาพในการเสริมสร้างความสัมพันธ์
- วางตัวเป็นกลาง
- Balance of Power
- วางตัวเป็นกลาง แสวงความร่วมมือในส่วนที่เป็นผลประโยชน์ของชาติโดยตรง
- กองทัพไทยและประเทศไทยควรวางตัวในลักษณะเป็นกลาง ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดอย่างชัดเจน และการดำเนินการต่างๆ ให้ยึดถือผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก
- ให้ความสำคัญทุกประเทศเท่ากัน
- เป็นแบบ Active Defense ตั้งรับแบบเชิงรุก ผสมผสานกับ การอยู่นิ่งๆ วางตัวเป็นกลาง เราไม่มีเงิน สหรัฐ หรือ รัสเซีย เราไม่เดือดร้อน เราอยู่ของเราได้
- ร่วมมือทุกฝ่ายกับการทูตเชิงรุก
- เอาจมาตรฐานของมหาอำนาจแต่ละประเทศมาปรับใช้กับไทย
- จัดให้มีกิจกรรมด้านการทหารในทุกระดับ (ยุทธศาสตร์/ยุทธการ/ยุทธวิธี) จำกัดแบบของยุทธโศปกรณ์ให้น้อยลง โดยพิจารณาอย่างสมดุลจากประเทศมหาอำนาจ พร้อมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาหลักนิยมให้เป็นของตัวเอง
- รู้เขารู้เรา ต้องทราบให้ชัดเจนความต้องการอะไรจากเรา เราต้องการอะไรจากเขา โดยคำนึงถึงประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ
- รักษาสมดุลความสัมพันธ์ในระดับที่เหมาะสม โดยการกระจายการให้ความสำคัญตามความเหมาะสมกับผลประโยชน์ของชาติที่จะได้รับจากประเทศนั้นๆ

- สร้างความสมดุลในบางเรื่อง ตามแนวคิด balance of power เพื่อมิให้เป็นทางเลือกข้าง และสร้างความสำคัญให้กับไทย เพื่อที่ชาติมหาอำนาจ ได้พยายามหาข้อเสนอดีๆ ที่เป็นประโยชน์กับไทย โดยเราสามารถพิจารณาเลือกรับไว้ และไม่กระทบกับความสัมพันธ์กับอีกฝ่าย

- ควรดำเนินความร่วมมือ/ความสัมพันธ์ระหว่างมหาอำนาจอย่างสมดุล เท่าเทียมกันทุกประเทศ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก

- การดำเนินการเรื่องความร่วมมือกับต่างประเทศ ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นหลักเสมอ

- การทูตจะเป็นหลักในการสร้างสมดุล การทหารเป็นส่วนประกอบในการสร้างความสัมพันธ์

- ควรให้ความสำคัญดำเนินความร่วมมือ/ความสัมพันธ์อย่างสมดุลระหว่างมหาอำนาจ ในลักษณะที่ประเทศไทยไม่เสียเปรียบ ในลักษณะเงื่อนไขที่ประเทศไทยไม่เสียเปรียบ หลีกเลี่ยงต่างชาติมีอิทธิพลทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยาและความมั่นคงต่อประเทศไทย ตลอดจนไม่แทรกแซงกิจการภายในประเทศ

- กำหนดเป้าหมายแต่ละประเทศ

- แต่งตั้งผู้แทนกองทัพประจำ สหรัฐฯ และ สปจ.

- Not rely too much on one country. Cooperation under multilateral agreement is worth considering.

- ให้ความสนใจในบริบทด้านความมั่นคงของประเทศมหาอำนาจและมีแนวทางความร่วมมือด้านต่างประเทศตามบริบทของประเทศมหาอำนาจตามระยะเวลา

- สานสัมพันธ์ที่สามารถอธิบายหลักการและเหตุผลของการวางตัวเป็นกลางของไทยและการได้มาซึ่งผลประโยชน์ร่วมกันได้

- ไม่ซื้อยุทธโศปกรณ์แบบฟุ้งสัญญา

- ยังคงทำตัวเช่นไฟลุ่มเพื่อความปลอดภัยของประเทศต่อไป

- ควรเลือกให้น้ำหนักความร่วมมือกับ USA มากกว่า

- ควรยึดประโยชน์ของไทยเป็นหลักในแต่ละเรื่อง ในจังหวะและ Degree ที่เหมาะสมและบนพื้นฐานหลักการ/แนวคิดที่อธิบายได้ ไม่เป็นการสร้างความหวาดระแวงให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

- ยึดหลักความชอบธรรมสากล อยู่ข้างที่ถูกต้องในอนาคต

- ไม่ควรเดินทวนกระแสโลก คือควรโน้มรับความเป็นเสรีนิยม และส่งเสริมความมั่นคงกับ

US

- ในกรณีความขัดแย้งระดับต่ำ กองทัพ ยังสามารถที่จะเลือกการบาลานซ์ ความสัมพันธ์ได้ในกรณีนี้ในเรื่องของการเยือนของผู้บังคับบัญชาระดับสูง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างกองทัพการฝึกต่างๆ ควรให้น้ำหนักความสัมพันธ์ได้ โดยควรให้น้ำหนักใกล้เคียงกัน หรือปรับน้ำหนักตามสถานการณ์ และเหตุผลความจำเป็น ยึดถือผลประโยชน์ ของชาติ เหนือ ความเกรงใจ ในส่วนของการจัดหายุทธโศปกรณ์

นั้นควรลดการพึ่งพาจากทั้งสหรัฐฯ จีน และรัสเซีย ควรปรับไปพึ่งพาประเทศอื่นๆ เช่น ยุโรป ตุรกี อิสราเอล และอินเดียมากขึ้น ในกรณีความขัดแย้งระดับสูง อาจต้องปรับสมดุลความสัมพันธ์ ตามสถานการณ์ โดยยึดถือผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก (ซึ่งมักจะสัมพันธ์กับการเข้าข้างฝ่ายชนะ)

สรุปผลการวิจัย

๑. กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การที่ยุทธศาสตร์สหรัฐฯ กำหนดให้จีน และรัสเซียเป็นคู่แข่งทางยุทธศาสตร์กระทบต่อการดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์กับไทยมาก โดยการดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์ ในกิจกรรมการประชุม/สัมมนาของผู้บังคับบัญชาระดับสูง ระหว่างฝ่ายอำนาจ การเยือนระหว่างผู้บังคับบัญชาระดับสูง การฝึกซ้อมผสม การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ การแลกเปลี่ยนหลักสูตรการศึกษา การจัดหาและความร่วมมือด้านยุทธโศปกรณ์ กับกองทัพสหรัฐฯ ควรดำเนินการเพื่อ รักษาผลประโยชน์หลักแห่งชาติ เสริมสร้างความไว้วางใจ และเป็นการสมดุลความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจต่างๆ

๒. กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า กองทัพไทยควรดำเนินการประชุมสัมมนา การเยือนและการฝึกร่วมกับกลุ่มประเทศอาเซียนในลำดับแรก และกับประเทศมหาอำนาจในลำดับถัดไป โดยระหว่างสหรัฐฯ กับจีนและรัสเซีย มีความใกล้เคียงกัน โดยเห็นว่าควรดำเนินการกับประเทศสหรัฐฯ มากกว่าเล็กน้อย

๓. กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า กองทัพไทยควรดำเนินการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรการศึกษา และการจัดหาหรือร่วมมือด้านยุทธโศปกรณ์กับประเทศสหรัฐฯ มากที่สุด โดยเห็นว่าควรดำเนินการในมิติด้านเทคโนโลยี และความมั่นคงมากที่สุด และดำเนินกิจกรรมกับประเทศจีนและรัสเซีย และกลุ่มประเทศอาเซียนในลำดับถัดมา

๔. กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า กองทัพไทยควรดำเนินกิจกรรมในด้านสารสนเทศและไซเบอร์ ด้านอวกาศ ด้านยุทธโศปกรณ์ ด้านยุทธวิธีสงครามนอกแบบ ยุทธวิธีการรบตามแบบ และหลักนิยมในระดับที่ค่อนข้างมากหรือมากที่สุดตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าในลักษณะคำถามปลายเปิด โดยส่วนใหญ่มีมุมมองในการสร้างความร่วมมือหรือความสัมพันธ์อย่างมีความสมดุลระหว่างมหาอำนาจ โดยต้องเข้าใจความต้องการและวัตถุประสงค์ของชาติต่างๆ พิจารณาดำเนินกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก สร้างความสมดุลมีเป้าหมาย ยึดถือมาตรฐานสากล มีการดำเนินกิจกรรมในลักษณะพหุภาคี ปรับกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ และห้วงเวลา

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของสหรัฐฯ กับแนวทางดำเนินความร่วมมือ/ความสัมพันธ์กับกองทัพไทย” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางทหาร ยุทธศาสตร์ และนโยบายของกองทัพสหรัฐฯ และแนวทางการสนับสนุนงบประมาณทางทหารของสหรัฐฯ ที่มีต่อภูมิภาค และกองทัพไทย

๒. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินการความร่วมมือ และความสัมพันธ์ของกองทัพสหรัฐฯ กับกองทัพไทย

๓. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาความร่วมมือ ความสัมพันธ์ทางทหารของกองทัพไทย กับกองทัพสหรัฐฯ

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่หลากหลาย และรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหาร/อดีตผู้บริหาร ฝ่ายอำนวยการ และผู้ปฏิบัติ ที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับกิจกรรมความร่วมมือ/ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและกับกองทัพสหรัฐฯ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาข้อมูล ประกอบทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และใช้ผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์กำหนดแนวทางในการดำเนินความร่วมมือ/ความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพสหรัฐฯ

ถอดบทเรียนการจัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติของสหรัฐฯ

๑. บทเรียนการทบทวนยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศทุกสี่ปีฉบับ ค.ศ.๒๐๑๔ ของสหรัฐฯ ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของสหรัฐฯ มีวิวัฒนาการมาจากการจัดทำทบทวนยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศทุกสี่ปี (Quadrennial Defense Review) โดยจากบทเรียนในการให้ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดทำทบทวนการป้องกันประเทศทุกสี่ปีฉบับ ค.ศ.๒๐๑๐ ต่อคณะกรรมการบริหารการทหารวุฒิสภาสหรัฐฯ เมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ค.ศ.๒๐๑๓ มีการให้ข้อมูลที่เป็นข้อคิดที่สำคัญในการจัดทำทบทวนฉบับ ค.ศ.๒๐๑๔ ประกอบด้วย

๑.๑ การจัดทำทบทวนการป้องกันประเทศทุกสี่ปีเป็นกลไกของผู้นำทางทหาร เพื่อพิจารณายุทธศาสตร์ระยะยาว เพื่อให้กองทัพมีขีดความสามารถเพียงพอที่จะเผชิญกับภัยคุกคามในอนาคต โดยจากเดิมให้ความสำคัญต่อการสื่อสารทางยุทธศาสตร์กับประชาชน ในการจัดทำฉบับต่อไป

ควรลดความสำคัญดังกล่าวลง และเน้นที่การทำให้สภาองเกรสของสหรัฐฯ เห็นภาพอนาคตของกระทรวงกลาโหมในอีก ๒๐ ปี และกระทรวงกลาโหมจะปฏิบัติอย่างไรในทรัพยากรที่จำกัด

๑.๒ ความท้าทายในการจัดทำกรทบทวนการป้องกันประเทศทุกสี่ปี คือการทำยุทธศาสตร์ให้ครอบคลุมทุกเรื่องแต่ไม่หลงลึกหลีกเลี่ยงการทำให้ครอบคลุมทุกเรื่องแต่ทำได้เพียงผิวเผิน (a Mile Wide and an Inch Deep) ดังนั้นจึงไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะลงทุนในเทคโนโลยีอนาคต (Generation-After-Next Technology) ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญต่อสหรัฐฯ

๑.๓ การมองอนาคต ๒๐ ปี แบบไม่มีข้อจำกัด จะเป็นการมองแบบเพื่อฝัน แต่ก็ไม่ควรมองแค่การวางแผนงบประมาณระยะสั้น การทบทวนในครั้งต่อไปควรจะกำหนดขนาดและโครงสร้างกำลังที่ต้องการในอีก ๒๐ ปี และโครงสร้างทางเลือก ในสถานะที่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ

๑.๔ ยุทธศาสตร์คือการพัฒนาทางเลือกที่เชื่อมโยงกับภัยคุกคามต่างๆ โดยเฉพาะ เป็นการจับคู่ระหว่างความมุ่งประสงค์กับขีดความสามารถที่จะต้องพิจารณาให้สมดุลกัน โดยในด้านการป้องกันประเทศไม่สามารถ ทำมากด้วยทรัพยากรที่น้อย (Do More With Less) ซึ่งการทบทวนการป้องกันประเทศทุกสี่ปีฉบับ ค.ศ.๒๐๑๔ จะเป็นการจัดทำหลังจากเอกสาร 2012 Strategic Guidance ที่ได้กำหนดให้หลีกเลี่ยงการมีขีดความสามารถที่ต้องเผชิญกับสงครามสองสมรภูมิในเวลาเดียวกัน จากข้อจำกัดด้านงบประมาณ การจัดทำกรทบทวนฯ ฉบับใหม่จึงเหมือนกับการจัดทำภายใต้งบประมาณด้านป้องกันประเทศที่ได้ถูกตัดลงไปแล้ว

๑.๕ การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาให้ถูก โดยจะต้องพิจารณาว่าอะไรคือความท้าทายที่สำคัญ และจะทำอย่างไรที่จะให้ความสำคัญกับความท้าทายดังกล่าว แล้วจึงจัดทำโครงการและใช้ทรัพยากรของกระทรวงไปในแนวทางนั้น คือ การทำให้ผลประโยชน์ ภัยคุกคาม และทรัพยากรมุ่งไปในทิศทางเดียวกัน และควรจัดทำในรูปแบบมีชั้นความลับ

๑.๖ จากการที่ไม่สามารถคาดการณ์อนาคตได้อย่างถูกต้อง จึงมีความเสี่ยงหากพยายามที่จะคาดการณ์ไกลเกินไป และจะทำให้ต้องเสียขีดความสามารถที่มีอยู่เพื่อการพัฒนาสู่อนาคต

๒. การปรับทบทวนการป้องกันประเทศทุกสี่ปีเป็นยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติ (National Defense Strategy) การจัดทำยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติ มีการทบทวนการป้องกันประเทศทุกสี่ปีเป็นองค์ประกอบสำคัญได้ถูกวิจารณ์อย่างมากในเรื่อง การไม่กำหนดความเร่งด่วนที่ชัดเจน ข้อเสนอแนะที่เกิดจากความเห็นชอบร่วมกันทำให้มีเฉพาะข้อเสนอจากความเห็นร่วมขาดการตัดสินใจอย่างตรงไปตรงมา เพราะเกรงว่าจะขัดกับกลุ่มผลประโยชน์ มีความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายกับทรัพยากรน้อย ตอบสนองต่อสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนไปได้ช้า และเกิดงานมากเกินไปสำหรับเจ้าหน้าที่ ทำให้กฎหมาย National Defense Authorization Act FY2017 มีการเปลี่ยนแปลงเอกสารที่เกี่ยวข้อง และขั้นตอนในการจัดทำกรทบทวนการป้องกันประเทศทุกสี่ปีที่สำคัญใน ๓ กลุ่มประกอบด้วย

๒.๑ ความมีเอกภาพ การจัดทำยุทธศาสตร์ด้วยเสียงเดียว มากกว่าเป็นผลจากความเห็นร่วมกันของคณะกรรมการ

๒.๒ ความง่าย โดยการเน้นที่ประเด็นหลักและหลีกเลี่ยงหลายๆ ประเด็นจากประเด็นรอง

๒.๓ การกำหนดชั้นความลับ เพื่อให้เกิดการหารือในทางลับเกี่ยวกับสิ่งที่จะต้องเสียไปกับการได้มา และในประเด็นความเร่งด่วน เพื่อป้องกันผลสะท้อนจากกลุ่มผลประโยชน์ที่ได้รับผลกระทบ

การทบทวนการป้องกันประเทศทุกสี่ปีมีการปรับขึ้นตอนมาอย่างต่อเนื่อง โดยจาก National Defense Authorization Act of FY 2017 เป็นปีที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด โดยถูกปรับเปลี่ยนให้เป็นยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ (National Defense Strategy) โดยเริ่มจากการเปลี่ยนในกฎหมาย National Defense Authorization Act FY2015 ที่เปลี่ยนชื่อเป็น Defense Strategy Review และมีการเปลี่ยนให้พิจารณาเป็น ๓ ห้วงเวลา ประกอบด้วย ระยะใกล้ (๕ ปี) ระยะกลาง (๑๐-๑๕ ปี) และระยะยาว (๒๐ ปี) รวมทั้งมีการลดหัวข้อลงเหลือ (๑) ภารกิจเร่งด่วนของกระทรวงกลาโหมและสมมุติฐานและแผนการใช้และโครงสร้างกำลังตามสถานการณ์ (๒) สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ รวมถึงภัยคุกคามที่สำคัญต่อความมั่นคงของชาติ พันธมิตรไม่ว่าจะเป็นจากรัฐ ไม่ใช่รัฐ รวมถึงยุทธศาสตร์ที่กระทรวงฯ จะใช้ในการต่อสู้กับภัยคุกคามดังกล่าว (๓) กรอบยุทธศาสตร์ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเสนอแนะว่าจะกำหนดความเร่งด่วนอย่างไรในการเผชิญกับภัยคุกคามตามสภาวะแวดล้อม (๔) บทบาทและภารกิจของกองทัพ ในการปฏิบัติตามภารกิจ บทบาทและขีดความสามารถที่หน่วยงานอื่นๆ สามารถสนับสนุนได้ และจากพันธมิตรและหุ้นส่วน (๕) ขนาดและการจัดกำลัง รวมถึงการวางกำลัง ขีดความสามารถทางทหาร ความพร้อมรบ โครงสร้างพื้นฐาน โครงสร้างการจัด กำลังพล เทคโนโลยีและนวัตกรรม และองค์ประกอบอื่นๆ ที่จำเป็น (๖) การลงทุนที่สำคัญในขีดความสามารถทางทหาร โครงสร้างกำลัง ความพร้อมรบ การวางกำลัง และการพัฒนาเทคโนโลยีซึ่งกระทรวงจะดำเนินการในห้วง ๕ ปี

คุณลักษณะที่สำคัญของการทบทวนการป้องกันประเทศทุกสี่ปีได้เปลี่ยนไป โดยการจัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติ เป็นคำแนะนำจากรัฐมนตรีฯ ต่อกระทรวงฯ โดยไม่มีความมุ่งหมายเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะ และเอกสารดังกล่าวได้กำหนดให้เป็นเอกสาร ลับ แต่มีการจัดทำสรุปในแบบที่ไม่มีชั้นความลับ รวมทั้งยกเลิกการกำหนดให้ผู้บัญชาการทหารสูงสุดจัดทำผนวกประกอบการทบทวนการป้องกันประเทศทุกสี่ปี โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมขอคำปรึกษาและการสนับสนุนทางทหารแทน เพื่อป้องกันความเห็นที่แตกต่างกันระหว่างฝ่ายพลเรือนและทหารบกเรือในการทำ

จากวิวัฒนาการในการจัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของสหรัฐฯ การศึกษายุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติ ที่ถ่ายทอดมาจาก ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติ จนถึง การถ่ายทอดสู่การจัดสรรงบประมาณจึงมีความสำคัญในการศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางในความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพสหรัฐฯ

สรุป

ความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทย และกองทัพสหรัฐฯ มีพื้นฐานจากการที่มีผลประโยชน์ของชาติที่สอดคล้องกันโดยเป็นการป้องกันการแพร่ขยายของลัทธิคอมมิวนิสต์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยรัฐบาลสหรัฐฯ และกองทัพสหรัฐฯ ได้ให้ความช่วยเหลือกับกองทัพไทยในการพัฒนากองทัพในด้านต่างๆ ให้มีความทันสมัยและเข้มแข็ง ในขณะที่เดียวกันกองทัพไทยได้แสดงจุดยืน

ที่สอดคล้องกับสหรัฐฯ ในหลายกรณี โดยได้ส่งกำลังทหารเข้าร่วมทำการรบในสงครามเกาหลี สงครามเวียดนาม สงครามในอิรัก เป็นต้น

สหรัฐฯ ได้จัดทำยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

๑. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ พ.ศ.๒๕๖๕ (National Security Strategy 2022)

๒. ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติของสหรัฐฯ พ.ศ.๒๕๖๕ (National Defense Strategy 2022)

สำหรับยุทธศาสตร์การทหารแห่งชาติ (National Military Strategy) ฉบับใหม่ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ พ.ศ.๒๕๖๕ ยังไม่มีการเผยแพร่

ปัจจุบันยุทธศาสตร์สหรัฐฯ ได้กำหนดการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจเป็นความท้าทาย โดยสหรัฐฯ มองว่าจีนและรัสเซียเป็นคู่แข่งทางยุทธศาสตร์ โดยรัสเซียเป็นภัยคุกคามทันทีต่อระบบเสรีและเปิดกว้างของนานาประเทศ โดยเฉพาะจากการทำสงครามในยูเครน ส่วนจีนเป็นคู่แข่งที่มีความตั้งมั่นในการเปลี่ยนระเบียบโลก โดยใช้พลังอำนาจทั้งทางเศรษฐกิจ การทูต การทหาร และเทคโนโลยี เพื่อให้ได้ตามเป้าหมาย โดยสหรัฐฯ จะทำการพัฒนากองทัพให้เข้มแข็ง และทันสมัย ใช้การป้องกันแบบผสมผสานไม่เพียงแต่กำลังรบตามแบบ หรือกำลังนิวเคลียร์ ให้ความเร่งด่วนในการรักษาความได้เปรียบกับการแข่งขันทางยุทธศาสตร์ระหว่างมหาอำนาจ

ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติของสหรัฐฯ พ.ศ.๒๕๖๕ ได้กำหนดวิธีการในการดำเนินการประกอบด้วย การป้องกันแบบองค์รวม การเตรียมความพร้อมสำหรับการปฏิบัติการ และการใช้กำลังที่มีให้มีความได้เปรียบ โดยการเดินหน้ายุทธศาสตร์สหรัฐฯ ต่อจีน สหรัฐฯ ให้ความสำคัญต่อความร่วมมือกับเครือข่ายพันธมิตรและหุ้นส่วนที่มีเป้าหมายร่วมกัน โดยปกป้องเงินจากกรณีอำนาจครอบงำภูมิภาคที่สำคัญ และยับยั้งเงินในการคิดรุกรานเป็นเครื่องมือในการมุ่งสู่เป้าหมาย ความขัดแย้งกับจีนเป็นสิ่งที่ไม่ดีสำหรับสหรัฐฯ หลีกเลี่ยงไม่ได้และไม่ต้องการ สหรัฐฯ จึงให้ความเร่งด่วนในการใช้ทุกภาคส่วนของหน่วยงานสหรัฐฯ ในการเผชิญหน้ากับจีน

กองทัพไทยมีความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ มาเป็นระยะเวลาช้านาน มีการสร้างกลไกในการสนับสนุนความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น โดยกิจกรรมความร่วมมือมีทุกระดับ ครอบคลุมแนวทางในการพัฒนากองทัพไทยในทุกด้าน ตั้งแต่ยุทธโธปกรณ์ การฝึกศึกษา การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ หลักนิยม ยุทธวิธี โดยจากสภาวะแวดล้อมด้านยุทธศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้กองทัพไทยต้องมีแนวทางในการดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่พัฒนาเปลี่ยนแปลงให้รอบด้าน เพื่อผลประโยชน์ของกองทัพไทย

ผลการวิจัยที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๑ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางทหารยุทธศาสตร์ และนโยบายของกองทัพสหรัฐฯ และแนวทางการสนับสนุนงบประมาณทางทหารของสหรัฐฯ ที่มีต่อภูมิภาค และกองทัพไทย สรุปได้ดังนี้

กองทัพสหรัฐฯ กำหนดยุทธศาสตร์โดยให้ความสำคัญต่อการเอาชนะจีน และควบคุมรัสเซีย โดยการร่วมมือกับพันธมิตรและหุ้นส่วนที่มีเป้าหมายเหมือนกัน ป้องกันไม่ให้จีนครอบงำภูมิภาคที่สำคัญ โดยใช้ศักยภาพและกลไกต่างๆ ของภาครัฐในทุกมิติ เพื่อพัฒนาวิธีการในการปฏิสัมพันธ์ในลักษณะที่สอดคล้องกับผลประโยชน์และคุณค่าของสหรัฐฯ โดยพัฒนากองทัพและเทคโนโลยีให้ทันสมัย เน้นการพัฒนาขีดความสามารถให้ปฏิบัติการได้ในทุกมิติ มีความพร้อมในการปฏิบัติการ ซึ่งการแข่งขันในการพัฒนาเทคโนโลยีทางทหารที่ทันสมัย และการมองจีนและรัสเซียเป็นคู่แข่งทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญ

การแข่งขันทางยุทธศาสตร์กับจีน สหรัฐฯ ให้ความสำคัญต่อการสร้างเครือข่ายพันธมิตรที่เข้มแข็ง ที่มองผลประโยชน์แห่งชาติเหมือนสหรัฐฯ ให้ความสำคัญกับประชาธิปไตยและความมั่งคั่งของประเทศตะวันตก สนับสนุนแนวคิด โลกที่มีเสรีภาพ เปิดกว้าง มั่นคง ปลอดภัย เคารพกฎและกติการะหว่างประเทศ นอกจากนี้ **สหรัฐฯ ให้ความสำคัญต่อภูมิภาคอินโดแปซิฟิก** มีการปรับความสำคัญในการวางกำลังมาสู่ภูมิภาคอินโดแปซิฟิกมากขึ้น สนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศต่างๆ ในภูมิภาค มีการสนับสนุนงบประมาณในโครงการ Pacific Deterrence Initiative และ Maritime Security Initiative ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับอาเซียน และพยายามผลักดันให้เป็นดินแดนที่เสรีและเปิดกว้าง ช่วยให้เห็นต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะเศรษฐกิจดิจิทัล สนับสนุนการมีมาตรฐานทางเทคโนโลยีร่วมกัน สร้างกรอบความรับผิดชอบในมิติไซเบอร์ โดยกับประเทศไทยในฐานะประเทศพันธมิตร สหรัฐฯ ยังคงสร้างเครือข่าย ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง และยืนยันการเป็นพันธมิตรที่ดี โดยสนับสนุนการทำให้กองทัพมีความทันสมัย

แนวโน้มการแข่งขันทางยุทธศาสตร์ระหว่างสหรัฐฯ กับ จีน และรัสเซีย จะทำให้เกิดการแบ่งกลุ่มพันธมิตร มีการแบ่งกลุ่มการพัฒนาเทคโนโลยีร่วมกัน มีการแบ่งห่วงโซ่การผลิต โดยเฉพาะในด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัลและสารสนเทศ มีมาตรการและกำหนดมาตรฐาน เช่น มาตรฐานทางสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ฯลฯ เพื่อกีดกันกลุ่มพันธมิตรฝ่ายตรงข้าม มีการพึ่งพิงด้านการค้าการลงทุนภายในกลุ่มมากขึ้น ประเด็นความขัดแย้งที่มีอยู่ จะมีความรุนแรงมากขึ้น ได้แก่ ความขัดแย้งในกรณีไต้หวัน การแบ่งอาณาเขตทางทะเล การกีดกันทางการค้า เป็นต้น

ผลการวิจัยที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๒ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินการความร่วมมือ และความสัมพันธ์ของกองทัพสหรัฐฯ กับกองทัพไทย สรุปได้ดังนี้

การกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์อย่างมี **ดุลยภาพ**ระหว่างมหาอำนาจของไทย โดยให้พิจารณาแนวทางการดำเนินการในลักษณะเป็นประเด็นไป ไม่มีความชัดเจนในการปฏิบัติ และทำให้มีความยากในการบูรณาการภาพรวม รวมถึงการถ่ายทอดจากยุทธศาสตร์ ไปสู่นโยบายและการปฏิบัติ

สหรัฐฯ ใช้พลังอำนาจในทุกมิติกดดันในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ และค่านิยมของสหรัฐฯ โดยนโยบายต่างๆ ของสหรัฐมีความเชื่อมโยงกันสูงในทุกมิติ ซึ่งการดำเนินนโยบายทางด้านความมั่นคงจะอ้างอิงนโยบายทางการเมือง เช่น ในช่วงรัฐบาลทหารของไทย สหรัฐตัดความร่วมมือทางการทหาร รวมทั้งลดระดับความสัมพันธ์ทางการทหารกับไทย เป็นต้น

สหรัฐฯ กำหนดยุทธศาสตร์ในการผลักดันการสร้างกลุ่มประเทศพันธมิตร และหุ้นส่วนที่มีมุมมองหรือจุดยืนเดียวกับสหรัฐฯ เช่น เรื่องประชาธิปไตย เศรษฐกิจระเบียบสากล ส่งเสริมเสรีภาพ และการเปิดกว้าง

การดำเนินยุทธศาสตร์ของสหรัฐฯ โดยมีมุมมองว่าจีนและรัสเซียเป็นคู่แข่งทางยุทธศาสตร์ ทำให้กิจกรรมต่างๆ ที่สหรัฐฯ ดำเนินการกับประเทศในกลุ่มอาเซียน และประเทศในภูมิภาคถูกเพ่งเล็ง และถูกมองว่าเป็นการดำเนินการเพื่อทำให้เกิดการแข่งขันทางทหาร และเพิ่มความตึงเครียดในภูมิภาคให้สูงขึ้น โดยการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อาจถูกมองว่ามีความโน้มเอียงกับฝ่ายสหรัฐฯ และเป็นการกีดกันอีกฝ่าย ซึ่งกดดันต่อประเทศในภูมิภาคอาเซียนรวมถึงไทย ในการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือกับจีน รัสเซีย และสหรัฐฯ

แนวโน้มในระยะสั้น สหรัฐฯ จะมองว่าไทยถึงแม้จะเป็นประเทศพันธมิตรกับสหรัฐฯ มาช้านาน แต่ไม่สามารถสนับสนุนการดำเนินตามยุทธศาสตร์ในการแข่งขันกับจีนอย่างเต็มที่ได้ ทำให้สหรัฐฯ มีแนวโน้มที่จะหาประเทศหุ้นส่วนใหม่ๆ ในภูมิภาคมาทดแทน

ผลการวิจัยที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๓ เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาความร่วมมือ ความสัมพันธ์ทางทหารของกองทัพไทย กับกองทัพสหรัฐฯ สรุปได้ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ของสหรัฐฯ ในการมองว่าในปัจจุบันเป็นห้วงของการแข่งขันของมหาอำนาจ โดยมีจีนและรัสเซียเป็นคู่แข่งทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญ มีผลกระทบต่อการดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยและกองทัพสหรัฐฯ โดยการที่กองทัพไทยมีนโยบายในการดำเนินความร่วมมือหรือความสัมพันธ์กับอย่างมีดุลยภาพ ทำให้ความเข้าใจในความต้องการ และวัตถุประสงค์ของสหรัฐฯ เพื่อพิจารณาและบูรณาการแนวทางในการดำเนินความร่วมมือร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการพัฒนากองทัพไทย และปรับกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ และห้วงเวลาที่มีความสำคัญ ตามพลวัตรที่เปลี่ยนไป

๒. การมีจุดยืนสนับสนุนการเคารพกฎ กติกา มาตรฐานสากล โดยดำรงไว้ซึ่งเสรีภาพ และเปิดกว้าง ส่งเสริมความร่วมมือในการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ภัยพิบัติ โรคระบาด ฯลฯ และความชัดเจนที่สามารถชี้แจงในประเด็นต่างๆ ในเวทีระหว่างประเทศได้

๓. การประชุม/สัมมนาของผู้บังคับบัญชาระดับสูง ระหว่างฝ่ายอำนวยการ การเยือนระหว่างผู้บังคับบัญชาระดับสูง ควรดำเนินการอย่างมีดุลยภาพ โดยให้ความสำคัญเร่งด่วนกับกลุ่มประเทศอาเซียน แล้วจึงเป็นประเทศมหาอำนาจอย่างสมดุล

๔. กองทัพไทยควรใช้ประโยชน์จากการที่สหรัฐฯ กำหนดยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการสร้างเครือข่าย โดยส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียนให้เข้มแข็ง รวมทั้งผลักดันกองทัพไทยให้มีบทบาทนำในการดำเนินการได้

๕. การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ การแลกเปลี่ยนหลักสูตรการศึกษา การจัดหา และความร่วมมือด้านยุทธโศปกรณ์ กองทัพไทยควรดำเนินกิจกรรมกับกองทัพสหรัฐฯ เพื่อรักษาผลประโยชน์หลักแห่งชาติ เสริมสร้างความไว้วางใจ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศ

มหาอำนาจต่างๆ โดยการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตรการศึกษา และการจัดหาหรือร่วมมือด้าน ยุทธโศปกรณ์กับประเทศสหรัฐฯฯ ควรเน้นดำเนินการในมิติด้านเทคโนโลยี และความมั่นคง

๖. กองทัพไทยควรดำเนินกิจกรรมกับกองทัพสหรัฐฯฯ ในด้านสารสนเทศและไซเบอร์ ด้านอวกาศ ด้านยุทธโศปกรณ์ ด้านยุทธวิธีสงครามนอกแบบ ยุทธวิธีการรบตามแบบ และ หลักนิยม **ข้อเสนอแนะ**

จากการศึกษาเรื่อง “ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติของสหรัฐฯฯ กับแนวทางการ พัฒนากองทัพไทย” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑.๑ จัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ ของ ประเทศไทย โดยใช้แนวคิดในการถ่วงดุลอำนาจ และส่งเสริมความร่วมมือกับพันธมิตร โดยเน้นแนวทาง ในการป้องกันปัญหาความขัดแย้ง สร้างความร่วมมือในกรอบที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกัน โดยจัดทำ ยุทธศาสตร์ของหน่วยงานในระดับต่างๆ บูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศึกษาวิเคราะห์ ความท้าทาย แนวโน้ม กำหนดเป้าหมาย พัฒนารูปแบบที่เหมาะสม โดยผ่านการพิจารณาตัดสินใจของฝ่าย บริหาร และมีวงรอบการจัดทำและการทบทวนที่เหมาะสม

๑.๒ จัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมการศึกษาพัฒนากำลังพลของหน่วยงานต่างๆ ในด้าน ยุทธศาสตร์ ให้สามารถจัดทำยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน และศึกษา ส่งเสริมความเข้าใจกลไกการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ถ่ายทอดลงมาในระดับต่างๆ

๑.๓ การพิจารณาสนับสนุนงบประมาณตามวงรอบ ให้เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ที่ กำหนด โดยฝ่ายบริหารสามารถปรับเปลี่ยนแผนงานตามยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมกับห้วงเวลาและ สถานการณ์

๒. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๒.๑ ผลการวิจัยแสดงการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ของสหรัฐฯฯ ตั้งแต่ระดับประเทศถ่ายทอด สู่ระดับกระทรวง และระดับกองทัพ แสดงการถ่ายทอดแนวทางดำเนินการจากระดับชาติสู่ระดับภูมิภาค ซึ่งการวิจัยได้แสดงยุทธศาสตร์ของประเทศไทยในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ โดย การวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า แนวทางการดำเนินกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม ควรมีวัตถุประสงค์ และการให้ น้ำหนัก และความสำคัญของการดำเนินกิจกรรม กับประเทศต่างๆ ที่จะต้องมีน้ำหนักและความสำคัญที่ แตกต่างกัน โดยมีการรักษาดุลยภาพในภาพรวม โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๒.๑.๑ การเยือน การประชุมหารือ สัมมนา ผู้บริหารระดับสูง และฝ่ายอำนวยการ ควรมีแนวทางการชี้แจง จุดยืนที่สำคัญในประเด็นที่เป็นปัญหาตั้งแต่ระดับโลก จนถึงประเด็นที่เกี่ยวข้อง ในภูมิภาค เช่น ปัญหาความขัดแย้งในยูเครน ปัญหาการก่อการร้ายสากล ปัญหาความขัดแย้งในทะเลจีน ใต้ ปัญหาไต้หวัน แนวทางและบทบาทของกองทัพไทยในภูมิภาค แนวทางในการพัฒนาความร่วมมือและ ความสัมพันธ์กับอาเซียน และประเทศมหาอำนาจ

๒.๑.๒ การจัดหายุทธโศปกรณ์ และการพัฒนาเทคโนโลยี ถือเป็นประเด็นที่มีความสำคัญ ซึ่งจะต้องพิจารณาให้รอบคอบ โดยเฉพาะการจัดหายุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัย ซึ่งประเทศมหาอำนาจมีการวิจัยและพัฒนาไปมากแล้ว ซึ่งจะเชื่อมโยงไปถึงประเทศต่างๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือมีการวิจัยพัฒนา ร่วม โดยจะแบ่งค่ายเป็น ยุทธโศปกรณ์ของค่ายตะวันตก หรือค่ายตะวันออก เนื่องจากเมื่อมีการจัดหายุทธโศปกรณ์มาแล้ว จะมีกิจกรรมที่ต่อเนื่องทั้งในเรื่องการฝึกศึกษาหลักนิยม การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น

๒.๑.๓ สหรัฐฯ มีการพัฒนาเทคโนโลยีที่รวดเร็ว มียุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมการพัฒนาให้มีความล้ำหน้าประเทศต่างๆ โดยเฉพาะยุทธโศปกรณ์หลักที่มีความสำคัญในมิติต่างๆ ทั้งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ อวกาศ และไซเบอร์ มีการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเครือข่ายสารสนเทศทางทหาร (5G) ทำให้การพึ่งพิงยุทธโศปกรณ์และเทคโนโลยีทางทหารของสหรัฐฯ จะมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างประเทศของกองทัพสหรัฐฯ

๒.๑.๔ กองทัพสหรัฐฯ เป็นประเทศที่แสดงจุดยืนและท่าทีในเวทีระหว่างประเทศที่เปิดเผย ชัดเจน โดยมีการเผยแพร่ยุทธศาสตร์ตั้งแต่ระดับประเทศ กลาโหม และกองทัพ มีการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ดังกล่าวตั้งแต่ระดับผู้บริหารระดับสูง ฝ่ายอำนวยการจนถึงผู้ปฏิบัติ รวมทั้งมีสถาบันนโยบายศึกษา (Think Tank) ที่ศึกษานโยบาย แนวทาง แนวโน้มของสถานการณ์ที่มีความสำคัญและผลกระทบจากสถานการณ์โลก ภูมิภาค และของประเทศ

๒.๑.๕ กิจกรรมทางทหารที่กองทัพไทยดำเนินการอยู่ โดยเฉพาะการฝึกศึกษา กองทัพไทยควรดำเนินการให้ได้ประโยชน์สูงสุดในการพัฒนา หลักนิยม และกำลังพล โดยกองทัพสหรัฐฯ ถือเป็นกองทัพที่มีประสบการณ์ในการรบที่หลากหลาย กองทัพไทยสามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ และการพัฒนาด้านยุทธการและยุทธวิธีของกองทัพสหรัฐฯ ในระหว่างการฝึกร่วมผสม ซึ่งจะช่วยเสริมประสบการณ์ให้กับกองทัพไทยในการใช้กำลังขนาดใหญ่ สำหรับการศึกษาควรมีแนวทางในการส่งกำลังพลที่กองทัพไทยสามารถใช้ประโยชน์จากการไปเข้ารับศึกษา มาใช้ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ทั้งในการทำงาน และการศึกษาได้

๒.๑.๖ ในการพัฒนาและเรียนรู้จากต่างประเทศ กองทัพไทยควรพัฒนา กำลังพลให้มีขีดความสามารถทางภาษาในทุกระดับ ให้เพียงพอในการสื่อสารที่จะช่วยให้สามารถค้นคว้า และเรียนรู้ประสบการณ์ และนำมาใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น

๒.๑.๗ การสร้างความเข้าใจในการจัดทำยุทธศาสตร์ในแต่ละระดับมีความสำคัญ รวมทั้งการถ่ายทอดยุทธศาสตร์จากระดับบนลงล่างไปสู่การปฏิบัติ จะทำให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒.๒ กำหนดให้มีการบูรณาการการศึกษาข้อมูลประเทศ กลุ่มประเทศต่างๆ ศึกษา มาตรฐานสากลในประเด็นต่างๆ และมีการกำหนดจุดยืนของไทยในประเด็นที่สำคัญ โดยมีการติดตาม ประเด็นอ่อนไหว เพื่อพิจารณาแนวทางและท่าทีของไทยต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๓. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๑ การวิจัยต่อไปสามารถดำเนินการวิจัย ที่ศึกษารายละเอียดการดำเนินกิจกรรมในรายกิจกรรมที่ควรมีการกำหนดน้ำหนักและแนวทางที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนากองทัพไทย และรักษาคุณภาพในภาพรวม

๓.๒ ทำการศึกษายุทธศาสตร์ของประเทศมหาอำนาจต่างๆ การศึกษาความร่วมมือในภูมิภาคต่างๆ ที่ไทยสามารถเข้าไปมีบทบาทเป็นส่วนร่วมได้

๓.๓ จากผลกระทบต่อการดำเนินยุทธศาสตร์ของมหาอำนาจในภูมิภาค ประเทศในอาเซียนควรดำเนินกิจกรรมในภาพรวมอย่างไร เพื่อรักษาเสถียรภาพและคุณภาพในภูมิภาค และแนวทางดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในภูมิภาค

การดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพไทยและกองทัพสหรัฐฯ จะต้องมีการปรับแนวทางการดำเนินการให้สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน โดยการกำหนดแนวทางจะต้องพิจารณายุทธศาสตร์ของสหรัฐฯ ในแต่ละระดับ ตั้งแต่ความท้าทาย ผลประโยชน์ เป้าหมาย วิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ โดยจะต้องพิจารณามุมมองของกองทัพสหรัฐฯ ต่อสถานการณ์ต่างๆ ของโลก ภูมิภาค และต่อประเทศไทย โดยกองทัพไทยจะต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายที่สามารถถ่ายทอดให้กำลังพลมีความเข้าใจในทุกระดับ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ โดยมีการกำหนดแนวทางในแต่ละประเด็น และมีการบูรณาการในภาพรวม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กองบัญชาการกองทัพไทย. ยุทธศาสตร์ แห่งปัญญา

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

ธนกร ทรศนนท์, พลอากาศตรี “แนวทางการดำเนินความสัมพันธ์ในกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงของไทยต่อยุทธศาสตร์ความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๖๐.

ไพฑูรย์ ชีชนะ, พลเรือตรี “การแข่งขันอิทธิพลระหว่างจีนและสหรัฐฯ ในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก” เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๖๐.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ. “พล.ร.อ. จอห์น อากีลีโน ผู้บัญชาการกองบัญชาการภาคพื้นอินโดแปซิฟิกของสหรัฐฯ จะเดินทางเยือนไทย ๗ - ๙ มิ.ย. นี้”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://th.usembassy.gov/th/admiral-john-aquilino-commander-u-s-indo-pacific-command-to-visit-thailand-june-7-9-2022-th/>, ๒๕๖๕.

กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ. “ไทย-สหรัฐฯ ร่วมการฝึกการดำน้ำประจำปี ๒๕๖๕ เพื่อยกระดับความร่วมมือทางทะเล”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://th.usembassy.gov/th/expanding-maritime-partnership-thailand-u-s-2022-carat-exercise-th/>, ๒๕๖๕.

กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2022/03/04-Volume-I-Section-III-Part-III-II-East-Asia-and-Pacific.pdf>

กระทรวงการต่างประเทศไทย. “รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การต่างประเทศสหรัฐฯ เน้นย้ำความเป็นพันธมิตรและความสัมพันธ์ทางยุทธศาสตร์ไทย – สหรัฐฯ ในระหว่างการเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.mfa.go.th/th/content/sec-blinken-july22?cate=5d5bcb4e15e39c306000683b>. ๒๕๖๕.

กระทรวงการต่างประเทศไทย. “องค์กรสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.mfa.go.th/th/content/5d5bcc2715e39c306000a364?cate=5d5bcb4e15e39c3060006872>., ๒๕๖๕.

- กองทัพบกสหรัฐอเมริกา. “Tropic Lightning joins Hanuman Guardian in Thailand”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.army.mil/article/254288/>, ๒๕๖๕.
- กองทัพอากาศไทย. “พิธีเปิดการฝึกผสม COPE TIGER 2023”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.rtaf.mi.th/th/RTAFNews/Pages/A20221216-2.aspx>, ๒๕๖๕.
- กองบัญชาการกองทัพไทย. “พิธีเปิดการฝึกคอบร้าโกลด์ 2023”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.rtaf.mi.th/index.php/th/2016-06-23-07-14-56/2018-07-20-08-11-15/2018-07-20-04-15-10/7124-2023>, ๒๕๖๖.
- กองบัญชาการกองทัพไทย. “นโยบายผู้บัญชาการทหารสูงสุด ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : https://www.rtaf.mi.th/pdf/plan_comander_66_compressed.pdf, ๒๕๖๖
- เชวง ยังเจริญ, พลเอก. “ประวัติการรบของไทยในสงครามเกาหลี”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.so02.tci-thaijo.org/index.php/easttu/article/view/51317>.
- สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงวอชิงตัน. “190th Anniversary of Thailand-U.S. Diplomatic Relations”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://thaiembdc.org/th/ประวัติ>.
- อภิขญา พรรณศรี “ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.roiet.mcu.ac.th/ebook/?p=238>, ๒๕๖๑.
- กองบัญชาการกองทัพไทย. “แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ ๕ ปี (๖๖-๗๐)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.rtaf.mi.th/index.php/th/2016-06-23-07-14-52/2016-06-23-07-36-47/6244-2022-11-21-05-51-43>, ๒๕๖๕.

ภาษาอังกฤษ

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- Bureau of Political-Military Affairs. “U.S. Security Cooperation With Thailand”. (Online). Available : <https://www.state.gov/u-s-security-cooperation-with-thailand/>. 2565.
- U.S. Indo-Pacific Command. “Readout of Secretary of Defense Lloyd J. Austin III Meeting With Thailand Prime Minister and Minister of Defence Prayut Chan-ochacha”. (Online). Available : <https://www.pacom.mil/Media/News/News-Article-View/Article/3061531/readout-of-secretary-of-defense-lloyd-j-austin-iii-meeting-with-thailand-prime/>, 2565.
- Acquisition and Cross-Servicing Agreement between the Government of the United States of America and the Government of the Kingdom of Thailand (Online). Available : <https://www.2001-2009.state.gov/documents/organization/96734.pdf>

- Agreement Respecting military Assistance Between the Government of the United States of America and the Government of Thailand (Online). Available : <https://www.books.google.co.th/books?id=VY1NAQAAMAAJ&pg=PA2675&lpg=PA2675&dq=LAW+Agreement+Respecting+Military+Assistance+between+the+Government+of+Thailand+and+the+Government+of+the+United+States+of+America>
- Annual Threat Assessment of the U.S. Intelligence Community, Office of the Director of National Intelligence, February 2022 (Online). Available : <https://www.dni.gov/files/ODNI/documents/assessments/ATA-2022-Unclassified-Report.pdf>
- Cold War, The American Yawp Reader (Online). Available : <https://www.americanyawp.com/reader/25-the-cold-war/nsc-68-1950/>
- Department of Defense Budget Fiscal Year 2023, Office of the Under Secretary of Defense (Comptroller) April 2022
- Indo-Pacific Strategy of the United States February 2022. “White House, Washington D.C.” (Online). Available : <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2022/02/U.S.-Indo-Pacific-Strategy.pdf>
- Kavi Chongkittavorn “The Thailand-U.S. Defense Alliance in U.S.-Indo-Pacific strategy” East-West Center (Online). Available : https://www.eastwestcenter.org/sites/default/files/private/ewc_api-n137_final.pdf
- Lloyd J. Austin III., “The Department of Defense Budget Posture in Review of the Defense Authorization Request for Fiscal Year 2023 and the Future Years Defense Program”. (Online). Available : <https://www.armed-services.senate.gov/imo/media/doc/20220405%20%20FY23%20Secretary%20of%20Defense%20Written%20Posture%20Statement%20-%20SASC.pdf>, 2565.
- Nation Defense Security Strategy of the United States of America. “Department of Defense, Washington D.C.” (Online). Available : <https://media.defense.gov/2022/Oct/27/2003103845/-1/-1/1/2022-NATIONAL-DEFENSE-STRATEGY-NPR-MDR.PDF>
- National Security Strategy December 2022. “White House, Washington D.C.”. (Online). Available : <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2022/10/Biden-Harris-Administrations-National-Security-Strategy-10.2022.pdf>
- National Security Strategy February 2015. “White House, Washington D.C.” (Online). Available : https://www.obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy_2.pdf

National Security Strategy of the United States of America December 2017. “White House, Washington D.C.” (Online). Available : <https://trumpwhitehouse.archives.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>

R. Sean Randolph, The United States and Thailand (Institute of East Asian Studies, University of California, Berkeley, USA). (Online). Available : https://www.digitalassets.lib.berkeley.edu/ieas/IEAS_12_0002.pdf

ภาคผนวก

แบบสอบถาม การศึกษายุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแห่งชาติ ของสหรัฐฯ กับแนวทางการพัฒนากองทัพอไทย

แบบสอบถาม

เพื่อใช้ในการทำวิจัยของพลตรี พิสิทธิ์ ลิขิตสุภิน สำหรับการศึกษาหลักสูตร วปอ.รุ่นที่ 65

* ระบุว่าเป็นค่าความถี่ว่าเป็น

1 หน่วยงาน

(เลือกได้มากกว่าหนึ่งช่อง)

- ด้านความมั่นคง
 ด้านการต่างประเทศ
 ด้านการทหาร

2 ชั้นยศ/ระดับ *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- พลตรี หรือ C9 ขึ้นไป
 พันเอก พิเศษ หรือ C8
 ร้อยตรี - พันเอก หรือ C1-C7

3 ชื่อ นามสกุล *

4 ท่านเคยเกี่ยวข้องกับกิจกรรมความร่วมมือ ความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ ดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ทำเครื่องหมายแกละหนึ่งช่องเท่านั้น

	เคยเข้า ร่วม กิจกรรม
การ ประชุม/ สัมมนา	☐
การฝึก ร่วมผสม	☐
การ ศึกษา หลักสูตร	☐

- 7 กองทัพไทยควรมีการประชุม/สัมมนาระหว่างผู้บังคับบัญชาระดับสูงกับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

ทำเครื่องหมายแฉกวงหนึ่งช่องเท่านั้น

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สหรัฐฯ	☐	☐	☐	☐	☐
จีน/รัสเซีย	☐	☐	☐	☐	☐
อาเซียน	☐	☐	☐	☐	☐
ประเทศอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐

- 8 กองทัพไทยควรมีการประชุม/สัมมนาระดับฝ่ายอำนวยการกับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

ทำเครื่องหมายแฉกวงหนึ่งช่องเท่านั้น

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สหรัฐฯ	☐	☐	☐	☐	☐
จีน/รัสเซีย	☐	☐	☐	☐	☐
อาเซียน	☐	☐	☐	☐	☐
ประเทศอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐

- 9 กองทัพไทยควรมีการเยือนระหว่างผู้บังคับบัญชาระดับสูงกับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

ทำเครื่องหมายแฉกวงหนึ่งช่องเท่านั้น

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สหรัฐฯ	☐	☐	☐	☐	☐
จีน/รัสเซีย	☐	☐	☐	☐	☐
อาเซียน	☐	☐	☐	☐	☐
ประเทศอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐

- 10 กองทัพไทยควรมีการฝึกร่วมผสมกับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

ทำเครื่องหมายแกละหนึ่งช่องเท่านั้น

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สหรัฐฯ	☐	☐	☐	☐	☐
จีน/ รัสเซีย	☐	☐	☐	☐	☐
อาเซียน	☐	☐	☐	☐	☐
ประเทศ อื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐

- 11 กองทัพไทยควรแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญกับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

ทำเครื่องหมายแกละหนึ่งช่องเท่านั้น

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สหรัฐฯ	☐	☐	☐	☐	☐
จีน/ รัสเซีย	☐	☐	☐	☐	☐
อาเซียน	☐	☐	☐	☐	☐
ประเทศ อื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐

- 12 กองทัพไทยควรแลกเปลี่ยนหลักสูตรการศึกษากับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

ทำเครื่องหมายแกละหนึ่งช่องเท่านั้น

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สหรัฐฯ	☐	☐	☐	☐	☐
จีน/ รัสเซีย	☐	☐	☐	☐	☐
อาเซียน	☐	☐	☐	☐	☐
ประเทศ อื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐

- 13 กองทัพไทยควรจัดหา/มีความร่วมมือด้านยุทธโศปกรณ์กับประเทศใด/ในระดับ (เลือกได้มากกว่า 1 ประเทศ)

ทำเครื่องหมายแกลงหนึ่งช่องเท่านั้น

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สหรัฐฯ	☐	☐	☐	☐	☐
จีน/รัสเซีย	☐	☐	☐	☐	☐
อาเซียน	☐	☐	☐	☐	☐
ประเทศอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐

ความเห็นด้านความร่วมมือ/ความสัมพันธ์ในภาพรวม

- 14 ท่านมีความเห็นว่าประเทศไทย ควรดำเนินความร่วมมือ/ความสัมพันธ์กับประเทศสหรัฐฯ ในแต่ละด้านในลำดับใด เปรียบเทียบกับประเทศ/กลุ่มประเทศ (จีน/รัสเซีย) (อาเซียน) (ประเทศอื่นๆ) โดยคำนึงถึงความสมดุล (ลำดับ 1 สูงสุด ลำดับ 4 น้อยสุด)

ทำเครื่องหมายแกลงหนึ่งช่องเท่านั้น

	ลำดับ 1	ลำดับ 2	ลำดับ 3	ลำดับที่ 4
ด้านสังคมจิตวิทยา	☐	☐	☐	☐
ด้านเทคโนโลยี	☐	☐	☐	☐
ด้านเศรษฐกิจ	☐	☐	☐	☐
ด้านความมั่นคง	☐	☐	☐	☐

- 15 ท่านเห็นว่า กองทัพอไทยควรดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ/ความสัมพันธ์กับกองทัพสหรัฐฯ ในด้านใด/ระดับใด

ทำเครื่องหมายแฉวงหนึ่งช่องเท่านั้น

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
หลักนิยม (หลักพื้นฐาน แนวทาง ปฏิบัติ)	☐	☐	☐	☐	☐
ยุทธวิธีการ รบตามแบบ	☐	☐	☐	☐	☐
ยุทธวิธี สงคราม นอกแบบ/ ต่อต้านการ ก่อการร้าย	☐	☐	☐	☐	☐
ด้าน ยุทธโศภรณ์	☐	☐	☐	☐	☐
ด้าน สารสนเทศ/ ไซเบอร์	☐	☐	☐	☐	☐
ด้านอวกาศ	☐	☐	☐	☐	☐

- 16 ท่านมีแนวคิดในการดำเนินความร่วมมือ/ความสัมพันธ์อย่างสมดุลระหว่างมหาอำนาจอย่างไร

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ พลตรี พิสิทธิ์ ลิขิตสุภิน
 วัน เดือน ปีเกิด ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๒
 การศึกษา มัธยมศึกษา โรงเรียนพรตพิทยพยัต
 ปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมปิโตรเลียม Texas A&M University
 ปริญญาโท สาขาวิศวกรรมปิโตรเลียม Texas A&M University

ประวัติการทำงานโดยย่อ

- อาจารย์ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
- หัวหน้าแผนก กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก
- นายทหารจัดหาประจำสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารบกไทย ณ กรุงวอชิงตัน
- นายทหารปฏิบัติการ กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก
- ผู้ช่วยทูตทหารบกไทย ณ กรุงวอชิงตัน
- ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ช่วยทูตทหารไทย ณ กรุงวอชิงตัน
- รองผู้อำนวยการสำนักวิเทศสัมพันธ์ กรมข่าวทหาร
- ปฏิบัติหน้าที่ รองหัวหน้าสำนักงานประสานการช่วยเหลือทางทหาร
- รองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรอง กรมข่าวทหาร
- รองผู้อำนวยการสำนักส่งกำลังบำรุงร่วม กรมส่งกำลังบำรุงทหาร
- ผู้อำนวยการสำนักส่งกำลังบำรุงร่วม กรมส่งกำลังบำรุงทหาร
- ปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าสำนักงานประสานการช่วยเหลือทางทหาร
- รองเจ้ากรมส่งกำลังบำรุงทหาร

ตำแหน่งปัจจุบัน รองเสนาธิการ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ